

Proceedings of the Eighth Session of the Assam Legislative
Assembly assembled after the Second General Election
under the Sovereign Democratic Republican
Constitution of India

The Assembly met in the Assembly Chamber, Shillong at 10 A.M. on
Thursday, the 17th March, 1960.

PRESENT

Shri Mahendra Mohan Choudhury, B.L., Speaker in the Chair, Eight
Ministers, Four Deputy Ministers and Sixty-one Members.

STARRED QUESTIONS

(To which oral answers were given)

**Procedure for supply Iron materials and Corrugated
Iron Sheets to institutions, under Community
Development Department and Education
Department respectively**

Shri DURGESWAR SAIKIA (Thowra) :asked

*35. Will the Minister-in-charge of Supply be pleased to
state—

(a) Whether it is a fact that under the present Supply
Plan the Community Development Department
will supply Iron Materials to all institutions
which receive grants from the National Extension
Service Blocks ?

(b) Whether it is also a fact that similarly all educa-
tional institutions will get Corrugated Iron
Sheets and other materials from the Education
Department ?

(c) What was the old practice ?

(d) Whether the old practice hampered the interest of
these Departments or was rather helpful to the
concerning Departments including individuals ?

**M. MOINUL HAQUE CHOUDHURY (Minister,
Supply)** replied :

35. (a)—No.

(b)—Yes. From 13th October 1959 all institutions including those receiving grants from National Extension Service Blocks.

(c)—The old practice in respect of all institutions was to meet their requirements from the quota of 15 per cent earmarked for them out of 75 per cent of the quota placed at the disposal of Deputy Commissioners and Subdivisional Officers.

The Development (Community Projects) Departments receive their requirements of Iron materials from the G. D. S. Quota and a quota certificate is issued in their favour by the D. C. G. They procure their quota direct. This is the practice from the beginning and no new procedure has been adopted for them.

(d)—The view of the Education Department was that such separation of their quota would be convenient for them.

Shri DURGESWAR SAIKIA (Thowra) চাব এই যে বেলেগ বেলেগ institution এ আবশ্যক অনুযায়ী বেলেগ বেলেগ কোটা বিচাৰিছে তাৰ পৰা subdivision বিলাকত অনুস্থান বোধৰ অসুবিধা হোৱা নাইনে ?

M. MOINUL HAQUE CHOUDHURY (Minister, Supply) তেনে কোনো অভিযোগ পোৱা নাই।

Shri DURGESWAR SAIKIA চাব এই কথা মন্ত্ৰীমহোদয়ে জানেনে যে শিক্ষা অনুষ্ঠান বিলাকৰ নিমিত্তে নতুন নিয়ম কৰাৰ ফলত ৬ মাহেও টিনপাত পোৱা নাই আৰু পালেও যি বিলাক টিনপাত কলিকতাৰ পৰা আনিব লগীয়া হয়—সেইবিলাক সোনকালে নাপায়—গতিকে আগৰ নিয়মটোকে কিয় নকৰায়।

M. MOINUL HAQUE CHOUDHURY কলিকতাৰ পৰা আনিব লাগে বুলি কেইজনমানে কৈছে কিন্তু তাৰ বাবে অসুবিধা হৈছে বুলি কোনেও কোৱা নাই।

Shri RAMNATH DAS [Dergoan (Reserved for Scheduld castes)] মিনিষ্টাৰ মহোদয়ে ভালকৈ পৰীক্ষা কৰি জনাবনে ?

M. MOINUL HAQUE CHOUDHURY : যি বিলাক বিভাগে কোটা চাবতিফিকেট পায় সেইবিলাকে যদি অসুবিধা পোৱা বুলি কয় সেই বিষয়টো তেতিয়াহে enquiry কৰাৰ কথা উঠিব পাৰে।

Shri DURGESWAR SAIKIA : 25 per. cent D.C.G. কোটা। যদি subdivision ক দিয়া হয় যদি মিনিষ্টাৰৰ কাম পাতল হয় deptt. বা সুবিধা হয় এই কথা মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই নাজানেনে ?

M. MOINUL HAQUE CHOUDHURY (Minister, Supply): এই কোটা subdivision ক দিয়াৰ কোনো প্ৰয়োজন নাই কাৰণ এইটো reserved কোটা।

Shri GAURI SANKAR BHATTACHARYYA (Gauhati) কেবল গবৰ্ণমেণ্ট অনুষ্ঠান আৰু বাজহৰা অনুষ্ঠানকে দিয়া হয় নে ব্যক্তি বিশেষেও দিয়া হয়।

M. MOINUL HAQUE CHAUDHURY এই বিলাকক দিয়ে। যদি থাকে তেন্তে ব্যক্তিক দিয়া হয়।

Shri DURGEASWAR SAIKIA (Thowra): যদি D. C. বা S.D.O. ৰ হাতত reserve কোটা থাকিবলৈ দিয়া হয় তেনেহলে বহুত সুবিধা হয় কিন্তু শিলঙৰ ডিবেক্টৰৰ হাতত অসুবিধা স্বত্তেও কিয় শিলঙত কোটা দিয়াৰ ব্যৱস্থা ৰাখিছে।

M. MOINUL HAQUE CHAUDHURY কিছমান প্ৰতিস্থান আছে সেই বিলাকৰ বাবে স্থানীয় অফিচাৰে বিবেচনা নকৰিব পাৰে সেই কাৰণেই reserved কোটা চিলঙৰ পৰা দিয়া হয়।

Shri DEVENDRA NATH HAZERIKI (Saikhowa): শিক্ষা অনুস্থান কিছমানক কলিকতাৰ Private company ৰ নাম recommend কৰি C. I. Sheet আনিবলৈ দিয়ে সেই কোম্পানী বিলাকক আগতে টকা জমা দিব লাগে কিন্তু কিছমান ঠগকোম্পানীও আছে যত টকা আগতে দিয়া নিৰাপদ নহয় এই কথাটো চৰকাৰে ভাবি চাইছেনে ?

M. MOINUL HAQUE CHAUDHURY: তেনেকুৱা অভিযোগ আহিছে।

Shri DURGESWAR SAIKIA: Educational Institution বিলাকৰ কাৰণে Subdivision quota বিলাকৰ লগত দিয়াৰ ব্যৱস্থা নকৰে কিয় ?

M. MOINUL HAQUE CHAUDHURY: Education কোটা এতিয়া বেলেগে আছে যদি supply ক দিয়া হয় তেতিয়া supply এ লব পাৰে।

Shri DURGESWAR SAIKIA: এইবোৰ বেমেজালিৰ কাৰণে distribution Board ৰ পৰা প্ৰশ্নকৰ্তাই resign দিছিল সেই কথাটো চৰকাৰে ভাবি চাইছিলনে ?

M. MOINUL HAQUE CHAUDHURY তেখেতে resignation withdraw কৰি দিছিল সেই কাৰণে চৰকাৰে কথাটো ভাবিব লগীয়া হোৱা নাই—

Permits for going to Mizo Hills

Shri GHANASHYAM TALUKDAR (Sorbhog): asked

*36. Will the Chief Minister be pleased to state—

- (a) Whether permits are required to go to Mizo Hills ?
- (b) When this permit system was introduced ?

(c) Whether this permit system will be abolished ?

(d) If so, when ?

Shri BIMALA PRASAD CHALIHA (Chief Minister),
replied :

36. (a)—Yes. Permits are required to enter the Mizo District as an Inner Line for the said District has been prescribed under Section 2 of the Bengal Eastern Frontier Regulation, 1873(V of 1873), by which all persons other than officers on Government duty and indigenous inhabitants of the area are prohibited from going beyond that Line without a pass from the Deputy Commissioner, Mizo District.

(b)—The permit system was introduced in 1930.

(c)—No. At present there is no contemplation of abolishing this system. This step has been taken in consultation with the Government of India.

(d)—Does not arise.

Shri GHANASHYAM TALUKDAR (Sarbhog): Sir, may I know how many permits were issued since 1930.

Shri BIMALA PROSAD CHALIHA (Chief Minister): The figures are not available with me.

Shri DEVENDRA NATH HAZARIKA (Saikhowa): Is it a fact that there are many people who are intending to go to the Mizo district from other parts of the state ?

Shri BIMALA PRASAD CHALIHA: I donot think so.

Shri RAM NATH DAS [Dergaon (Reserved for Scheduled castes)]
Sir, may I know from the Government why this Inner Line has been kept ?

Shri BIMALA PROSAD CAHLIHA: Because of the Burma Frontier.

Shri PRABHAT NARAYAN CHOUDHURY (Nolbari-East): do the Government propose to impose similar restrictions in other frontiers also ?

Shri BIMALA PROSAD CHLIHA: Which other frontiers please.

Shri PRABHAT NARAYAN CHAUDHURY: Chinese frontier and others.

Mr. SPEAKER: This does not arise.

Shifting of M. V. Schools from the same compound of M. E. or High Schools

Shri BHUBAN CHANDRA PRADHAI (Golakganj): asked :

*37. Will the Minister-in-charge of Education be pleased to state—

- (a) Whether Government are aware that there are some M. V. Schools within the same or contiguous compound with M. E. or High Schools?
- (b) Whether Government are aware that due to the introduction of English in M. V. Schools these High or M. E. Schools have greatly been affected?
- (c) Whether Government propose to shift the M. V. Schools at reasonable distance to feed the High Schools properly?

Shri RADHIKA RAM DAS (Deputy Minister, Education) replied:

37. (a)—Yes.

(b)—An enquiry is being made.

(c)—Actions as found suitable and desirable will be taken on the result of the enquiry being known.

Purpose of constituting the "Lawlessness Committee"

Shri DURGESWAR SAIKIA (Thowra) asked :

*38. Will the Minister-in-charge of Labour be pleased to state—

- (a) Whether the Labour Department constituted a Committee by the name of "Lawlessness Committee"?
- (b) If so, when and what was the purpose of constituting the Committee?
- (c) Whether any sitting of the said Committee was held and if so, what were the findings of the Committee?

Shri KAMAKHYA PRASAD TRIPATHI (Minister, Labour) replied :

38. (a)—Yes.

(b)—The Committee was set up in September 1957 to probe into the causes of growing lawlessness in the tea gardens in Assam and to recommend remedial measures on a short and long-term basis.

(c)—The Committee held a few sittings and issued a questionnaire to elicit certain information.

It has not yet completed its work to come to findings.

Shri DEVENDRA NATH HAZARIKA (Saikhowa): Will the Minister in-charge be pleased to reply when the committee was formed.

Shri KAMACHYA PRASAD TRIPATHI: In septemer, 1957.

Shri DURGESWAR SAIKIA (Thowra): যি উদ্দেশ্য লৈ কমিটিখন গঠন কৰিছিল, সেই উদ্দেশ্য পূৰণ হৈছেনে ?

Shri KAMAKHYA PRASAD TRIPATHI: কমিটিৰ কাম সকলোৱে নকৰিলে পূৰণ কেনেকৈ হব ।

Shri DURGESWAR SAIKIA: কমিটিয়ে কিয় বিপৰ্ট দিব পৰা নাই ?

Shri KAMAKHA PRASAD TRIPATHI: কমিটিৰ বিপৰ্ট আহিছে । কিন্তু চেয়াৰমেন শ্ৰীঅমিয় কুমাৰ দাস ডাঙৰীয়াই ইস্তফা দিলে । তেখেতক অনুৰোধ কৰা হৈছে প্ৰত্যাহাৰ কৰিবৰ কাৰণে, কিন্তু এতিয়ালৈকে কৰা নাই । সেই কাৰণে, নুতন চেয়াৰমেন লব লগা হৈছে ।

Shri GAURISHANKER BHATTACHARYYA (Gauhati) মন্ত্ৰীমহোদয়ে কৈছে যে অন্ন ম্যাডি আৰু দীৰ্ঘ খ্যাডি এই দুইবকৰ পৰামৰ্শ বিচৰা হৈছে । ১৯৫৭ চনৰ পৰা এতিয়ালৈকে কোনো অন্নম্যাডি পৰামৰ্শ আহিছে নে আৰু যদি আহিছে এই অন্নম্যাডি পৰামৰ্শবোৰ বিবেচনা কৰা হৈছে নে ?

Shri KAMAKHYA PRASAD TRIPATHI: এতিয়া অন্নম্যাডি পৰামৰ্শ আৰু প্ৰয়োজন নাই । দীৰ্ঘম্যাডি পৰামৰ্শ হৈ দৰকাৰ ।

Shri SARBEWAR BORDOLOI (Titabor): এই কমিটি এতিয়া কি অবস্থাত আছে আৰু পিচত কি অবস্থা হব ?

Shri KAMAKHA PROSAD TRIPATHI (Minister, Labour): নতুন চেয়ারমেন হলেই কমিটিয়ে function কৰিব।

Shri HIRALAL PATWARI (Panery) নতুন চেয়ারমেন নিৰ্বাচনত অসুবিধা আছেনেকি ?

Shri KAMAKHYA PROSAD TRIPATHI: শ্ৰমিকসম্পর্কীয় কথাত সংশ্রব থকা লোক হব লাগে কাৰণ শ্ৰমিক আৰু মালিকৰ বিশ্বাসভাজন হব লাগিব।

Shri GAURISHANKAR BHATTACHARYYA (Gauhati): চেয়ারমেন পদটো খালি হৈছে বুলি চৰকাৰে advertise কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিছেনেকি ?

(বিপুলহৰ্ষ ধবনি)

Candidates for the post of Director of Health Services

*Shri HARESWAR GOSWAMI (Rampur) asked:

*39. Will the Minister-in-charge of Medical be pleased to state—

- (a) How many candidates applied for the post of the Director of Health Services ?
- (b) Who are they and how they appear in the list of seniority ?
- (c) Whether the seniority list maintained by the Government show correctly the seniority of the officers who were in the Public Health Department ?
- (d) Who made the final selection of the incumbent for the post of the Director of Health Services ?
- (e) Whether it is a fact that the selection was made on the basis of seniority by the Public Service Commission ?

*Shri BIHSWANATH UPADHYA Put the Questions on behalf of the Questioner.

Shri RUPNATH BRAHMA (Minister, Medical)
replied :

39. (a)—13 applied.

(b)—The names of the candidates are given below—

1. Dr. B. L. Chaudhury.
2. Dr. S. K. Chakravarty.
3. Dr. Rudreswar Goswami.
4. Dr. A. N. Hazarika.
5. Dr. P. N. Hazarika.
6. Dr. I. Jahan.
7. Dr. Bijoy Mukerjee.
8. Dr. Bhupendranath Mukherjee.
9. Dr. Dharani Nath Phukan.
10. Dr. B. R. Ramalinga Reddy.
11. Dr. S. L. Rahman.
12. Dr. A. B. Roy.
13. Dr. D. Datta-Sharma.

The list of seniority of the Civil Surgeons and Assistant Director of Public Health, who applied for the post is given below—

Name	Date of confirmation as Civil Surgeon or Assistant Director of Public Health
1. Dr. A. N. Hazarika ...	8-1-1951 (Civil Surgeon).
2. Dr. S. L. Rahman ...	15-6-1951 Do.
3. Dr. B. L. Chaudhury ...	5-1-1953 Do.
4. Dr. S. K. Chakravarty ...	16-1-1953 Do.
5. Dr. A. B. Roy ...	8-4-1957 (Assistant Director of Public Health).

The list of seniority of Professors, Assam Medical College, who applied for the post is given below—

Name	Date of confirmation as Assistant Professor
1. Dr. I. Jahan ...	1-4-1957.
2. Dr. R. Goswami ..	2-4-1957.
3. Dr. Dharani Nath Phukan ...	Not yet confirmed.

The list of other candidates is given below—
Dr. P. N. Hazarika.

Dr. Bijoy Mukerji.

Dr. Bhupendranath Mukherjee.

Dr. B. R. Ramalinga Reddy.

Dr. D. Datta-Sharma.

Seniority of these five candidates cannot be determined as they are not employees of the State Government.

(c)—Yes.

(d)—The Government.

(e)—Yes, along with other relevant factors.

Shri GAURISHANKAR BHATTACHRYYA (Gauhati): What are the relevant factors for determining seniority.

Shri RUP NATH BRAHMA (Minister, Medical): Date of Confirmation is the main factor.

Shri NILMONEY BORTHAKUR (Dibrugarh): On what basis the seniority is being determined after the amalgamation of the public health and medical sections of the Health Services?

Shri RUP NATH BRAHMA: Date of confirmation. A list has been prepared according to Government's Resolution.

Shri NILMONI BORTHAKUR: Has the seniority been fixed from the date of confirmation in the higher post?

Shri RUP NATH BRAHMA: I have already said that it has been done according to a Government Resolution from the date of confirmation.

Regarding Chalan deposit of Shri Bhoramal Agarwalla of Sibsagar

Shri KHAGENDRA NATH BARBARUAH (Amguri) asked :

*40. Will the Minister-in-charge of Supply be pleased to state—

- (a) Whether it is a fact that Shri Bhoramal Agarwalla of Rice Flour Mill, Amguri, in Sibsagar Subdivision, made a security deposit of Rs.1,950 under challan No.1069, dated 10th February 1947 at Jorhat Treasury?

(b) Whether it is a fact that he is making petitions to the Government to refund him the amount ?

(c) If so, why the security deposit is not yet refunded to him?

(d) When it will be refunded ?

M. MOINUL HAQUE CHOUDHURY (Minister, Supply) replied :

40. (a)—Yes.

(b)—Yes.

(c)—They were supplied with 300 maunds paddy against which they were to supply Government with 187½ maunds rice. They supplied only 150 maunds.

(d)—Does not arise in view of reply to (c). However the matter is under re-examination.

Shri HIRALAL PATWARI (Panery): (c) এনেকুৱা ব্যক্তি অসমত বহুত আছে তেওঁলোকে টকা পাবলৈ আছে চৰকাৰৰ পৰা। সেই টকা দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিবনে ?

M. MOINUL HAQUE CHOUDHURY : The answer is there.

Shri DEVENDRA NATH HAZARIKA (Saikhowa) : চৰকাৰী অফিচবোৰৰ কিচুমান বেকৰ্ড ১২ বছৰ পিচত নষ্ট কৰি পেলায়। ইয়াত দেখিছো ১৯৪৭ চনৰ পৰা ১২ বছৰ বেচি হৈগল। গতিকে বেকৰ্ড নষ্ট কৰাৰ পিচত refund কেনেকৈ কৰিব।

M. MOINUL HOQUE CHOUDHURY : বেকৰ্ড নষ্ট হৈছে যুলি ধৰি লৈছে কিয় ?

Shri DEVENDRA NATH HAZARIKA : মোৰ কথা হৈছে যে বেকৰ্ড নষ্ট কৰাৰ পিচত কেনেকৈ refund দিব ?

Mr. SPEAKER : এই ক্ষেত্ৰত ১২ বছৰৰ বেচি হলেও বেকৰ্ড নষ্ট নকৰে।

**Condition of a tractor at Sarupathar Community
Development Block**

Shri DANDESWAR HAZARIKA (Morongi) asked :

*41. Will the Minister-in-charge of Community Project be pleased to state—

(a) Whether Government are aware that a tractor is lying without any work at Sarupathar in the Golaghat Community Development Block ?

(b) If so, to whom the tractor belong ?

(c) Whether there was any Government sanction for purchase of the same ?

(d) What was the price of the tractor when purchased ?

(e) Who is responsible for the purchase of tractor ?

(f) What Government proposes to do with the same ?

Shri FAKHRUDDIN ALI AHMED (Minister, Community Projects): replied

41. (a)—Yes.

(b)—The tractor was purchased out of loan fund of the Sarupathar Community Development Block and issued to the Golaghat Mikir Hills Central Multipurpose Co-operative on hire purchase system.

(c)—Yes.

(d)—Rupees 11,185.22 nP.

(e)—The Golaghat Mikir Hills Central Multipurpose Co-operative Limited.

(f)—Arrangement is being made to sell it at the cost price as a few Co-operative Societies are willing to purchase.

Shri DANDESWAR HAZARIKA (Morangi) Is it a fact that before the registration of that Co-operative Society money was taken in advance ?

*Shri FAKHRUDDIN ALI AHMED (Minister, Community Projects) : I know that loan was given in advance before the Society was registered.

*Shri GAURISANKAR BHATTACHARYA (Gauhati) : In whose name the loan was issued ? Is it in the name of Cooperative Society before it was registered.

Shri FAKHRUDDIN ALI AHMED : Yes.

*Shri NILMANI BARTHAKUR (Dibrugarh) : When was the tractor purchased ?

*Shri FAKHRUDDIN ALI AHMED : Some times in November 1955.

Shri GAURISANKAR BHATTACHARYA : Has the Government taken any policy to recognise Societies before they are registered ?

*Shri FAKHRUDDIN ALI AHMED : I entirely agree with the hon. Member that the loan ought not to have advanced before the society is registered. But this matter is being enquired into and I think it was done in 1955.

Shri DANDESWAR HAZARIKA (Morongi) : Are Government aware that there are people who want to buy tractors at cost price ?

Shri FAKHRUDDIN ALI AHMED : Our information is that there are people who want to purchase tractors at cost price.

UNSTARRED QUESTIONS

(To which answers were laid on the table)

Allotment of grants to the Sports Council of the State during 1958-59 and 1959-60

Shri SARAT CHANDRA GOSWAMI (Komolpur) asked :

94. Will the Education Minister be pleased to state—
(a) What amount has been allotted to the Sports Council of the State for the year 1959-60 ?

(b) What amount was allotted for the Sports Council for the year 1958-59 ?

(c) How the amount was distributed for the years 1958-59 and 1959-60 ?

- (d) Whether the Minister will be pleased to place on the Library Table the names of the recipients and the sums allotted to each of these institutions shown against them during the two aforesaid years ?
- (e) Who are the members of the Assam Sports Council ?
- (f) What is the procedure of distribution of the sums allotted to it ?

Shri BIMALA PRASAD CHALIHA (Chief Minister) replied:

94. (a)—Rs 2,00,000.

(b)—Rs.2,00,000.

(c)—(e)—Statements containing all the informations asked for by the hon. Member is placed on the Library Table.

(f)—By Council Resolutions.

Shri DEVENDRA NATH HAZARIKA (Saikhowa) It appears from the lists placed on the Library Table that the grant distributed in 1958-59 were different, i. e. the grant allocated to Gauhati and that of Jorhat and to other District Headquarters was different. Some of the district headquarters got even less than Rs.8,000. What was the reason ?

Shri BIMALA PRASAD CHALIHA (Chief Minister) I think, the plan to develop these stadiums should be taken up one by one. If the money is distributed Subdivisional-wise, in that event all the subdivisions will be able to develop simltenously.

Shri DEVENDRA NATH HAZARIKA : May I know whether in subsequent years these grants were distributed to the subdivisions which could not get previously ?

Shri BIMALA PRASAD CHALIHA : I suppose the Council takes into consideration the existing facilities. So far I remember there is a grievance from Shillong also, when the question was taken up the council's view was that Shillong is lacking ground and other things. Ground should be more important than other things. I am quite certain that according to the programe they will be able to help these subdivisions.

Shri GAURISANKAR BHATTACHARYYA (Gauhati): Whether the sports Council is a department of the Government or autonomous or semi-autonomous body.

Shri BIMALA PRASAD CHALIHA (Chief Minister) : It is a semi-autonomous body.

Shri NILMANI BARTHAHAKUR (Dibrugarh) : Is it affiliated to the All India Sports Council ?

Shri FAKHRUDDIN ALI AHMED (Minister, Finance) : Sir, the hon Member is aware that an All India Council of Sport was set up for the purpose of development of sports, throughout the country and the Government of India under the recommendation of the council took up certain scheme, *i.e.*, for the development of playground and stadium and also provision of facilities for coaching of young boys in different sports and that programme was sent to us and in consonance with their wishes this Sports Council has also been set up and for that purpose Government of Assam is contributing a sum, nearly 2 lakhs of rupees per year and there are certain schemes for which assistance from the Government of India is also available, *e. g.*, coaching scheme and scheme for development of Stadium. We have obtained a promise of an assistance for the Stadium at Gauhati from the All India Sports Council and Central Government., and I think another proposal has gone up for an assistance for the Stadium at Jorhat, and in the same way the stadium are gradually to be built from place to place. We shall see how we can get necessary assistance from the Government of India.

Shri GAURISANKAR BHATTACHARYA (Gauhati) : A simple answer has not been given for a simple question. The question is whether this Council is affiliated to the All India Sports Council ?

Shri FAKHRUDDIN ALI AHMED (Minister, Finance) : No question of affiliation arises as it is not necessary and as' at the suggestion of Central Minister the sports Council has been set up in this State.

Shri PRABHAT NARAYAN CHAUDHURI (Nalbari-East) : May I know whether there is any change for scrutiny for the utilisation of the grants received ?

Shri FAKHRUDDIN ALI AHMED : As I have already explained the purpose in setting up a Sports Council is to take up through such organisation the development of sports in our State. For the present some amounts have been given for the improvement and development of stadium already in existence and which have recently been started. I think it has also been decided that a portion of the amount given by the State Government. For development of sports will be spent through Extension Blocks in rural areas for improving the playgrounds.

U. JOR MANIK SIEM [Nongpoh (Reserved for Scheduled Tribes)] : Is the Government aware that the people of Shillong have requested for grants in the Council to start a Guest House in Shillong ?

Shri FAKHRUDDIN ALI AHMED : Yes there was a representation. As I have already explained the grant from Government is to be utilised for development of sports on coaching and improving play-grounds and stadium. The expenditure on guest house as will not keep the objection in view. Therefore we have to wait in such things

till this programme undertaken is completed throughout the State. So far as Shillong is concerned there are a number of playgrounds which are improved and looked after by a Trust therefore the allotment of expenditure out of this grant for the improvement of playing field in Shillong is not a pressing necessity. The Hon'ble member and not insist on the distribution of the amount on area wise basis I may however inform that some provision has been made for construction of an indoor pavilion for badminton at Shillong.

Shri NILMONEY BORTHAKUR (Dibrugarh): Sir, Is it a fact that the Sports Council drew up plans for the development of sports in keeping with allround development during the Third Five Year Plan?

Shri FAKHRUDDIN ALI AHMED (Minister, Finance): Actually they have many big schemes. If all these schemes are accepted by the Central Government, and the State Government plenty of fund much more than what we have hitherto provided will be required.

*Shri HIRALAL PATWARI (Panery): মঙ্গলদৈব পৰা এই সংক্ৰান্তত দখাল পাইছিলনে নাই।

Shri FAKHRUDDIN ALI AHMED : That is a different question. But so far as I know, as a member of the Sports Council, such affiliation has not yet come up before the Sports Council for consideration.

Construction of P. W. D. Subdivisional Officer's Office at Pathsala

Shri MAHADEV DAS [Barpeta (Reved for Sheduld casts)]: asked

95. Will the Minister, P. W. D. (R. & B.) be pleased to state—

(a) Whether the P. W. D. Subdivisional Officer's Office at Pathsala has been constructed?

(b) If not, why not?

Shri GIRNDRA NATH GOGOI [Deputy Minister, P. W. D. (Roads and Building)] replied:

95. (a)—No.

(b)—The land selected for construction of the buildings has not yet been made available.

Shri MAHADEB DAS [Barpeta (Reservad for Scheduled castes)] : মন্ত্রী মহোদয়ে জনাবনে যে এই অফিসটোৰ নিৰ্মাণৰ কাৰণে আজি ৪ বছৰে মাটিকেই ঠিক কৰিব নোৱাৰা কাৰণ কি ?

Shri GIRINDRA NATH GOGOI [Deputy Minister P,W,D, (R & B)] : মাটি ঠিক কৰিবলৈ আজিলৈ চাৰিবাৰো চৰকাৰৰ পক্ষৰ পৰা মহকুমাধিপতিক লেখা হৈছে বহু চেষ্টা কৰিও মাটি ঠিক কৰিব পৰা নাই।

Shri MAHADEB DAS গৰ্ভগমেন্টৰ কোনো স্কীমৰ নিমিত্তে ৰাইজৰ পৰা মাটি লোৱাৰ আনকোনো ব্যৱস্থা নাই নেকি ?

Shri GIRINDRA NATH GOGOI : এতিয়া পট্টাদাৰে মাটি দিয়াৰ মত দিছে কিন্তু মাটি লব পৰা নাই।

Shri MAHADEB DAS : যদি তেনেকুৱা হয় তেন্তে ৰাইজৰ প্ৰতিনিধি সকলৰ যোগা যোগত কাম কৰিবলৈ চৰকাৰে কিবা দিহা কৰিবনে ?

Shri DEBENDRA NATH HAZARIKA (Saikhowa) : মহকুমাধিপতিয়ে মাটি দিয়া নাই বুলিছে মহকুমাধিপতিয়ে কামত কিবা গাফিলি কৰিছে নে কি ?

Shri GIRINDRA NATH GOGOI : মহকুমাধিপতিৰ গাফিলি নহয় পট্টাদাৰেহে মাটি দিয়া নাই, কাৰণ দামত লেঠা লাগিলে।

Shri RAMNATH SARMA (Lumding) : যদি পট্টাদাৰে মাটি নিদিয়ৈ চৰকাৰৰ আৱশ্যকমতে মাটি Requisition কৰিব নোৱাৰে নেকি ?

Shri BIMALA PASAD CHALIHA (Chief Minister) : Land Requisition আৰু acquisition সম্বন্ধে সময়ৰ বহুত সময়ত বহু জটিলতাৰ সৃষ্টি হয়। সাধাৰণতে সেইটো কৰা নহয়। এইক্ষেত্ৰত এনে অসুবিধাও হব পাৰে যে পট্টাদাৰ বিলাকৰ ভিতৰত কোনো এজনে দিব খুজিছে আৰু কোনোৱা জনে দিব খোজা নাই। সেই কাৰণে মীমাংসা কৰাত পলম হৈছে
(A voice) গৰ্ভগমেন্টৰ দৰ্কাৰত মাটি Requisition কৰা নহয় নেকি ?

Shri BIMALA PRASAD CHALIHA : মাটিত ঘৰ দুৱাৰ থাকিলে Requisition কৰাত অসুবিধা আছে।

Shri RAMNATH DAS [Dergaon (Reserved for Scheduled Castes)] : এতিয়া পট্টাদাৰে যদি তেওঁলোকৰ সম্মতি দিছে তেন্তে গৰ্ভগমেন্ট লব পৰা নাই কিয় ?

Shri GIRINDRA NATH GOGOI : আমি যি দামত মাটি বিচাৰিছো সেইদামত মাটি পোৱা নাই।

**Scholarships to students for admission into Rastriya
Indian Military College, Dehradun**

Shri SARAT CHANDRA GOSWAMI (Kamalpur)
asked :

96. Will the Education Minister be pleased to state—

- (a) The number of scholarships awarded to the students of the State in each term of the year going in for admission into the Rastriya Indian Military College at Dehradun ?
- (b) Whether it is a fact that the value of each scholarship is Rs.150 per month ?
- (c) Whether Government are aware that in addition to the scholarship obtained by the cadet at Rimcol, the guardian has to pay Rs.1,000 (one thousand) a year on average as necessary educational expenses ?
- (d) Whether it is a fact that the guardian is to bear the cost of travelling of the cadet from Dehradun to his home station and back during vacation of the College ?
- (e) Whether Government are aware that due to these extra expenses which a guardian has to bear, the meritorious students coming from poorer section of the people cannot afford to avail this training for the defence of the country in the Rimcol ?
- (f) In view of the fact that there are meritorious boys even from poorer section of the people who might prove their worth in the Rimcol whether Government propose to meet the additional expenses of such boys coming from the poor families ?
- (g) Whether it is a fact that by virtue of the agreement entered into by the guardian and the President of India the cadet has to join the National Defence Academy for a term of four or five years after completion of his course at Rimcol ?

(h) Whether Government are aware that even at the National Defence Academy the guardian has to pay annually a sum of Rs.1,300 for clothing and pocket expenses from the National Defence Academy to his home station twice a year which expense also for a cadet of this State comes up Rs.800 a year?

(i) In view of the fact that the training period of the cadet at Rimcol is completed only after completion of his training at the National Defence Academy. Whether Government will be pleased to extend the period of scholarship sanctioned to a cadet at Rimcol to the completion of his course at the National Defence Academy in order that the poorer section of the guardians of meritorious boys may be encouraged to depute their wards for the defence of the Nation?

Shri RADHIKA RAM DAS (Deputy Minister, Education) replied :

96. (a)—Two.

(b)—Yes.

(c) A guardian has to pay only Rs.550 a year.

(d) Yes.

(e)—No representation from the poorer section of the people has so far been received by Government on this point.

(f)—No.

(g)—Yes, provided a cadet is selected.

(h)—The total annual expenditure for a cadet in the National Defence Academy, Kharakavasla, required to be borne by his parent/guardian is about Rs.800 only which includes the travelling expenses of the cadet from the Academy to his home and back twice a year.

(i)—The period of scholarship can not be extended to be made tenable at National Defence Academy as the annual expenses on both the institutions differ to a large extent. Creation of two scholarships of lesser value tenable at the National Defence Academy is, however, under consideration of Government.

Shri SARAT CH. GOSWAMI (Kamalpur) : Sir, in view to reply to question 96 (c) and (d), will the Government be pleased to increase the value of the scholarship or make arrangement for free pass for travel to and from Dehradun to home station so that the guardians may be relieved from incurring expenses for their ward who are sent for defence training?

Shri RADHIKA RAM DAS (Deputy Minister, Education) : It is not in the contemplation of the Government at present. But in reply to (i) I have already stated that to create scholarship at the National Defence Academy--it is under the consideration of the Government.

Shri SARBESWAR BORDOLOI (Titabar) : What is the quota allotted for Assam in this National Defence Academy?

Shri RADHIKA RAM DAS : 4 in a year and 2 at a time.

Shri DEVENDRA NATH HAZARIKA (Saikhlawa) : May I know, whether Government is taking any step to increase the quota of scholarship or seats for our State in view of the fact that Assam is a frontier State?

Shri RADHIKA RAM DAS : For the last one or two sessions as our students have not been able to compete with All India.

Shri SARAT CH. GOSWAMI : Will the Government be pleased to extend the scholarship which is tenable at Rimcol to National Defence Council?

Shri RADHIKA RAM DAS : Sir, there the expense is entirely borne by the Central Government excepting travelling allowances for which Government is contemplating to create two other scholarships.

Prof. Shrimati KOMOL KUMARI BARUA (Katonigaon) : Sir, in reply to (c) it has been said that no representation from the poorer section of the people has so far been received by Government on this point. May I know whether the Government, will be pleased to consider the cases of the poorer section if representation comes from them.

Shri RADHIKA RAM DAS : Surely these will be considered.

Shri DEVENDRA NATH HAZARIKA : Sir, the Deputy Minister replied that the students from Assam could not compete in certain sessions. What step Government is taking to bring our boys up to the standard?

Shri RADHIKA RAM DAS : No step has been taken because the students are of 10 or 12 years of age and some times they can compete and some times they cannot compete with All India. That is the difficulty.

Shri DEVENDRA NATH HAZARIKA : Is there no means in the hand of the Government to improve the quality of our boys Sir?

Shri RAM NATH SARMA (Lumding) : Whether the Government would ascertain the reasons for such deficiency of our students ?

Shri BIMALA PRASSAD CHALIHA (Chief Minister) As a matter of fact a special N. C. C. unit has been started at Gauhati and there will be special recruitment to defence services through this centre. That is one scheme through which I hope that the boys of our State get entry into to defence service. With regard to the reasons why our boys cannot compete in the All India competition we had some discussion with the defence people and they say that while the quality of our boys is quite good they are not as smart as other and they generally fail in viva-voice. We are looking into that matter and certainly we will have to adopt some measure so that our boys may successfully compete.

National Highway in Kamrup District

Dr. SRIHARI DAS (Barpeta) asked:

97. Will the Minister, P. W. D. (R. & B.) be pleased to state—

(a) Names of the towns that will be touched by the National Highway in Kamrup District ?

(b) Whether the present Bus route from Sorbhog to North Gauhati *via* Howli, Barama, Nalbari, Rangiya will be converted to National Highway ?

(c) If not, why not ?

Shri GIRINDRA NATH GOGOI [Deputy Minister, P. W. D. (R. & B.)] replied:

97. (a)—The question is not quite clear. Perhaps the hon. Member means the towns in the North Bank of the Brahmaputra River. There is no proposal to construct National Highway, at the present but there is a proposal to construct an approach road to the proposed Brahmaputra Bridge, so as to connect the National Highway Route No.31 at North Salmara. This proposed approach road will touch the following places *viz.* Baihata, Rangiya, Nalbari, Barama, Pathsala, Pathaharkuchi and Howli.

(b)—The present bus route from Sorbhog to North Gauhati *via* Howli-Barama-Nalbari-Rangiya will fall on the above mentioned proposed approach road to the Brahmaputra Bridge.

(c)—Does not arise.

Shri PROBhat NARAYAN CHOUDHURY (Nalbari East) : What is the estimated cost required for the proposed Brahmaputra approach road from North Salmara to Amingaon ?

Shri GIRINDRA NATH GOGOI [Deputy Minister, P. W. D., (R. & B.)] I haveno information at present.

Shri PROBhat NARAYAN CHOUDHURY : Whether the Government have any information that there will be some diversion in the proposed approach road to Brahmaputra Bridge from the existing one ?

Shri GIRINDRA NATH GOGOI ; It has already been replied. The old alignment will continue.

Shri BIMALA PRASAD CHALIHA (Chief Minister) Alternative alignment has been suggested and this is under our examination.

Shri GAURISANKAR BHATTACHARYYA (Gauhati) ; In reply to (a) it is stated that there is no proposal to construct National High way at the present. May I know whether there is any proposal to convert the North Trunk Road into National High way ?

Shri GIRINDRA NATH GOGOI ; No. Sir, there is no preposal.

Regarding Landless Peasants

Shri KHOGENDRANATH BARBARUAH (Amguri) asked:

98. Will the Minister, Revenue be pleased to state—

(a) Who are the landless peasants according to Government view point ?

(b) What is the minimum economic holding of a family of 5 persons according to the Government ?

Shri HARESWAR DAS (Revenue Minister) replied :

98. (a)—Firstly a person who holds no land at all is regarded as landless. Secondly, a person who holds less than 8 bighas of land is also regarded as landless. In settlement of waste land the first taking priority.

(b)—There is no clear definition of an economic holding. As a working basis Government have accepted 8 to 12 bighas of land according to fertility of the soil.

Regarding "Minority Board" in every District

Md. MATLEBUDDIN (Dalgoan) asked :

99. Will the Chief Minister be pleased to state—

(a) Whether there is the District and Subdivisional Minority Board in every District and Subdivision in the State ?

(b) If so, whether all these boards have been constituted at a time throughout the State ?

(c) If the answer is in the affirmative when they have been constituted ?

(d) Whether these Boards have submitted any resolution to the Government by this time for taking action by Government ?

(e) If the answer is in the affirmative, whether the resolutions submitted have been duly considered and acted upon ?

(f) Whether there is any specific direction issued by Government which these Boards are to follow to protect the interest of the Minority community ?

(g) If the answer is in the affirmative what are those directions issued to these Boards ?

(h) Who are the members of the District and the Subdivisional Minority Boards for Darrang and the Mangaldai respectively ?

(i) When these two Boards were last constituted ?

(j) Whether these two Boards have submitted any resolution to the Government for taking action ?

(k) If the answer is in the affirmative whether Government will be pleased to take action at an early date ?

Shri BIMALA PRASAD CHALIHA (Chief Minister)
replied :

99. (a)—Yes ; except in Hills Districts.

(b) & (c)—No. The District Minority Boards for Goalpara, Kamrup and Cachar were constituted on 31st October, 1950, Nowgong and Lakhimpur on 28th April, 1951, Darrang on 4th May, 1951, and Sibsagar on 12th May, 1951.

The Subdivisional Minority Boards for Gauhati and Barpeta were constituted on 30th December, 1950; Dhubri and Goalpara on 25th January 1951; Silchar, Hailakandi and Karimganj on 17th February 1951; Dibrugarh and North Lakhimpur on 2nd May 1951; Jorhat, Sibsagar, Golaghat and Mangaldai on 25th May 1951 and Tezpur on 11th June 1951.

(d)—Yes from time to time, mostly on matters of local interest not involving any policy.

(e)—The different Boards submit resolutions, etc., from time to time to the Minority Commission which considers them and take action where necessary.

(f) & (g)—The Constitution and Functions of the District and Subdivisional Minority Boards prescribed by the Government provide as follows:—

“The objects and functions of these Boards are:—(i) to look after the interest of the minority, (ii) to remove fear from their minds and inspire confidence in them and (iii) to ensure (a) that grievances of the minority are promptly brought to the notice of the authorities, (b) that such grievances are satisfactorily and promptly dealt with”.

It is also provided therein that the Boards will “deal with (a) particular instances of alleged oppression or harassment of minorities within the District/Subdivision and (b) effects on minorities of administrative measures taken at District/Subdivisional level.”

(h)—The following are the Members of the District Minority Board, Darrang:—

1. Deputy Commissioner, Darrang, *Ex-officio*, Chairman.

2. Shri Nasimuddin Ahmed, Dalgoan.

3. Shri Meharab Ali, Dalgoan.

4. Shri Md. Syed, Tezpur.

5. Shri Mohi Kanta Das, M.L.A.,

6. Purandar Sarma, *Ex-M.L.A.*

The following are the Members of Subdivisional Minority Board, Mangaldai:—

1. Subdivisional Officer, Mangaldai, *Ex-Officio*, Chairman.
2. Shri Badaruddin Ahmed, Mangaldai.
3. Shri Nashiruddin Ahmed, Samabari.
4. Md. Matlebuddin, M.L.A.
5. Shri Purandar Sarmah, *Ex-M.L.A.*
6. Shri Tapeswar Sarmah, Mangaldai.

(i)—District Minority Board, Darrang was last constituted on 17th April 1952 and the Subdivisional Minority Board, Mangaldai on 25th May 1951.

(j)—Yes, some resolutions have recently been received from the Subdivisional Minority Board, Mangaldai (but none from Darrang District Minority Board) in response to a request from the Minority Commission.

(k)—The resolutions will be considered at the next meeting of the Commission and then appropriate Department of Government will be duly addressed whenever necessary.

Shri NILMONEY BARTHAKUR (Dibrugarh) : Here in reply to (h) it is stated that name of Shri Purandar Sarma is there as a Member of District Minority Board, Darrang and the name of Shri Purandar Sarmah and Shri Tapeswar Sarmah are there as Members of Subdivisional Minority Board, Mangaldai. May I know whether these gentlemen belong to the Minority community ?

Shri BIMALA PRASAD CHALIHA (Chief Minister) : No, Sir, they do not belong to the Minority community. It is also not necessary that all of them belong to the minority community.

Second Medical College

Shri TAJAMMUL ALI BARALASKAR (Udarband)
asked :

100. Will the Minister-in-charge of Medical be pleased to state—

- (a) Whether any report has been submitted by the Expert Committee in respect of the proposed Second Medical College in the State ?
- (b) If so, which district has been selected by the Government to establish the said College ?

Shri RUPNATH BRAHMA (Minister-in-charge of Medical) replied:

100. (a)—Yes.

(b)—The matter is under examination of Government.

Shri RUPNATH BRAHMA (Minister, Medical) Sir before reply to the question I would like to modify the reply to question No. 100 (b). Sir, as I stated yesterday, the recommendation of the Expert Committee was unanimous and we have accepted their recommendation. According to their recommendation we are going to start a Medical College at Gauhati as early as possible and we are also to going start another Medical College at Silchar if and when the staff and accommodation are available there. So, Sir, my reply to question No. 100 (b) will be as above. This is of course subject to approval of the planning Commission.

Shri GAURISANKAR BHATTACHARYYA (Gauhati) Whether the two Medical Colleges will be started simultaneously or one will precede the other?

Shri RUPNATH BRAHMA : First of all we will have to explore the possibilities and other necessary conditions and then we will decide whether we will start both the Medical Colleges simultaneously or not.

Mrs. JYOTSNA CHANDA (Silchar West) The Expert Committee has recommended for starting two Medical Colleges one at Gauhati and the other at Silchar. But now the Minister says that if the accommodation and staff are available then he will start a Medical college at Silchar. How is it?

Shri RUPNATH BRAHMA : If the necessary conditions are not there how can we start the Medical College? Accommodation and staff must be made available there we can start the Medical college.

Mrs. JYOTSNA CHANDA ; The Expert Committee must have gone through the possibilities and other conditions, otherwise how could they suggest to have both the colleges simultaneously?

Shri RUPNATH BRAHMA ; When the accommodation and staff are made available we will start Medical College at Silchar also.

Shri GAURISANKAR BHATTACHARYYA ; Has the Govt. made the Expert Committee's report available to the Hon'ble Member there.

Shri RUPNATH BRAHMA ; No, Sir report has been kept confidential.

Shri GAURISANKAR BHATTACHARYYA : Then how could the Hon'ble Member know as to what is written in the Expert Committee's report.

Mrs. JYOTSNA CHANDA : The Hon'ble Minister has stated that the Expert Committee has recommended for starting two more Medical colleges simultaneously.

Shri RAM NATH SARMA (Lumding) : মই জানিব খুজিছো যে Expert Committee ৰ Report ত দুয়োখন কলেজ simultaneously start কৰিবলৈ কৈছে নে কি ?

Shri RUPNATH BRAHMA : মই আগতেই কৈছো যে Building, Accommodation আৰু অন্যান্য সামগ্ৰিক যদি থাকে তেতিয়া হলে তাতে start কৰিব পৰা যায়।

Mr. SPEAKER, One condition imposed by the Expert Committee is the availability of accommodation and Staff at Silchar.

Shri BIMALA PRASAD CHALIHA (Chief Minister) Sir, Generally we have accepted the recommendation of the Expert Committee. Their Recommendation is that there should be two Medical Colleges—one at Gauhati and the other at Silchar and they should be started simultaneously. With regard to classes they mentioned that in the matter of accommodation and other facilities, if these are not available at Silchar then the classes for both the colleges will be started at Gauhati.

Shri HIRALAL PATWARI (Panery) : মই এই কথা মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াৰ পৰা জানিব খুজিছো যে উত্তৰ পাৰাব 'টাইবেল' অফলিলাক examine কৰিবলৈ expert committee ক দিয়া হৈছে নেকি?

Mr. Speaker : That does not arise.

Regarding Employment Exchange Department

Shri SARBESWAR BORDOLOI (Titabar) asked :

101. Will the Minister, Labour be pleased to state—

(a) Whether Government has taken over the Employment Exchange Department from the Central Government on the recommendation of the "Siva Rao Committee" of 1954 ?

(b) If so, whether Government are aware that the "Siva Rao Committee" has also recommended to make the department permanent immediately ?

(c) Why Government have not yet declared this department permanent ?

(d) Whether Government will be pleased to make the department permanent at least now with retrospective effect ?

(e) If so, when and if not, why not ?

102. Will the Minister, Labour be pleased to state—

(a) How many Employment Officers are now working in Assam ?

(b) What were the pay scales enjoyed by them before the department had come under the State Government ?

(c) What are their present pay scales while serving under the State Government ?

(d) With regard to (b) and (c) names of incumbents with their scale of pay should be shown ?

Shri KAMAKHYA PRASAD TRIPATHI (Minister, Labour) replied :

101. (a)—Yes.

(b)—Yes.

(c)&(d)—The matter is under consideration of Government.

(e)—Does not arise.

102. (a)—Four including the Employment Liaison Officer.

(c)&(d)—Except one officer who has been promoted recently and given the State scale of pay, *i. e.*, Rs.200—20—300—(E.B.)—20—400—(E.B.)—25—600 per month, the other Employment Officers were enjoying a pay scale of Rs.450—25—750 per month under the Government of India. To fit in with the State scale of pay on taking over of the administration by the State Government, the officers were allowed pay scales personal to them as given below in order to protect the drop in their pay which they were getting under the Government of India.

Name of officers	Present pay scales and pay	Previous pay and scale of pay
1. Shri S. C. Bhagabati	Rs.650 per month in the scale of Rs.250—250—300—25—400—(E.B.)—25—600—(E.B.)—25—650 per month.	Rs.625 per month in the scale of Rs.450—25—750.
2. Shri A. A. Ahmed	Rs.750 per month in the scale of Rs.450—25—750 per month.	Rs.725 per month in the scale of Rs.450—25—750.
3. Shri N. Syam ...	Rs.625 per month in the scale of Rs.250—250—300—25—400—(E.B.)—25—600—(E.B.)—25—650 per month.	Rs.550 per month in the scale of Rs.450—25—750.
4. Shri P. P. Nandi Mazumdar.	Rs.200 per month in the scale of Rs.200—20—300—(E.B.)—20—400—(E.B.)—25—600 per month.	Promoted recently.

Shri SARBESWAR BORDOLOI (Titabar): In reply to (c) & (d) it is stated that the matter is under consideration of Government. Government is considering to make the Employment Exchange permanent for the last five years. May I know how long the matter will remain at the consideration stage?

Shri KAMAKHYA PRASAD TRIPATHI (Minister, Labour): The consideration has been delayed and it is now under active consideration.

Shri NILMONEY BORTHAKUR (Dibrugarh): What percentage of the expenditure of the Employment Exchange is borne by the Central Government?

Shri KAMAKHYA PRASAD TRIPATHI: Sixty per cent.

Shri NILMONEY BORTHAKUR: Was there any condition for protecting the pay scales and the service conditions of the employees and time of transfer of the central of the Employment Exchange to the State?

Shri KAMAKHYA PRASAD TRIPATHI: Well, Sir, there was no such condition, but it was expected that the pay scales and the service conditions would be protected. But our Pay Commission came to a different conclusion and so we had to prescribe a different pay scale.

Shri SARBESWAR BORDOLOI: How long the question of making the Employment Exchange permanent will remain under consideration?

Mr. SPEAKER: The Minister has already replied to that.

Shri SARBESWAR BORDOLOI: In answer to (d) the different pay scales are shown—State pay-scale and the Government of India pay scale. The State pay-scale is lower by Rs. 100.00. Will the Government raise it as early as possible?

Shri KAMAKHYA PRASAD TRIPATHI: So far as the pay scales of the Employment officers are concerned, the matter is under examination of the Government.

Construction of the Kamalpur-Borka Road

Shri SARAT CHANDRA GOSWAMI (Kamalpur)
asked:

103. Will the Minister, Public Works Department (Road and Buildings) be pleased to state—

(a) When the Kamalpur-Borka Road was taken over by Public Works Department from Local Board for improvement and maintenance?

- (b) When the work for improvement of the road was started ?
- (c) What amount was estimated for construction of the road from Kamalpur to Borka.
- (d) What is the distance of the road from Kamalpur to Borka ?
- (e) What length of the road was taken by the Public Works Department in the Second Five year Plan period ?
- (f) Whether there is any arrangement to pass over the Beel where no bridge has been constructed between Barujani and Borka ?
- (g) Whether there is any alternative road for the people of Borka to come to Kamalpur, Barujani, Bardekpar, etc., besides the Borka-Kamalpur Road ?
- (h) Whether it is a fact that for not completing the Borka-Kamalpur Road the people of Borka, Dalang, Bargaon, etc., are to come to Kamalpur by taking a long round *via* Changsari and Chariali ?
- (i) Whether Government are aware that for want of communication the School going children are to suspend their schools for the entire rainy season as they can not cross the Beel as no arrangement for crossing is maintained there ?
- (j) Whether it is a fact that on the request of the local people the Chief Minister visited the site of that area during his visit to the flood affected areas ?
- (k) Whether Government will be pleased to extend the work of Kamalpur Borka and save the people from distress ?
- (l) Whether Government are aware that since one portion of the road was taken over by Public Works Department no work was done by Gauhati Local Board ?
- (m) Whether Government will be pleased at least to construct the bridges between Barujani and Borka of the road ?

Shri GIRINDRA NATH GOGOI [Deputy Minister, Public Works Department (Roads and Buildings)] replied :

103. (a)—First two miles of Kamalpur-Borka road were taken over by Public Works Department formally from Local Board on 24th November 1956.

(b)—The work of improvement of the 1st two miles of the road was started in February 1957.

(c)—An amount of Rs.20,000 was sanctioned for improvement of the 1st two miles of the road.

(d)—6.38 miles.

(e)—Only first two miles from Kamalpur was included in the 2nd Five Year Plan.

(f)—The portion referred to is not under Public Works Department. It is however, reported that people use to construct foot bridge over the Beel to pass over it.

(g)—This is an existing village road and these villages are situated by the side of this road. There is no other suitable road to come to these villages except this road.

(h)—Yes. During rainy season, people of these villages are to come to Kamalpur *via* Changsari and Chariali which are motorable roads.

(i)—Government have not received any such report.

(j)—Chief Minister visited a portion of the locality when he went there during the last flood.

(k)—Rupees 40,000 has been provided for this road. This year out of 50.5 lakhs programme under Second Five Year Plan. Works for the length that can be improved within the amount will be taken up.

(l)—Not known, but the condition of the road is not good.

(m)—In this connection, reply to (k) may be seen.

**Educational and social benefits to the Syams Garos,
and Nagas living in the Plains**

Shri DURGESWAR SAIKIA (Thowra) asked :

104. Will the Minister, Tribal Areas Department be pleased to state—

- (a) Whether it is a fact that Syams Garos and Nagas living in the Plains are entitled to get all educational and other social benefits like the other Plains Tribal people ?
- (b) If so, whether they were given such benefit ?
- (c) Whether case of these people were considered while allotting grants ?
- (d) If not, whether Government will be pleased to enquire into it ?

Capt. WILLIAMSON A. SANGMA (Minister, Tribal Areas Department) replied :

104. (a)—Under the standing orders of Government the Scheduled Tribes of the Hills living in the Plains and *vice-versa* are entitled to all general educational and economic concessions as are admissible to the members of the Scheduled Tribes living within their specified areas with the exception of special representation in the State Legislature and in Parliament and as such the Garos and Nagas living in the Plains are entitled to the same along with the Plains Tribals.

As regards "the Syams" they are not Scheduled Tribes either of the Hills or of the Plains according to the specification of the Scheduled Tribes of the State under the Scheduled Castes and Scheduled Tribes Lists (Modification) Order, 1956. If, however, they are a sub-tribe of any main tribe specified in the said Order, they may be regarded as members of the Scheduled Tribes and in that case they are entitled to the similar concessions.

It is not clear what the hon. Member means by "Social benefits". It is presumed that the hon. Member means the economic concessions like stipends for training in various arts and crafts, and certain grants-in-aid as well included in "the economic concessions" mentioned in paragraph one above.

- (a) above. (b) & (c)—Yes, subject to the replies given to
- (d)—Does not arise.

Shri DURGESWAR SAIKIA (Thowra): In reply to 104 (a) it has been stated that "as regards the 'Syams' they are not Scheduled Tribes either of the Hills or of the Plains according to the specifications of the Scheduled Tribes of the State under the Scheduled Castes and Scheduled Tribes Lists." "If, however, they are a sub-tribe of any main tribe specified in the said order, they may be regarded as members of the Scheduled Tribes and in that case they are entitled to the similar concessions."

May I know from the Honourable Minister why they may not be regarded as members of the Scheduled tribes ?

Capt. WILLIAMSON A. SANGMA (Minister, Tribal Areas Department): At present, Sir, the name of the "Syams" is not in the Order of the President. But as stated by the Hon'ble questioner if they are sub-tribes of the Kampati Tribes they shall be eligible to get all the concessions as advised by the Law Minister of the Government of India.

Shri DURGESWAR SAIKIA: Whether the Minister will regularize the matter as referred in reply so that the Syams are included in the list of Plains Tribe ?

Capt. WILLIAMSON A. SANGMA: I cannot do that. I have already replied to him that it has to be done by President's Order.

Shri MOHANANDA BORA (North Lakhimpur): In reply to (a) it has been stated that the Garos and Nagas living in the Plains are entitled to the same along with the Plains Tribals. May I know from the Hon'ble Minister whether the same applies to Tea Garden Tribes also ?

Capt. WILLIAMSON A SANGMA: No. They are not described as such.

U JOR MANIK SIEM [Nongpoh (Reserved for Scheduled Tribes)]: There are a number of Khasi villages in the Kamrup district. May I know what educational and economic facilities have been given them ?

Capt. WILLIAMSON A SANGMA: They have been given all educational and economic facilities as given by Government to other tribes.

Shri NILMONEY BORTHAKUR (Dibrugarh): Has the Tribal Advisory Board described the Syam Garos as sub-tribe of the Garos ?

Capt WILLIAMSON A SANGMA: They are not sub-tribes of the Garo Tribe Shri Durgeswar Saikia has however, contended that they are. The sub tribe of the Khamtai Tribe.

Shri DEBENDRA NATH HAZARIKA (Saikhowa): Whether these educational and economic facilities are available to the North East Frontier Agency Tribes, such as Abor and Mishimis living in the Plains or out side North East Frontier Agency ?

Mr. SPEAKER: To which question this is a supplementary? This is far-fetched.

U JOR MANIK SIEM [Nongpoh (Reserved for Scheduled Tribes)]: May I know whether the Minister-in-charge, Tribal Areas Department, is guided by the Education Department or by the Tribal Areas Department in granting educational facilities to the tribals? Whose responsibility is it?

Capt. WILLIAMSON A. SANGMA (Minister, Tribal Areas Department): Of both, Sir.

Shri DURGESWAR SAIKIA (Thowra): May I know whether the Government has calculated the population of the these tribes when distributing the grants?

Mr. SPEAKER: He has already replied to that question.

Jute production in Assam during 1959-60

Shri GHANASHYAM TALUKDAR (Sorbhog) asked:

105. Will the Minister-in-charge of Agriculture be pleased to state—

- (a) How many bales of Jute are produced in each Sub-division of Assam annually?
- (b) Whether Government have taken any measure to produce more Jute in Assam?
- (c) If so, what are these measures?

M. MOINUL HAQUE CHOUDHURY (Minister, Agriculture) replied:

105. (a)—The Subdivision-wise production figures of jute are not readily available. However, district-wise figures of jute production during the year 1959-60 are furnished below:—

1. Cachar	...	...	...	3,335	Bales.
2. Goalpara	...	...	...	316,940	"
3. Kamrup	..	...	...	155,380	"
4. Darrang	...	...	...	125,190	"
5. Nowgong	...	...	...	434,817	Bales.
6. Sibsagar	...	...	...	10,005	"
7. Lakhimpur	...	...	...	14,674	"
8. North Cachar and Mikir Hills	...	...	...	3,002	"
9. Garo Hills	...	...	...	50,358	"
10. United Khasi and Jaintia Hills	...	...	...	167	"
				<hr/>	
				Total	...
				11,13,868	"
				<hr/>	

(b)—Yes.

(c)—The following measures have been adopted by the State Government :

1. Extension of area under Jute without encroaching to paddy growing land.
2. Double cropping.
3. Distribution of improved seeds through the Registered Jute seed Growers.
4. Adoption of improved methods of cultivation.
5. Application of chemical fertiliser.
6. Adequate plant protection measures.
7. Provision of jute retting tanks where there is scarcity of water.

Shri GHANASHYAM TALUKDAR (Sorbhog) : How many registered jute-seed growers are there ?

M. MOINUAL HAQUE CHOUDHURY (Minister, Agriculture) : The question was about production. This is a new question and I require notice for it, Sir.

Construction of buildings of Research Institution for sugarcane

Shri NARENDRA NATH SARMA (Dergaon) asked :

106. (a) Whether there is any scheme of Research Institution for sugarcane under the supervision of All-India Sugarcane Association ?
- (b) Where such institutions are located ?
- (c) In which year these institutions were established ?
- (d) Who are the officers-in-charge of these institutions ?
- (e) Whether Government will be pleased to lay on the table copies of progress reports of such institutions for the year 1958-59 and 1959-60 ?
- (f) Whether Government has sanctioned any grants for construction of buildings of such institutions ?
- (g) Whether those sanctioned grants have been utilised ?
- (h) If the reply to the above is in negative, what are the reasons for non-utilisation of grants ?
- (i) Whether Government will be pleased to enquire into the matter ?

M. MOINUL HAQUE CHOUDHURY (Minister, Agriculture) replied :

106. (a)—Yes.

(b)—The Sugarcane Research-cum-Multiplication Scheme for Assam is being operated both at Jorhat and Buralikson in Golaghat subdivision.

(c)—The scheme is in operation from the year 1947-48.

(d)—Originally the Agricultural Chemist was in-charge of the scheme but with the appointment of the Sugarcane Specialist, Assam in 1952, the scheme was transferred to the latter.

(e)—The progress report for the year 1958-59 has been sent to Government Press for printing. This will be published in due course. Report for 1959-60 will be prepared after the end of the year.

(f)—Yes, a sum of Rs.1,00,000 was provided in the budget of the scheme for 1959-60 for construction of buildings.

(g) & (h)—No. Departmental construction of buildings was not agreed to by Government and Public Works Department could not take up the constructional works during the current financial year.

(i)—Does not arise.

Shri DANDESWAR HAZARIKA (Morongi): I refer to reply (d) Are the Government aware that there is at present no sugar-cane specialist in the centre. He is away on training or like that ?

M. MOINUL HAQUE CHOUDHURY: He might be on training I am not aware of it. (A voice - He will be coming back shortly).

Speaker's statement regarding the number of Questions admitted and answers received.

Mr. SPEAKER: One thing I would like to observe. We received notice of 167 Stated Questions of which Replies have so far been received to only 57 and out of 544 Unstarred Question so far tabled by hon. Members we have received Replies to only 128. I have requested the Secretary to submit a list of Questions Department-wise to the Chief Minister so that he can take necessary steps to expedite the Replies to Questions. At the present moment the progress is very slow. Item 2.

The Assam Homeopathic Medicine (Second Amendment) Bill 1959

Mr. SPEAKER: Hon. Members will perhaps remember that on the motion of the Assam Homeopathic (Second Amendment) Bill, 1959 moved by Shri Khogendra Nath Barbarooah, I reserved my rule on the last session of the Assembly. I said then that I will wait for the views of the Advocate General on this issue before I give my ruling. Today the Advocate General is here in this House and I would request him to address the House on the admissibility of the Assam Homeopathic (Second Amendment) Bill, 1959 under Art. 207 (1) and (3) of the Constitution.

Mr. Lahari will please address the House.

*Shri S. M. LAHARI (Advocate General): Mr. Speaker Sir, I have been asked to give my views to this Hon. House on two matters. First, a number of general importance, *viz.*, when a Bill or amendment requires previous recommendation of the Governor for its introduction or for its passing. Second, whether the Assam Homeopathic Medicine (Second Amendment) Bill, 1959 is a Bill which can be either moved or considered or passed without the recommendation of the Governor. I shall first take up the general question.

Now Sir, under Rule 65, sub-rule (1) of the Assam Legislative Assembly Rules notice of motion for leave to introduce a Bill may be given by any member other than a Minister. But if the Bill is a Bill which under the Constitution cannot be introduced without the previous sanction or recommendation of the President or Governor, the notice in view of Rule 65, sub-rule (2) must be accompanied by such sanction or recommendation conveyed through a Minister. So also under Rule 79 previous sanction or recommendation of the President or Governor must be annexed to the notice of any amendment where such amendment cannot, under the Constitution, be moved without the previous sanction or recommendation of the President or the Governor. But the proviso adds that no previous sanction or recommendation of the Governor is required where the amendment seeks to (a) abolish or reduce the limit of the tax proposal in the Bill or amendment, or (b) increase such tax upto the limits of an existing tax.

The rules, however, it will be seen, do not enumerate the cases where no Bill or Amendment can be moved under the Constitution without the previous sanction or recommendation of the President or the Governor. This has to be found out by a search of the provisions of the Constitution itself. Now Sir, what emerges from an examination of the relevant provisions of the Constitution may be summarised thus.

Just as no demand for a grant can be made except on the recommendation of the Governor under Article 203, clause (3), so also, in view of Article 207, clause (1) any Bill or amendment making provision for any of the matters specified in sub-clauses (a) to (f) of clause (1) of Article 199 cannot be introduced or moved except on the recommendation of the Governor irrespective of the question whether the Bill deals solely with the money matter so as to be a money Bill within the meaning of Article 199 (1). Or, in other words, whether it is a Money Bill or any other

Financial Bill, it cannot be introduced or moved without the recommendation of the Governor. Now, A Money Bill has been defined in Article 199, clause (1) thus "A Bill shall be deemed to be a Money Bill if it contains only provisions dealing with all or any of the follow matters, namely (a) the imposition, abolition, remission, alteration or regulation of any tax; (b) the regulation of the borrowing of money or the giving of any guarantee by the State, or the amendment of the law with respect to any financial obligation undertaken or to be undertaken by the State; (c) the custody of the Consolidated Fund or the Coetigency Fund of the State; the payment of moneys into or the withdrawal of moneys from any such Fund; (d) the appropriation of moneys out of the Consolidated Fund of the States; (e) a declering on my expenditure to be expenditure charged on the Consolidated Fund of the State, or the increasing of the amonnt of any such expenditure; (f) the receipt of money on account of the Consolidated Fund of the State or the Publict Account of the State or the custody or issue of such money or (g) any matter incidental to any of the matters specified in sub-clauses (a) to (f). A Money Bill for the purpose of Chapter III, Part VI of the Constitution has been defined in Article 199 which I have just read. Now, this again is subject to two exceptions. (1) A Bill shall not be deemed to be a Money Bill by reason only that it provides for the imposition of fines or other pecuniary penalties, or for the demand or payment of fees for license or fees for services rendered, or by reason that it provides for the imposition, abolition, remission or regulation of any tax by any local authority or body for lalcal puposes.

Articles 207 (1) of the Constitution makes special provision for financial bills. A Financial Bill is a Bill which provides for any of the matters specified in sub-clause (a) to (f) of Article 199 (1). The distinction between Money Bill and a Finance Bill is that whereas the former contains only the matters specified in Article 199 (1) (or incidental to any of the matters specified in sub-clauses (a) to (f), the latter in addition to these matters, also includes other legislative provisions. In other words, a money bill exclusively contains financial matters, but a financial bill does not contain financial mantter only, other matters are also incidentally raised. If any question arises whether a Bill is a money bill or not, the decision of Speaker of the Assembly shall be final (Art. 199 (3).

Now Sir, having regard to Article 199 and 207 of the Constitution Bills affecting public finance may be broadly divided into (1) Money Bills and (2) other Financial Bills (having different incidents). To this Sir, may be added a 3rd category of Bills not falling under (1) or (2) above and yet involving expenditure out of the consolidated fund of the State. Now Sir, I shall deal with these seriatim.

(1) Money Bill is a Bill which contains only provisions dealing with all or any of the matters specified in Sub-clauses (a) to (g) of Art. 199 (1) Money Bill cannot be introduced or moved except on the recommendation of the Governor.

(2) OTHER FINANCIAL BILLS—

All Financial bills are covered by Arts. 199 (1). Bills which provide for matters specified in Art. 199 (1) sub-clauses (a) to (f) but which do not contain only provisions dealing with such matters are also governed by Art. 207, i.e., such bills also cannot be introduced or move except on the recommendation of the Governor.

Sir, a Bill or amendment cannot be treated as one making provision for any of the matters specified in sub-clauses (a) to (f) of Clause (1) of Art. 199 by reason only that it provides for the imposition of fines or other pecuniary penalties, or for the demand or payment of fees for licenses or fees for services rendered, or by reason that it provides for the imposition, abolition, remission, alteration or regulation of any tax by and local authority or body for local purposes,

Although such Bills contain provision which are financial in nature they are neither Money Bills nor Financial Bills and as such these can be introduced and passed without prior recommendation of the Governor.

Now Sir, I take up other Bills. Clause (3) of Art. 207 (3) has reference to a Bill which is not a Money Bill or a Finance Bill as it does not provide for any of the matters specified in Art. 199(1) but at the same time it is of such a nature that if it is enacted and brought into operation, it would involve expenditure out of the Consolidated Fund of the State. Any ordinary Bill may also affect public finance. It may contain provisions which if enacted would involve expenditure from the Consolidated Fund. If so, such a Bill also, in view of the provision involving expenditure from the Consolidated Fund cannot be passed unless the Governor has recommended to the Assembly the consideration of the Bill. Such a Bill though cannot be passed without the Governor's recommendation, can be introduced without such recommendation. Thus, while Governor's recommendation is a condition precedent to the introduction of a Bill which comes under clauses (1) of Art. 207, a Bill coming under clauses (3) may be introduced and moved without such recommendation but it cannot be passed unless the Governor has recommended the consideration of the Bill. And in any opinion, this recommendation must be obtained before the motion for consideration of the Bill is made.

Now Sir, A Bill would involve expenditure from the Consolidated Fund when its enacted and enforcement would entail or necessitate the spending of money from that Fund. Where the expenditure is already authorised by an existing Act the Bill cannot be characterised as involving expenditure, unless there is proposal for further expenses from that Fund.

Whether a Bill if enacted would involve expenditure from the Consolidated Fund (cannot be answered in the abstract) it would depend on the facts and circumstances of each case. There may be border line cases, where opinions might even differ.

If a financial memorandum as contemplated by R. 66 is attached to a Bill then it would be helpful to find out whether it involves any expenditure, and if so, how it is sought to be met.

I may perhaps point out here that in view of the provisions of Art. 255 the requirements as to recommendations and previous sanction are to be regarded as matter of procedure only. And no Act will be invalid by reason only that some recommendation or previous sanction required by the Constitution was not given if assent to that Act was given by the Governor or the President.

Now Sir, I shall take up the instant case. The Amendment Bill, Sir, in my opinion, does not come within the ambit of other Art. 199 (1) or Art. 199 (3), and as such I do not think that any recommendation of the Governor for its introduction or consideration is necessary before it can be passed.

Sir, my reasons are that it cannot be said that expenditure from the Consolidated Fund would be caused by the passing of the Bill. Section 15 provides for the establishment of a Homeopathic Fund, and presumably all expenditure will be met out of this Fund. Increase in the number of members does not necessarily mean increase on the total expenditure. In spite of the addition of members the total expenditure may be so adjusted as to keep it within the limits of the Homeopathic Fund. Government I understand is making a consolidated grant to this Fund. But there is no obligation to increase this grant with the increases of the number of members of the Board. When there is already an expenditure and the passing of the Bill would not necessarily cause an additional expenditure Article 207 (3) is not attracted.

It seems that this controversy has arisen by reason of the fact that no financial memorandum has been attached to the Bill explaining whether the proposal involves any expenditure and if so, how it is sought to be met.

Sir, in short, as I have already stated that this Bill does not come within the ambit of Article 207 (3), and therefore no previous sanction or recommendation of the Governor is necessary in passing of this Bill.

Mr. SPEKER: You have heard the Advocate General. I reserve my ruling on this till the 2nd April, 1960. I convey the thanks of the House to the Advocate General for his learned opinion. I now take up the next item.

Further discussion on the Motion moved by Shri Hareswar Goswami *re:* the Size, Schemes and Target of the Third Five year Plan.

U JORMANIK SINGH [Nongpoh (Reserved for Scheduled Tribes)]
Mr. Speaker, Sir. I thank you for this opportunity you have given me to speak on the resolution moved by Shri Hareswar Goswami. No one can deny that the First and the Second 5 Year Plans have done much good to the people of the State especially to backward areas. We have been greatly benefited from these two plans. We should be grateful to Government of India for having given us the utility of these two plans. Now, as we are entering into the Third 5 Year Plan, I would like to say something on the size or the target which we should aim at. We have still large number of village in this district which have not got the benefit of the 5-Year Plans in the shape of education, economic development and so on and so forth. We have still to fight against ignorance, poverty and diseases. Therefore, sir, I would request the Government to try to cover up as many villages as possible under the development plan. There are villages which have already requested for N.E.S. blocks because they

have seen that those which have been put under these development blocks have been greatly enlightened and benefited. The particular area which occurs to my mind at the moment is one between the Jaintia Hills and Smit. This area is very backward, it has not got any communication, any dispensary and hardly any school at all. People are still very backward and are clamouring for development for the last two years but perhaps it has not reached the ears of the Minister-in-charge. We are not still in short of good drinking water supply in many places in this district and in particular in my constituency, I have tried occasionally to mention certain areas which are in need of good drinking water supply and also medical facilities. I do not profess to know about other areas because what I speak I must speak from my own personal knowledge. Therefore, I would like to place the suggestion before the Government that the first thing that the Third Five Year Plan should aim at is to give more schools, dispensaries and roads. Once people are given these facilities, they will know how to manage their own affairs. Besides the schools and dispensaries, I think that irrigation schemes are essentially necessary because most of the people of our hills are depending on shifting cultivation or jhumming cultivation. This is because there are very few low lands, where they can take up any wet cultivation. So, Government should encourage irrigation whether to the villages collectively or some individuals who are really sincere workers and that will be really a great blessing to them. Therefore, sir, I would request the Minister in-charge of Agriculture to try to have a survey conducted for those areas in which small or big irrigation schemes would be introduced in these hills and in other hills also. Once the people have got the chance to open up their wet cultivation, then we can preserve our forest and they as well can depend for their livelihood more or less permanently on wet cultivation. With these few suggestions, sir, I conclude my speech.

(At this stage the Speaker left the chamber and Deputy Speaker took the chair).

Shri TARUNSEN DEKA (Nalbari-west): মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, প্লেনিং আৰু ডেভেলপমেন্ট বিভাগৰ পৰা তৃতীয় পৰিকল্পনাৰ খচৰা এখন তৈয়াৰ কৰি প্ৰচাৰ কৰাটো আৰু এই সদনত তাৰ আলোচনা কৰাৰ সুযোগ পোৱাটোই সুখৰ কথা। এই খচৰাতে আমি দেখিবলৈ পাওঁ যে বিভিন্ন বিভাগৰ কোনো কোনো ক্ষেত্ৰত ২০১৪ গুণ পৰ্য্যন্ত টকাৰ পৰিমাণ ধৰা হৈছে। কিন্তু এই খচৰাৰ পৰা টকাৰ সংখ্যাৰ পৰিমাণৰ বাহিৰে আচনী সম্বন্ধে বিশেষ স্থান আহৰণ কৰিব পৰা নানায় আৰু সেই কৰণে এই সম্বন্ধে অভিসমত প্ৰকাশ কৰা কঠিন। মোৰ মতে তৃতীয় পৰিকল্পনা কালছোৱাত নদী নিয়ন্ত্ৰণ আৰু লোৱাটোৱেই প্ৰধান কৰ্তব্য হ'ব। এই বিষয়ে মই মোৰ বাজেট বক্তৃতাত কৈছিলো আশাকৰো চৰকাৰে এই দিকে মনোযোগ দিব। কাৰণ আমাৰ দেশখন নদী মাতৃক। নদীয়ে আমাৰ যিমান উপকাৰ কৰে তাৰ তুলনাত কেতিয়াবা কেতিয়াবা বাৰিয়া কালত বেচি অপকাৰ সাধন কৰে। বিশেষকৈ ঘোঁৰা বছৰ আৰু তাৰ আগৰ বছৰত বান পানীৰ প্ৰলয়ঙ্কৰী ৰূপে দেশবাসীক; ঘৰ বাৰী, খেতি আৰু ভ সম্পত্তিৰ ক্ষতিকৰিছে। সেই কাৰণে এই ক্ষেত্ৰত চৰকাৰ কেবল মাঠাউৰি বন্ধাৰেই আবদ্ধ নাথাকি, নদী নিয়ন্ত্ৰণ কৰি তাৰ পৰা যাতে বিজুলী শক্তি উৎপাদন কৰিব পাৰি তালৈ চিন্তা কৰিব লাগে। নদী নিয়ন্ত্ৰণৰ পৰা বিজুলী শক্তি উৎপাদন কৰিলে দেশৰ শিক্ষা গঢ়ি উঠিব সহায়ক হ'ব। এই সম্বন্ধে মই কেন্দ্ৰীয় বিভাগ

ইন্ডেপ্ট্ৰিগেশ্যন বিভাগৰ কৰ্মচাৰীৰ লগত আলোচনা কৰি জানিব পাৰিছো যে নদী নিয়ন্ত্ৰণ ক্ষেত্ৰত বিভিন্ন ঠাইত 'দাম' তৈয়াৰ কৰি তাৰ পৰা 'কেনেল' সাজি জমা পানী ইফালে সিফালে নিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব পাৰিলে ইয়াৰ দ্বাৰাই বিজুলি শক্তি উৎপাদন কৰাৰ উপৰিও আনফালে খেতিয়ক সকলে খালি কালত পানীৰ অভাৱত খেতি কৰিব নোৱাৰি বৰষুণৰ কাৰণে আকাশৰ পিনে চোৱা অবস্থাটো দূৰ কৰিব পাৰি। এনেকৰিলে দেশত কৃষিৰ বৃহত উন্নতি হ'ব। তাৰোপৰি, বিজুলী শক্তি খিনি দেশৰ শিল্প গঠন আৰু পৰিচালনা কাৰ্যত লগাব পৰা হ'ব। সেই কাৰণে মই চৰকাৰক অনুৰোধ কৰোয়েন এই শিতানত যি ৬ কোটি টকাৰ ব্যৱস্থা কৰিছে প্ৰয়োজন হলে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ লগত এইবিষয়ে পৰামৰ্শ কৰি অধিক টকাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে কাৰণ; ইয়াৰ লগত দেশৰ কৃষি, শিল্প আৰু অন্যান্য জনহিতকৰ কাম জড়িত হৈছে। সেই কাৰণে মই নদী নিয়ন্ত্ৰণ পৰিকল্পনাৰ কামত 'প্ৰায়ৰিটি' দিবলৈ চৰকাৰক অনুৰোধ কৰিলো। এই প্ৰসঙ্গতে এই কথাটো উল্লেখ কৰিব পাৰিছো, কৃষিৰ উন্নতিৰ কথা ভাবিবলৈ গলেই ভূমিসংস্কাৰৰ কথা উঠে এই প্ৰসঙ্গতে, প্ৰস্তাৱৰ তালিকাত শ্ৰীযুত মহানন্দৰবাৰ এটা প্ৰস্তাৱো দেখিলো অৱশ্যে কৰনোৱাৰো আলোচনাৰ কাৰণে সেই প্ৰস্তাৱ সাদনলৈ আহে নাই। যেই নহওক নেফা (NEFA) অঞ্চলত খেতি কৰিব পৰা অথচ এতিয়াও অব্যৱহৃত বহুতো মাটি পৰি আছে আৰু এই মাটি কৃষিৰ কাৰণে এৰিদিবলৈ কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰলৈ অনুৰোধ কৰিব লাগে যাতে দ্বিতীয় পৰিকল্পনাৰ অন্তৰ্গতেই বাস্তৱ দৃষ্টি উদ্ভীৰ্বে কৃষিৰ উন্নতি সাধন কৰিব পৰা যায়।

এটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ অনুন্নত সম্প্ৰদায়ৰ জনসংখ্যাৰ কথা সিদিনা মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে কৈছিল ১৯৫১ চনত এই লোকৰ সংখ্যা আছিল ৪ লাখ ২৩ হাজাৰ ৮১। এতিয়া পাচ লাখৰো ওপৰৰ হ'ব। এওঁলোকৰ পিছপৰা আৰু শোচনীয় আৰ্থিক অবস্থা চৰকাৰে এওঁলোকৰ কাৰণে টকা খৰছ কৰিছে। কিন্তু এওঁলোকৰ প্ৰকৃত আৰ্থিক অবস্থালৈ চাই যিমান টকা খৰছ কৰিব লাগিছিল সিমান পৰিমাণে টকা খৰছ কৰা হোৱা নাই। সেইবোৰ অঞ্চলত কিছুমান সৰু সৰু শিল্প গঢ়ি তুলিব লাগিব তেতিয়াহে তেওঁলোকৰ আৰ্থিক অবস্থাৰ কিছু উন্নতি হ'ব বুলি আশা কৰিব পাৰি।

আমাৰ অসমত কৈবৰ্ত্ত আৰু নমুশুদ্ৰ সম্প্ৰদায়ৰ লোক আছে তেওঁলোকৰ মূল জীৱিকা মাছ ধৰা। এতিয়া বিল খাল বোৰ নষ্ট হোৱাৰ কাৰণে আৰু তেওঁলোকৰ খেতিৰ বাবে মাটি নথকাৰ কাৰণে তেওঁলোকৰ অবস্থা অতি শোচনীয়। মই তেওঁলোকৰ বাবে Netmaking বা তেনেধৰনৰ কোনো শিল্পৰ ব্যৱস্থা কৰি তেওঁলোকক ৰক্ষা কৰিব পাৰি নেকি এই বিষয়ে বিভাগীয় জইন্ট ডিবেষ্টৰৰ লগত আলোচনা কৰি চাইছিলো। তেখেতে কলে নেট-মেকিং-ইন্দ্ৰাষ্ট্ৰি বৰ লাভ জনক নহয় আৰু তাৰ বাবে ভাল বজাৰো নাই। গতিকে তৃতীয় পাঁচবছৰীয় আচৰ্ণীত এওঁলোকৰ আৰ্থিক উন্নতিৰ বাবে চৰকাৰে ভাবি চাৰ বুলি আশা কৰিলো।

আমাৰ সোনাৰী সম্প্ৰদায়ৰো সেই একে অবস্থা। আগৰ আমাৰ খেতিয়ক ৰাইজৰ হাতত সোন আৰু টকা কড়ি থকাৰ কাৰণে এই সম্প্ৰদায়টো বৰ্ত্তি আছিল এতিয়া আমাৰ খেতিয়ক ৰাইজৰ হাতৰ পৰা সোন বিলাক মহাজনৰ ধাৰত ওলাই যোৱাৰ কাৰণে এই সম্প্ৰদায়টো কৰ্মহীনি হৈ পৰিল। তেওঁলোকৰ অবস্থা বৰ্ত্তমান অতি বেয়া।

আমাৰ হীৰা কুমাৰ সম্প্ৰদায়ৰ মাটিৰ পাত্ৰ আদি তৈয়াৰ কৰি খেতিয়ক ৰাইজৰ লগত সলনা সলমি কৰি চলি আছিল। এতিয়া বজাৰত এনামেলৰ পাত্ৰৰ দাম সস্তা হোৱাৰ বাবে তেওঁলোকৰ পাত্ৰ নোহোৱা হ'ল। এতিয়া সমবায়ৰ যোগেদি কিছুমান সৰু সৰু শিল্প হৈছে। যদিও গোটেই সম্প্ৰদায়টোৰ বাবে ব্যৱস্থা হোৱা নাই। গতিকে

এই শ্ৰেণীৰ ডেকা লৰা সকলক আজি কালিৰ কচি অনুযায়ী মাটিৰ পাত্ৰ তৈয়াৰ কৰাৰ শিক্ষা দি আনিব লাগে। আমাৰ ওয় পৰিকল্পনাতে এই ধৰণৰ শিক্ষা দিয়াৰ ব্যৱস্থা হ'ব লাগে। বৰ্তমানে ইটা পোৱা কামত লগাৰ পাৰিনে নোৱাৰি এই বিষয়ে মই বিভাগীয় ডিবেক্টৰৰ লগত আলোচনা কৰি ছাইছিলো। সেইটো পাৰি যদি চৰকাৰে বিবেচনা কৰি চাব।

ওয় পৰিকল্পনাৰ অন্তৰ্গত কৰিব লগীয়া আৰু এটা বিশেষ কামৰ বাবে চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো। সেইটো হৈছে টাউন প্লেনিং। বৰ্তমানে কিছুমান সৰু সৰু শিল্প গঢ়ি উঠাৰ কিছুমান এলেকা slum area হৈ পৰিছে গতিকে ভবিষ্যতে যাতে টাউনৰ ভিতৰতে slum area গঢ়ি নুঠে তাৰ বাবে টাউন প্লেনিংৰ বাবে বিশেষ মন দিব লাগিব। নলবাৰী টাউনখনকে Planning ৰ ভিতৰত ধৰিবলগীয়া হৈছে। কিয়নো কালিৰ ভিতৰত এইখন খবতৰ গতিত বাঢ়ি থকা টাউন। তাৰ পাচত উত্তৰ কাম-ৰূপ দৰঙ আৰু তিনচুকীয়া এই তিনিটা subdivision কৰাৰ বাবে জনসাধাৰণে দাবি জনাই আছে। মই জানো একোখন চাবডিভিজন কৰাত বহুত টকা লাগে সেইকাৰণে মই চৰকাৰক দোষ দিব খোজা নাই কিন্তু তৃতীয় পৰিকল্পনাৰ আচনীত এই বিষয়টোৰো বিশেষ স্থান পোৱা উচিত।

জন মুৰি আয় চৰকাৰে যেনেকৈ উলিয়াইছে তাৰ পৰা প্ৰকৃত চৰি ধৰা নপৰে। চৰকাৰে এজন খেতিয়কৰ আয় ১০ টকা আৰু এজন লাখপতিৰ আয় ১০ কোটি টকা এই দুটা যোগ কৰি দুইৰে হৰণ কৰিলেই জনসাধাৰণৰ আয় ধৰিব পৰা নহয়। এই হিচাবত ৰাইজ সন্তুষ্ট হ'ব নোৱাৰে। জনমুৰি আয় জানিবলৈ হলে সমাজৰ তলত পৰি থকা গৰীব চকিদাৰ, পিয়ন, কেৰেনী, শিক্ষক আদিৰ পৰ্যায়ৰ বাম্বিক আয় আৰু ব্যয়ৰ হিচাপ লৈ উলিয়াব লাগে। তাৰ লগত লাখপতিৰ সম্পত্তি যোগ দিলে প্ৰকৃত জনমুৰি আয় উলিয়াব নোৱাৰি।

নিবনুৱা সম্পৰ্কে বহুত আলোচনা হৈছে। চৰকাৰৰ হিচাপ মতে ২য় পৰিকল্পনাত ১লাখ ৯২ হেজাৰ লোকৰ Employment potentiality কথা ধৰা আছে; কিন্তু বিত্তমন্ত্ৰীৰ বাজেট বক্তৃতাত ৫৪ হেজাৰ লোকক হে Employment দিব পৰা ক্ষমতা হোৱা বুলি কৈছিল। দ্বিতীয় পৰিকল্পনাৰ আৰু ডেৰ বছৰ বাকী আছে। মই ভাবো যে এই কাল ছোৱাৰ ভিতৰত যাতে নিয়োগৰ সুবিধা বঢ়াব পাৰি তাৰ বাবে চেষ্টা চলাব লাগে। অসমৰ বাহিৰৰ বহুত মানুহ এতিয়া অসমতে নিগাজীকৈ বস-বাস কৰি থাকিবলৈ লৈছে, সেইকাৰণে নিবনুৱা সমস্যা আৰু কঠিন হৈ গৈছে। অসমীয়া মানুহৰ ভিতৰতো শিক্ষিত যুৱকৰ সংখ্যা বাঢ়িছে, বানপানী আৰু গৰা-খহনীয়াত গৃহহীন হোৱা মানুহো নিবনুৱা হৈছে, চাহ বাগিছাত কাম নোহোৱাৰ ফলত বহুত মানুহ তাৰ পৰা আঁতৰি আহিছে চাকৰিৰ সন্ধানত কাৰণ তেওঁলোকৰ মাটি পৰা নাই খেতি বাঢ়ি কৰিবৰ বাবে। এই নিবনুৱাৰ সংখ্যা ক্ৰমাত বাঢ়ি গৈছে গতিকে তৃতীয় পৰিকল্পনাত খচৰা প্ৰস্তাৱৰ দুগুণ হ'ব। employment potentiality ৰ আচনি লোৱা উচিত। কৃষি বিষয়তো বেচি জোৰ দিব লাগে।

শিল্প সন্ধকে মাননীয় মন্ত্ৰীয়ে কৈছিল যে কপিলী সন্ধকে তথ্যপাতি যুগত হোৱা নাই গোৰ বোধেৰে তথ্যপাতি যুগত কৰা কামটো খবতকীয়াকৈ কৰিব লাগে এতিয়া বৰ মূদু গতিত চলিছে। কাৰণ প্ৰথমতে কেইজনমান মাথোন বিষয়াক তথ্য যুগত কৰিবলৈ দিছে। সেই তথ্য পৰীক্ষা কৰি কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ অনুমোদনৰ কাৰণে পঠাব আৰু তাৰ পৰা অনুমোদিত হৈ অহাৰ পিচতহে কাম আৰম্ভ হ'ব। এইদৰেই এমাহ পলম হয়। আমাৰ শিল্প মন্ত্ৰী এজন অভিজ্ঞ লোক বুলি আমি ভাবিছিলো গতিকে এই কাম খবতকীয়াকৈ কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

মই কৈছিলো যে আমাৰ উদ্যোগ মন্ত্ৰী এজন অভিজ্ঞ লোক, আন্তৰ্জাতিক খ্যাতিও হেনো তেখেতৰ আছে; গতিকে উদ্যোগ মন্ত্ৰীৰ বহল অভিজ্ঞতাৰ দ্বাৰা আমাৰ উদ্যোগৰ ক্ষেত্ৰত উপকৃত হব বুলি আশা কৰিছিলো। কিন্তু সেই আশা কাৰ্য্যকৰী নহল। ঘটনা এনেকুৱা হৈছে যে বহুঠাইৰ পৰা ব্যক্তিগত উদ্যোগত শিল্প-অনুস্থান গঢ়িবলৈ মানুহে আবেদন নিবেদন কৰি থাকিলেও চৰকাৰৰ কোনো সহাঁৰি নাই। মই জনাত নলবাৰীৰ পৰাই কিছুমানে গজাল আদিৰ উদ্যোগ হাতত লবলৈ আবেদন কৰিছিল ৩৪ বছৰে কোনো উত্তৰ চৰকাৰৰ পৰা নাপালে। এনেকৈ আমাৰ শিল্প বিস্তৃতি ক'ৰ পৰা হব। উদ্যোগৰ কাৰণে অসমত যিবিলাক আৰু যি পৰিমাণে শিল্পসম্পদ আছে ভাৰতৰ কোনো ৰাজ্যতে তেনে নাই। আমি অস্তুতঃ তৃতীয় পঞ্চবাৰ্ষিক পৰিকল্পনাৰ কালত বাস্তব দৃষ্টিভঙ্গীৰে সেই বিলাকৰ দ্বাৰা আমাৰ দেশৰ উদ্যোগত কৰাবলৈ চেষ্টা কৰিব লাগে।

আগত তৃতীয় পৰিকল্পনাত শিক্ষকৰ প্ৰয়োজনীয়তাৰ কথা দাঙি ধৰিছে। প্ৰাইমেৰী শিক্ষা বাধ্যতামূলক কৰিবলৈ যি আচনি দাঙি ধৰিছে সুখৰ সন্দেহ নাই মোৰ বোধেৰে হাইস্কুলৰ শিক্ষাত বাধ্যতামূলক কৰা উচিত। আমাৰ শিক্ষা উচ্চ ইংৰাজী স্কুলৰ মহলালৈ বাধ্যতামূলক হব লাগে আৰু সেইমতে আমাৰ ছাত্ৰ ছাত্ৰী সকলক সুযোগ সুবিধা দিব লাগে। গাঁৱৰ বহুত লৰা ছোৱালীয়ে খৰচৰ অভাৱতে পঢ়িব নোৱাৰে। সবহ ভাগ খেতিয়কে লৰা ছোৱালীক স্কুললৈ পঠাই টকা পইছা খৰচ কৰাতকৈ সৰুৰে পৰা পথাৰলৈ খেতিত সহায় কৰিবলৈ লৈ যায়। সেই সকলে শিক্ষাৰ পোহৰ নাপায়। মেট্ৰিক খাপলৈ শিক্ষাৰ বাধ্যতামূলক হলে আৰু আমাৰ দক্ষীয়া ছাত্ৰ ছাত্ৰীয়ে বিনামাছুলে শিক্ষালাভ কৰিব পাৰিলে দেশত বহল পৰিমাণে শিক্ষা বিস্তৃতি হব।

প্ৰাইমাৰী খাপৰ শিক্ষক সকলৰ সঙ্ক্ৰমে বহুতো আলোচনা এই সদনত হৈছে। তেওঁলোকৰ দৰ্মহা বৃদ্ধি হৈছে সচা, কিন্তু জীবনৰ মানদণ্ডৰ লগত খাপ খুৱাবলৈ যিমান দৰ্কাৰ সিমান হোৱা নাই। আজি যাবতীয় সামগ্ৰীৰ খৰচৰ লগত খাপ খুৱাবলৈ কমপক্ষে তেওঁলোকৰ দৰমহা ১০০ টকা হব, লাগে তাতকৈ কম হলে পুৰিয়ালৰ ভৰণপোষণ দিব নোৱাৰে কিয় লৰাছোৱালীকে শিক্ষা দিব নোৱাৰে। এই শিক্ষক সকলে শিক্ষকতা কৰি তাত পোৱা দৰমহাৰে যাতে সংসাৰ চলাব পাৰে তাৰ ব্যবস্থা কৰিব লাগে। এজন লোকে যদি পৰিশ্ৰম কৰি খাবলৈ নাপায় তেন্তে বৰ দুখৰ কথা। দাবিদ্ৰতাৰ হেতুকেই কম দৰমহা পোৱা সকলৰ মৰ্য্যদা ক্ষুণ্ণ হৈছে।

সেই কাৰণেই আমাৰ বুদ্ধিমান আৰু মেধাৱী ডেকা সকলে শিক্ষকতা কৰিবলৈ নাহি অন্যান্য বেছি টকা পোৱা চাকৰী বিচাৰে। যদি অগত্যা তেনেধৰণৰ সুবিধা নেপায়, তেতিয়াহে তেওঁলোকে শিক্ষকতা কৰিবলৈ আহে। অন্যান্য দেশত কিন্তু বুদ্ধিমান মেধাৱী সকলকহে শিক্ষকতাৰ কামত নিয়োগ কৰা হয়

সেই কাৰণে এনে লোকক যাতে দৰ্মহাৰে আকৰ্ষণ কৰাৰ চেষ্টা কৰা হয় তাৰ বাবে অস্তুতঃ তৃতীয় পঞ্চবাৰ্ষিক পৰিকল্পনাত চৰকাৰে ব্যবস্থা হাতত লব লাগে।

তাৰ পিচত প্ৰশাসনীয় ব্যবস্থাৰ দক্ষতা বাঢ়িব লাগে ধুলি আমাৰ ভট্টাচাৰ্য্য ডাঙৰীয়াৰকৈ প্ৰমুখ্য কৰি দুয়ো পক্ষৰ নানা সদস্যই সমালোচনা কৰিছে। ময়ো সেই একে কথাৰকৈই কওঁ। কিয় প্ৰশাসনীয় দক্ষতা বৃদ্ধি হোৱা নাই আৰু কি কৰা দৰ্কাৰ, এই তথ্য বিলাক বাহিৰ কৰি আৰু সেইমতে পৰামৰ্শ দিবলৈ, চৰকাৰক এটা কমিটি গঠন কৰিবলৈ মই অনুৰোধ কৰো। তৃতীয় পঞ্চবাৰ্ষিক পৰিকল্পনাৰ ভিতৰত

এনে এটা ব্যবস্থা কৰিব লাগে যাতে প্ৰশাসনীয় ব্যৱস্থাটো উন্নত হয়। কংগ্ৰেছ দলৰ প্ৰজাচিছিয়েন্টি কমিউনিষ্ট আৰু বিভিন্ন দল-উপদলৰ পৰামৰ্শলৈ এই ব্যৱস্থাটো কৰিব লাগে। সকলো বহুতো আইন পাচ হৈছে কিন্তু প্ৰশাসনীয় দক্ষতা বঢ়া নাই গতিকে তৃতীয় পঞ্চবাৰ্ষিক আচনিৰ ভিতৰত এনেএটা ব্যৱস্থা কৰিব লাগে যাতে আমাৰ সকলো কাম ক্ষীপ্ৰগতিত চলে আৰু জনসাধাৰণে চৰকাৰৰ দক্ষতা অনুভৱ কৰিব পাৰে।

আজি কালি আমি কোপাবেটিভৰ ফালে ঢাল লৈছো। কিন্তু এখন দখাস্ত যদি এটা ফাইলৰ পৰা আন এটা ফাইললৈ যাওঁতেই ৩৪ বছৰ পাৰ হয় আৰু শেষত তাৰ কোনো খবৰেই নাপাকে তেন্তে আমাৰ কাম কেনেকৈ ক্ষীপ্ৰগতিত চলিব? এই প্ৰশাসনীয় কামবোৰ ক্ষীপ্ৰগতিত নচলা কাৰণে আজি বাইজৰ হতাশ হৈছে, সেই কাৰণে তৃতীয় আচনিত তাক উন্নত কৰাত জোৰ দিয়া হওক।

Shri MOHANANDA BORA (North Lakhimpur) :

মাননীয় উপাধ্যক্ষ, মহোদয় আমাৰ তৃতীয় পৰিকল্পনা সম্পৰ্কে যি কল্পনা চলিছে, তাৰ পৰা অনুমান কৰিব পাৰি যে, ই অৱতনত দ্বিতীয় পৰিকল্পনাতকৈ প্ৰায় দুগুণ বেছিহব। মোটা মোটা ভাবে গোটেই ভাৰতৰ ক্ষেত্ৰত তৃতীয় পৰিকল্পনাত ৯,৯০০ কোটি টকা খৰচ কৰাৰ একবকম সিদ্ধান্ত হৈছে আৰু সেই হিচাবে, অসমতো সাধাৰণ ভাবে, অনুমান কৰিব পাৰি যে দ্বিতীয় পৰিকল্পনাত কৈ তৃতীয় পৰিকল্পনাৰ পৰিসৰ দুগুনতকৈ অলপ বেচি বৃদ্ধি হব অৰ্থাৎ ১০০কোটিৰ পৰা ১২০ কোটি টকাৰ ভিতৰত থাকিব। এই পৰিকল্পনা কাৰ্য্য কৰা কৰোঁতে যাতে এই খৰচ কৰা টকা বাইজৰ থাকিব। এই পৰিকল্পনা কাৰ্য্য কৰা কৰোঁতে যাতে এই খৰচ কৰা টকা বাইজৰ প্ৰকৃত জনহিতকৰ কামত লাগে তালৈ লক্ষ কৰিব লাগিব। ইয়াকে কৰিবলৈ জয়জয়তে আমাৰ বৰ্তমান কাম যত্নত যি কিছু কেবোন আছে প্ৰথমতেই সেই শিৰী দূৰ কৰাৰ প্ৰয়াস কৰিলোৱা উচিত হব। প্ৰথম আৰু দ্বিতীয় পৰিকল্পনাৰ কাল চোৱাত, আমি যিবিলাক Administrative আসোৱাহ, পাইছো সেইখিনি দূৰ কৰি নললে জনসাধাৰণৰ উন্নতিৰ কাৰণে ব্যয় কৰিব খোজা লাখ লাখ কোটি কোটি টকা, বাইজৰ পৰা আদায় কৰা টকা, অপব্যয় হব বুলি মই বিবেচনা কৰো কাৰণ আগৰ পৰিকল্পনা দুটাত এই আসোৱাহৰ কাৰণেই অসম বহুতো টকা নষ্ট হৈছে আৰু তৃতীয় পৰিকল্পনাৰ মঞ্জুৰী টকা যাতে বাইজৰ উপকাৰৰ কাৰণে আছিল কামত খৰচ হয় তালৈ লক্ষ কৰিব লাগিব। সেই কাৰণে মই পুনৰ চৰকাৰক অনুৰোধ কৰো যেন আমাৰ শাসন যত্নত যি শিৰী আসোৱাহ বা কেবোন আছে তাক দূৰ কৰাত চৰকাৰে বিশেষ মনোযোগ দিয়ে। এই প্ৰসঙ্গতে মই এই কথা চৰকাৰৰ দৃষ্টিত পুনৰ আনিব খোজো যেন বাইজৰ উন্নয়ন মূলক কামৰ কাৰণে বাইজৰ মাজত যি অৰ্থৰ বিতৰণ কৰা হয়, সেই টকা বা অৰ্থ সহায়্য যেন ঠিক মতে সময়ত বাইজে পায় তাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। কাৰণ আমি দেখি আহিছে চৰকাৰে যি টকা মঞ্জুৰী দিয়ে তাৰ allotment যাওঁতে যাওঁতে কামৰ বতৰ পাবলৈ যায় আৰু টকা পাওঁতে—পাওঁতে ইটোবছৰৰ জানুৱাৰী বা ফেব্ৰুৱাৰী পাই গৈ আৰু ফলত এটা বছৰ পাৰ হৈ যায়। এই দৰে যদি শাসন কাৰ্য্য চলোৱা যায় তেন্তি হলে চৰকাৰৰ মনত যি মানেই বাইজৰ কাৰণে মঙ্গলজনক আচনি নাথাকক লাগে—কাৰ্য্যতঃ বিপৰীত মনোভাৱ বাইজৰ মনলৈ আহে। সেই কাৰণে, বাইজৰ জনহিতকৰ বা উন্নয়ন মূলক কামৰ কাৰণে, চৰকাৰে এই দুটা বিষয়লৈ মনোযোগ দিয়া উচিত। আমাৰ দেশৰ বৰ্তমান অৱস্থাত প্ৰথম আৰু প্ৰধান সমস্যা হৈছে খাদ্য সমস্যা। এই সমস্যা সমাধানৰ ক্ষেত্ৰত খেতিৰ আহিলা পাতি অৰ্থ সহায়্যৰ যোগান ধৰিলেও আমাৰ দেশত খেতি বা শস্য উৎপাদন কাৰ্য্য বতৰৰ ওপৰত বেচি নিৰ্ভৰশীল। বতৰে যদি কৃপা নকৰে, খেতিয়কৰ খেতি নহয় আৰু তাৰ দ্বাৰাই তেওঁলোকৰ আৰ্থিক অৱস্থা দুৰ্ব্বল হৈ যায়। কাৰণ আমাৰ দেশত

খেতিয়েই প্ৰধান অৰ্থনৈতিক মানদণ্ড নিৰ্বাহণ নিৰ্বাহকাৰী আছিল। এই খেতিৰ বা কৃষি উৎপাদনৰ ব্যৰ্থতাৰ কাৰণেই আমাৰ দেশৰ অধিক অৱস্থা তলমুৱা হয় আৰু ইয়াৰ কৃতকাৰ্য্যতাৰ ওপৰতেই আমাৰ দেশৰ আৰ্থিক অৱস্থা উৰ্দ্ধ মুখী হয়। যোৱা দুবছৰৰ Statistics পৰা আমি দেখিছো যি—আমাৰ দেশৰ মানুহৰ অধিক অৱস্থা অলপ ভালৰ ফালে গৈছে। ইয়াত প্ৰধান কাৰণ হৈছে যে যোৱা দুইবছৰতে বতৰৰ অৱস্থা (খেতিৰ কাৰনে) অংশীকভাৱে ভাল। যেতিয়া আমাৰ দেশৰ অধিক অৱস্থা খেতিৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰে, তেতিয়া বাইজ আৰু চৰকাৰ দুয়ো ফালৰ পৰাই খেতি সমস্যাত মনোযোগ দিয়া সকলোতকৈ বেচি দৰ্কাৰ। ইয়াৰ লগে লগে অন্যান্য সৰু বৰ শিল্প গঠনলৈও মনোযোগ দিয়া দৰ্কাৰ।

তানপিচত মই চৰকাৰক শাসন ক্ষমতাৰ বিকেন্দ্ৰীকৰণৰ সম্পৰ্কে এই কথাই কও যে, জনসাধাৰণৰ উন্নয়ণ মূলক কামবিলাকৰ ভাৰ তেওঁবিলাকেই ন্যস্ত কৰিব লাগে আৰু এই উদ্দেশ্যৰে চৰকাৰে পঞ্চায়ত গঠনৰ কামত আগবঢ়াতো প্ৰশংসনীয়। এই পঞ্চায়ত গঠনৰ কাম অসমে ১৯৪৮ চনৰে পৰাই আৰম্ভ কৰিছে বলিৰ লাগিব আৰু যেতিয়া ৩গোপিনাথ বৰদলৈ আমাৰ মুখ্য মন্ত্ৰী আছিল তেতিয়াই আমাৰ আজিৰ পঞ্চায়ত আচনি লোৱা হৈছিল। এতিয়া যি বিলাক সমূহীয়া আচনি বুলি ধৰা হৈছে সেই-বিলাক সেইসময়ৰ পঞ্চায়তৰ অহৰ্ত্ত্ব আছিল যদিও তেতিয়া নানান কাৰণত আৰু টকাপয়চাৰ অভাৱত কাৰ্য্যকৰী কৰিব পৰা নাছিল। আজিৰ পঞ্চায়ত ব্যৱস্থাত আমি বং পাইছো আৰু বিশেষকৈ অসমৰ যি খন পঞ্চায়ত আইন বাজ্যত প্ৰবৰ্ত্তন কৰা হৈছে সেই খন ভাৱতৰ ভিতৰতেই উৎকৃষ্ট হৈছে বুলি সকলোৱে অভিমত প্ৰকাশ কৰিছে। কিন্তু অকলে আইনৰ দ্বাৰাই কাম নহব ইয়াত বাইজৰ সহযোগীতা, চৰকাৰী কৰ্মীচৰী সকলৰ সেৱামূলক মনোভাৱ আৰু তেওঁ লোকে নিস্বার্থ ভাবে বাইজৰ সেৱাতমোনিনেশ কৰিলেই আমাৰ পঞ্চায়ত গঠন আৰু তাৰ উদ্দেশ্য-কৃতকাৰ্য্য হব বুলি মোৰ দৃঢ় বিশ্বাস আৰু তেতিয়াহে তৃতীয় পৰিকল্পনাৰ জনসাধাৰণৰ উন্নয়ণ মূলক কামবিলাক কৰিব পৰা যাব।

এই পঞ্চায়ত আমি এবছৰৰ ভিতৰতে গঢ়ি তুলিব লাগিব। ইয়াৰ দ্বাৰা শাসনৰ ভাৰ জনসাধাৰণে নিজে বহন কৰিব লাগিব। পঞ্চায়তৰ লগত সমূহীয়া উন্নয়ণ আচনি ঘনিষ্ঠ সম্বন্ধ আছে। ইয়াৰ প্ৰকৃত উদ্দেশ্যটো খুবেই ভাল কিন্তু উদ্দেশ্যটো কৃতকাৰ্য্য হবনে নহব এই বিষয়ে বহুতে সন্দেহ কৰে। জনসাধাৰণৰ ওপৰত ইমান খিনি ক্ষমতা এৰি দিলে ক্ষমতাৰ অপপ্ৰয়োগ হব পাৰে বুলি বহুতে সন্দেহ কৰে। কিন্তু মই ব্যক্তিগত ভাবে ভাবো আৰু আশা কৰো জন্মসাধাৰণে ক্ষমতাৰ অপপ্ৰয়োগ কেতিয়াও নকৰে বৰং যিবিলাকে এনেকৈ ভাবে তেওঁলোকক মই জনাওঁ যে ভাৰতীয় বাইজৰ তেজত লোকতন্ত্ৰৰ বীজ নিহিত আছে। Adhoc Committee স্থাপন হোৱাত মই ভাল পাইছো কিন্তু এটা কথা মই ভাল পোৱা নাই যে চৰকাৰী বিষয়ায় বেচৰকাৰী কৰ্ম কৰ্তা সকলৰ লগত সহযোগ মূলক মনোভাৱ দেখুওৱা নাই। বহুতো Community Development officer এ পঞ্চায়ত চেক্ৰেটাৰী হোৱাত আপত্তি কৰে তেওঁলোকে কয় গৰ্বণমেণ্টে তেওঁলোকক appointment দিয়া নাই আমি কি কৰিম। বহুত প্ৰজেকটত দেখিছো চৰকাৰী কৰ্মচাৰীয়ে non-official মেম্বাৰৰ লগত সহযোগীতা নকৰে। এই বিষয়ে মই চৰকাৰৰ দৃষ্টি অকৰ্ষন কৰিলো। Community Developmentৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ক তেখেতৰ এই কামত আশাশুধিয়া যত্ন আৰু চেষ্টাৰ বাবে তেখেতক ধন্যবাদ জনাযছো। তেখেতে বহুত পৰিশ্ৰম কৰি প্ৰতি মহকুমালৈ নিজে গৈ পঞ্চায়ত আৰু সমূহীয়া উন্নয়ণৰ সম্বন্ধৰ বিষয়ে কৰ্মী সকলক বুজাবৰ যত্ন কৰিছে কিন্তু পৰিশ্ৰম অনুখায়ী ফল হোৱা নাই। দ্বিতীয় কথা পঞ্চায়তৰ লগত খাদ্য উৎপাদনৰ বিশেষ সম্বন্ধ আছে আৰু আমাৰ Plan তো এই বিষয়ে বিশেষ জোৰ দিয়া হৈছে। খাদ্য উৎপাদন

বৃদ্ধি কৰিবলৈ হলে পঞ্চায়তৰ নিচিনা ৰাজস্ব আনুস্থান বিলাকৰ ওপৰত বেচি নিৰ্ভৰ কৰিব লাগিব। খাদ্য বস্তু উৎপাদনৰ লগত মাটি বন্দোবস্তৰ কথা জড়িত আছে। মাটি বিষয়ত ডেকা ডাঙৰীয়াই কৈছিল যে বেতিৰ কাৰণে উপযোগী সমুদাই মাটি উলিয়াব লাগিব। বহুতে ভাবে অসমত বহুত মাটি আছে কিন্তু মাটিৰ প্ৰকৃত অবস্থা কি আপোনালোকে জানিলে আচৰিত হৈ যাব। যিবিলাক মাটি চৰকাৰী মাটি হিচাবে মেপত দেখুৱাইছে সেইবিলাক চৰকাৰী মাটি নহয়। সেইবিলাক প্ৰাক-বেতিয়াক মাটি দখলত থকা। সেইবিলাক মাটিৰ পৰা খাজনা আদায় কৰা হয় আৰু তাকে তৌজী খাজনা বুলি কয়। ৫৭ চনত এনে খাজনা ৩৪ হাজাৰ হৈছিল। ইয়াৰ পৰা অনমান হয় যে প্ৰায় ৭০ হাজাৰ বিঘা এনে মাটি মানুহৰ দখলত আছে। গতিকে যিবোৰ চৰকাৰী মাটি বুলি বহুতে ভাবে সেইবোৰ চৰকাৰী মাটি নহয়। তাৰ পৰা তৌজীবাৰি খাজনা আদায় কৰা হয়। গতিকে মাটি বন্দোবস্তি বিষয়ত বহুতো কেৰোণ আছে। মাটিৰ এই কেৰোণবোৰ দূৰ কৰিব লাগিব।

Embankment আৰু **drainage** ত কৃষি উৎপাদনত এক গুৰুত্বপূৰ্ণ স্থান অধিকাৰ কৰি আছে। আনাৰ দেশত (অসমত) ভূমিকম্পৰ পাচত ল'ৰালৰিকৈ কিছুমান মথাউৰি বান্ধিব লাগিয়া হ'ল। আৰু ল'ৰালৰিকৈ এই কামবিলাক কৰাৰ বাবে ৰাইজৰ মাজৰ পৰা বহুতো সমালোচনা জানিবলৈ পোৱা গৈছে। ৰাইজৰ মাজত এনে এটা ধাৰণা হৈছে যে মথাউৰি হলেই বেয়া। মথাউৰি পৰা আচলতে কি উপকাৰ হয় আৰু মোৰ এইটো দৃঢ় বিশ্বাস যে মথাউৰি কৰাৰ বাবে আমাৰ দেশত বানপানীৰ পৰা ৰক্ষা পৰিব আন উপায় নাই। কিন্তু মথাউৰি ক্ষেত্ৰত চৰকাৰে কেটামান কথা মন কৰিব লাগিব সেইবিলাকৰ ভিতৰত নৈৰ এ পাৰে মথাউৰি দি আন পাৰটো নুকলীকৈ বন্ধাৰ কাৰণে সেই পাৰে পানীয়ে মানুহক জুলুম কৰে আৰু সেই মানুহবিলাকে মথাউৰিৰ বিৰুদ্ধে আন্দোলন কৰে। প্ৰায়-বোৰ নদীৰে এটা পাৰত মথাউৰী আছে আনটো পাৰত নাই, বিশেষকৈ উত্তৰ পাৰত নদীবোৰত। সেইকাৰণে সোঁওৰ গতি মথাউৰী নথকা ফালে গৈছে আৰু পাৰ খহাইছে। এই বিষয়ে ৰাইজে বহুত আপত্তি কৰিছে যে এটা পাৰত মথাউৰী হোৱাৰ বাবেই আনফালে খহনীয়া হৈছে। গতিকে দুয়োপাৰে মথাউৰী দিব লাগে। ময়ো কওঁ যে দুয়োপাৰে মথাউৰী দিব লাগে। অৱশ্যে কিছুমানে আপত্তি কৰে যে দুয়োফালে মথাউৰী হলে ঠাইবোৰ দহয় আৰু বানপানী হোৱাত সহায় কৰে। কিন্তু বাস্তৱ ক্ষেত্ৰত এই কথা সঁচা নহয়। কিছুমান পাহাৰীয়া জুৰীত এই কথা খাততও কিন্তু বোঁৱতী নৈত এই কথা নাখাটে।

Shri PRABHAT NARAYAN CHAUDHURY (Nalbari-East): মাননীয় সদস্যই উত্তৰ কামৰূপ নদীবোৰ এবাৰ চাবগৈচোন?

Shri MOHANANDRA BORA (North Lakhimpur): চাব-লগীয়া কথা নহয়। উত্তৰপৰীয়া প্ৰায়বোৰ নদীতে এপাৰে মথাউৰী আছে আন পাৰে নাই। মথাউৰি দিয়াৰ, দ্বিতীয় মনকৰিব লগীয়া কথা হৈছে যে নদীৰ পাৰী একেবাৰে নোসোমালেও মাটিৰ উৰ্বৰতা শক্তি কমি যায় আৰু মাছ পুঠিৰ অভাৱ হয়। সেই কাৰণে মথাউৰীত **Sluice gate** দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে আৰু ৰাইজেও এই বিষয়ে আপত্তি কৰি আহিছে। অন্য ঠাইত জল সিঞ্চনৰ বাবে পানী আন ঠাইৰ পৰা আনিব লাগে, কিন্তু অসমত বৰষুণ বেচি হোৱাৰ বাবে বান পানীহে হয় আৰু পানী পুচোৱাৰহে ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। সেই কাৰণে এয় পৰিকল্পনাত নদী নিয়ন্ত্ৰণ আৰু ৰক্ষা দিয়াত যথেষ্ট চকু দিবৰ বাবে চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো।

খাদ্যশস্য বুলিলে আমাৰ অসমত বিশেষকৈ ধানেই প্ৰধান। ইয়াৰ দাম সম্পৰ্কে চিন্তা কৰিব লগা হৈছে। বৰ ইৰাজনো সদস্যই কৈছে যে ধানৰ দাম মোনে ৯ টকা আৰু এইটো বেচি হৈছে কাৰণ উৰিষ্যাতে ইয়াতকৈ বহুত কম। কিন্তু মোৰ মনেৰে সেইটো নহয়। আপনালোকে জানে যে অসমত কৃষি বনুৱা বা অন্যান্য বনুৱাৰ দৈনিক হাজিৰা ২ টকাৰ পৰা ২।। আটো টকালৈ কিন্তু উৰিষ্যা বা অন্যান্য প্ৰদেশত দৈনিক হাজিৰা বহুত কম, অৰ্থাৎ ১ টকা ১। অনাহে। যেহেতু আমাৰ ইয়াও কাম কৰোৱাৰ খৰছ বেচি আৰু জীৱন যাপনৰ খৰচো ভাৰতৰ ভিতৰতে আটাইতকৈ বেচি, তেনেদৰে খেতিয়কৰ কষ্ট আৰু খৰচৰ তুলনাত ৯ টকা কম হৈছে আশীৰ্বাদ চৰকাৰে ধানৰ দাম সম্পৰ্কে পুনৰ বিবেচনা কৰিব। অন্ততঃ ১১ টকা কম হব নেলাগে। যি সকল লোকে আৰামী চৰীত বহি খেতিয়কৰ পৰিশ্ৰম বিমূৰ্ত্যৰ সমালোচনা কৰি থাকে মই তেখেত সকলক আহ্বান জনাওঁ, শাওন ভাদ মাহৰ বৰষুণ বোকাতে আৰু পূব মাহৰ জাৰত আহতলীত কেদিনমান অন্ততঃ কাম কৰি তাৰ কষ্ট কিমান তেখেতসকলে বুজিব চেষ্টা কৰক। **Economic holding** সম্পৰ্কে মন্ত্ৰীমহোদয়ে মোৰ এটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰত কৈছিল যে ৮ বিঘাৰ

Shri KAMAKHYA PROSAD TRIPATHY (Minister) : এটা **Crop basis** ত হব লাগেনে দুটা **Crop basis** ত হব লাগে।

Shri MOHANANDA BORA (North-Lakhimpur) : এটা-খেতিৰ ভিত্তিতেই হওঁক বাদটো খেতিৰ ভিত্তিতেই হওঁক এটা খাটাং মীমাংসা হব লাগে। সাধাৰণতে আমি দুটা খেতিৰ ভিত্তিতেই বিবেচনা কৰিব লগিব।

Shri HARESWAR DAS (Minister, Revenue) : এই point টো **planning commission** লৈকো refer কৰা হৈছে। কিন্তু **Economic holding** বিঘা কঠা হিচাপে নিৰ্ণয় কৰিব নোৱাৰিব। **Three bighas may be more valuable than 20 bighas** it all depends on the fertility of the soil and on the situation of the land. টাউনৰ ওচৰৰ এৰিবা মাটি যিটো utility and Productivity এখন মাইল দুৰৰ ২০বিঘা মাটিকে সেইটো হব নোৱাৰে। সেইকাৰণে **Economic holding by bigha and katha cannot be defined.**

Shri MOHANANDA BORA (Gauhati) : I am not speaking of economic holding on commercial, or income or other basis. I am speaking only on the basis of agriculture.

Shri GOURISANKAR BHATTACHARYYA (Gauhati) : On a point of clarification Sir. The Minister has intervened, put he has not said the whole truth about what the Planning Commission said. The Planning Commission said that economic holding for different categories of land should be decided on the basis of income derived from the land and therefore, from the point of view of our Government also there should be a least some basis on which they can say that in order to make a particular plot of land to be considered as economic, so much of income should be derived from that land. There should be some such basis. My friend's contention perhaps is that this sort of basis also does not exist in our State up till now.

Shri HARESWAR DAS (Minister, Revenue): That is very sweet to hear but very difficult to calculate because a bigha of second class or even third class land in revenue areas on which the cultivators grow two or three crops brings more income than a big first class land where only one crop is grown. Land in Assam has not been developed and our people are not yet used to grow more than one crop in many places. That is the difficulty.

Shri GAURISANKAR BHATTACHARYA (Gauhati): The difficulty is admitted but we shall have to overcome that difficulty.

Shri MOHANANDA BORA:

অসুবিধা আছে হয়, কিন্তু তাৰ এটা সিদ্ধান্ত হ'ব লাগে যে খেতিয়কৰ কাৰণে ইমান মাটি Economic holding বুলি ধৰিব। ৮বিঘা বা ১২বিঘা কেতিয়াও Economic holding হ'ব নোৱাৰে। খুব ভাল খেতি হলেও অর্থাৎ উৎকৃষ্ট শালী ধানৰ খেতি হলেও বছৰত দুটা খেতি কৰিও ১০০ মৌন ধান উৎপাদন কৰিব নোৱাৰে।

মোটামুঠি ভাবে ৮বিঘা মাটিত বছৰে দুটা খেতি কৰিলেও ৮০মৌন ধান উৎপন্ন কৰিব পাৰে। তেতিয়াও বৰ্তমান চৰকাৰ নিৰ্দ্ধাৰিত দৰত বছৰত ৭২০ টকা পায়। (৮০×৯)। আৰু লৰাছোৱালীলৈ এটা পাবিয়ালত যদি ২১ টা full man ধৰা হয়, এইটো এটা Economic holding হ'ব নোৱাৰে। আমাৰ Statistician এ কি নিয়মে হিচাব কৰিছে ক'ব নোৱাৰো চৰকাৰে এই কথাটো বিবেচনা কৰিব লাগে।

দ্বিতীয় কথা হ'ল, আমাৰ তৃতীয় পঞ্চসৰ্বাৰ্থীক পৰিকল্পনাৰ নিৰনুৱা সমস্যাৰ কথা বহুতে আলোচনা কৰিছে। আৰ্জি আনি নিৰনুৱা সমস্যালৈ উৰাব লগতে আধাননিৰনুৱা অৰ্থাৎ Under Employment সমস্যাটোও সমাধান কৰিব লগীয়া হৈছে। আমাৰ চৰকাৰৰ পক্ষৰ পৰা যিবিলাক আচনি লোৱা হৈছে তাত আমাৰ আধা নিৰনুৱা সমস্যা সমাধান হোৱাৰ কোনো দিহা নাই। এই সমস্যা সমাধানৰ কাৰণে যদি আমি কুটিৰ শিল্পৰ জৰিয়তে মলোককলক সুবিধা দিব নোৱাৰো তেন্তে এই সমস্যাটোৱে সময়ত আমাক বহুতো অসুবিধাত পেলাব। সেই কাৰণে চৰকাৰে এই কথাটোলৈ দৃষ্টি কৰিব বুলি মোৰ ধাৰণা। কুটিৰ শিল্প বোলোঁতে মই ওপৰৰ পৰা জাপি দিয়া শিল্পৰ কথা কোৱা নাই— মই কৈছোঁ আগৰ পৰা চলি থকা গৃহশিল্পৰ কথা যাক আমি Indigenous cottage industry বুলিব পাৰো। এই ক্ষেত্ৰত কৰঙাৰ কমাৰ শিল্প, সোৱনশীৰি এলাকাৰ মুগা এবিধ শিল্প আদি এই ধৰণৰ ছলি থকা শিল্পবিলাকৰ কথা কৈছোঁ আৰু সেই বিলাকত সহায় দি তাৰ উন্নতি সাধনৰ কথা কৈছোঁ।

এতিয়া আমাৰ ৮বিঘা মাটিৰ যিটো Economic holding কৰিছে তাৰ ছাৰা ২১ টা full men এ খাব নোৱাৰে।

Shri KAMAKHYA PRASAD TRIPATHY (Minister)

মাননীৰ সদস্যৰ মতে Under Employment নাইকীয়া কৰাৰ কাৰণে কি কি পন্থা অবলম্বন কৰিব লাগে ?

Shri MOHANANDA BORA (North-Lakhimpur): বৰ্তমান মানুহে ৮১০ বিঘা মাটিত খেতি কৰি বছৰত ৬মাহ বহি থাকে। এই বিলাক দুই চাৰিজনৰ

নিজৰ ঘৰুৱা কামৰ বাহিৰে আনবিলাক এনেয়ে বহি থাকিব লগা হয়। এই সকলক এই ৬ মাহৰ কাম আমি কুটিবশিৰৰ জৰিয়তে যদি দিব নোৱাৰো তেন্তে এই Under Employment আমি সমাধান কৰিব নোৱাৰো আৰু এই শিল্পৰো বেলেগ বেলেগ ঠাইত বেলেগ বেলেগ পদ্ধতি লব লগিব।

ভাৰতীয় ভিত্তিত জনসংখ্যাৰ বৃদ্ধি শতকৰা বছৰি ১.৮ কিন্তু আমাৰ অসমত এই এই বৃদ্ধি ১.৯ আৰু দেখা যায় আমাৰ Per capita আয়োগবৰ্গ ভাৰতীয় আয়ৰ তুলনাত কম। তাৰ বাবে আমি তৃতীয় পৰিকল্পনাত সাৰধান হব লাগে। আৰু তাক বৃদ্ধি কৰিবলৈ আমাৰ চৰকাৰে চেষ্টা কৰিব বুলি আশা কৰিলো।

আমাৰ দেশত বিদ্যুৎশক্তি বৃদ্ধি নহলে আমি শিল্পৰ ক্ষেত্ৰত একো কৰিব নোৱাৰো। তাৰ কাৰণে উমিয়াম পুঞ্জেক্ট সোনকালে লোৱাৰ কাৰণে মই চৰকাৰক ধন্যবাদ দিছো। আৰু কপিলনী ভেলী পুঞ্জেক্ট অদূৰ ভবিষ্যতে লোৱা হব আৰু নাহৰকটিয়াত যি পুঞ্জেক্ট লৈছে তাৰ কাৰণে চৰকাৰক ধন্যবাদ দিছো। বুদ্ধপুত্ৰৰ উত্তৰ পাবত বিদ্যুৎশক্তি বৃদ্ধিৰ বাবে কোনো কথাই বিশেষভাৱে আলোচনা কৰা নাই। বাজেটত ভবিষ্যতে সোৱনগিৰিৰ নিয়ন্ত্ৰণৰ কাৰণে First State survey কৰা হৈছে বুলি কৈছে। আগেয় কৰা হেতেন সোৱনগিৰিৰ শক্তিকে গোটেই অসমত বিদ্যুৎ যোগান কৰিব পাৰিলে হেতেন। ভাক্ৰাত যিমান শক্তি উৎপাদন কৰিছে আমাৰ সোৱনগিৰি বা ভবলুত তাৰ দুগুন নহলেও ১১ গুন বিদ্যুৎ শক্তি উৎপন্ন কৰিব পাৰিলেহেতেন। এই নদীবিলাক নিয়ন্ত্ৰণৰ কথাটোত সন্দেহ প্ৰকাশ কৰা হয় ভূমিকম্প অঞ্চল বুলি কিন্তু দেশৰ উন্নতিৰ কাৰণে ভূমিকম্পৰ কথা কৈ পেলাই খলে নহব। এনেকুৱা কথা বৰ্তমান যুগৰ বৈজ্ঞানীক সকলে কোৱা উচিত হয়নে নহয় কব নোৱাৰো। বিহাৰতো ভূমিকম্প হয় ভাৰতৰ প্ৰায় সকলো ঠাইত কিন্তু কত উন্নয়নকৰ কাম পৰি থকা নাই। গতিকে উত্তৰ পাবতো যাতে এটা পুঞ্জেক্ট তৃতীয় পৰিকল্পনাত লব পাৰে চৰকাৰে তাৰ কাৰণে যথেষ্ট চেষ্টা কৰিব বুলি আশা কৰিলো।

উত্তৰ পাবৰ যাতায়তৰ সুব্যৱস্থাৰ কাৰণে চৰকাৰে যি চেষ্টা চলাইছে তাৰ কাৰণে চৰকাৰক মই ধন্যবাদ জনাইছো। বৰ্ত্তনানে নামনি অসমৰ পৰা উজনী অসমলৈ উত্তৰ পাবটো এই বিষয়ত পিচ পৰি আছে। তালৈ চৰকাৰৰ চোকা দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো যাতে চৰকাৰে তাৰ এটা ভাল ব্যৱস্থা সোনকালে কৰে আৰু তৃতীয়পঞ্চবাৰ্ষীক পৰিকল্পনাৰ জৰিয়তে লবলৈ চেষ্টা কৰিব বুলি মই আশা কৰো।

চৰকাৰে আমাৰ ৰাজ্যত ডাক্তৰখানা কৰা নাই বুলি মই নকও। কিন্তু এই ডাক্তৰখানা বিলাকৰ বহুততে ডাক্তৰ নাই। ইয়াৰ কাৰণ হল আমাৰ M.B.B.S পাচ ডাক্তৰ নোলোৱা নহয় কিন্তু তেওঁবিলাকে গাৱঁলৈ যাব নোখোজে। বহুতকে গাৱত Appointment দিলে খাটিপুটি চহৰতে থাকে, কিয়নো টাউনত হলে Private practice কৰিব পাৰে। যি সকলে লেখা পঢ়া শিকিছে তেওলোক চহৰ Minded হৈছে। চৰকাৰে তাত অন্ততঃ বেচি allowance ব্যৱস্থা কৰি হলেও গাৱলৈ ডাক্তৰ পঠাবৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

Adjournment

The Assembly was then adjourned for lunch till 2 P. M.

After Lunch

Shri MOHANANDA BORA: অধ্যক্ষ মহোদয়, মই ইয়াৰ আগতে গাঁৱৰ ডাক্তৰখানাৰ কথা কৈছিলো, কেৱল ডাক্তৰ সকলৰ কথাই নহয়, অন্যান্য যি সকল শিক্ষিত লোক চৰকাৰী বিষয় কৰ লৈ ৰাইজৰ সেৱাৰ কাৰণে, গাঁৱত, গাঁৱনীয়া জনসাধাৰণৰ, সাধাৰণ জীৱনৰ লগত খাপ খুৱাই ৰাইজৰ সেৱা কৰিব নোৱাৰে তেওঁলোক সেই পবিত্ৰ ৰাইজৰ সেৱাকাম কৰিবলৈ নোযোৱাই নক্ষল। কাৰণ, তেনে চৰকাৰী কৰ্মচাৰীৰ দ্বাৰাই চৰকাৰৰ শোষণ কাৰ্য্যটো নচলেই বৰং তেওঁলোকৰ পৰা শাসন মন্ত্ৰত কেৰোনবা মানব সৃষ্টি হয়। মই আগতে সেইটোৱেই— তৃতীয় পৰিকল্পনাৰ অন্তৰ্গত যেন চৰকাৰে ইয়াৰ বাৰতা লয়। চৰকাৰী কৰ্মচাৰীৰ এই মনোভাৱৰ দ্বাৰাই একালে চৰকাৰৰ কাৰ্য্যত বাধা পৰে আৰু আনফালো তেওঁলোক জনসাধাৰণৰ প্ৰতি কৰা অপব্যৱহাৰৰ দ্বাৰাই, চৰকাৰে জনসাধাৰণৰ আস্থা হেৰোৱাই। ইয়াৰ বাবে এই শ্ৰেণীৰ চৰকাৰী কৰ্মচাৰীয়েই দায়ী। কাজেই এই ক্ষেত্ৰত টকাৰ হিচাবত কৈ কামৰ হিচাব নোৱাটোহে আমাৰ বিধি প্ৰয়োজনীয় হৈ উঠিছে; কাম কিমান হৈছে সেইটোহে আমাৰ আচল কথা। কামৰ হিচাব নোলোৱাকৈ, লবালবিকৈ আমি আজি অজসু টকা খৰচ কৰিবলৈ দি দিছো, অথচ তাৰ তুলনাত আমাৰ পৰিকল্পনাৰ আচনি সমূহ সম্পূৰ্ণ কাৰ্য্যকাৰী হৈ উঠা নাই।

অধ্যক্ষ মহোদয়, ইয়াৰ পিচত মই উপাৰ্জনৰ বৈষম্যৰ কথা কবলৈ গৈ ইওকেই কও যে, যেতিয়ালৈকে এই বৈষম্য আমাৰ কৰ্মচাৰী অথবা অন্যান্য ক্ষেত্ৰত বৈ যায়, আৰু যেতিয়ালৈকে ইয়াৰ দুৰীকাৰণৰ চেষ্টা কৰা নহয়—তেতিয়ালৈকে আমাৰ দেশৰ উন্নতি হ'ব নোৱাৰে আৰু দেশৰ উপাৰ্জনৰ যি মানদণ্ড—তাৰ পাৰ্থক্য বিমানেই বেচি হয় সিমানেই দেশৰ সৃষ্ট বাতাবৰণৰ কণ্টক হয়। কাৰ্যেই মই বিবেচনা কৰো যে, আমাৰ কৰ্মচাৰী সকলৰ উচ্চতম দৰ্শন দুহেজাৰৰ অধিক হ'ব নালাগে। এই কথা নিখিল ভাৰতীয় কংগ্ৰেচৰ ওচৰ চেনিমানত আলোচনা কৰা হৈছিল যে:—
The view expressed strongly at the seminar was that the maximum salary should not exceed Rs. 2,000 per month. মই আশা কৰো নিম্নতম আৰু উচ্চতম দৰ্শনৰ এটা নিৰ্দিষ্ট ধাৰ্য্য কৰিব লাগে। আৰু এই বৈষম্যটো ৰাখিব নালাগে, যদি নিম্নতম দৰ্শন ৩০ টকা হয় তেতিয়াহলে উচ্চতম দৰ্শনৰ হাৰ এহেজাৰৰ অধিক হ'ব নালাগে।

তাৰপিচত মই এই কথা কও যি প্ৰথম আৰু দ্বিতীয় পৰিকল্পনাত আমাৰ দেশৰ উন্নয়নৰ হকে বহুতো টকা খৰচ কৰা হৈছে যদিও—অসম বা অসমীয়া ৰাইজ তাৰ দ্বাৰাই বিশেষ লাভবান হ'ব নোৱাৰিলে। তাৰ পিচত, দ্বিতীয় পৰিকল্পনাতই বৃক্ষপুত্ৰত দলঙৰ কাম আৰম্ভ হৈছে আৰু এই দলংৰ কাৰণেও বহু টকা ব্যয় হ'ব—তাতে অসমীয়া শ্ৰমিক বা অন্যান্য বিভিন্ন বিভাগত অসমীয়া মানুহৰ সংখ্যা নাই বুলিয়েই ক'ব পাৰি। P. W. D. তো কোটি কোটি টকা খৰচ কৰা হৈছে; তাৰোপৰি ডেভেলপমেণ্টৰ বাবেও অজসু টকা চৰকাৰে খৰচ কৰিছে এই বিভিন্ন আচনি সমূহত যি পৰিমাণৰ টকা খৰচ হৈছে—তাতে অসমীয়া মানুহে বিশেষ ভাবে অংশ ল'ব পৰা নাই। সেই কাৰণে, মই চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰি কওয়েন—তৃতীয় পৰিকল্পনাত যদি আমাৰ দেশৰ শ্ৰমিক আৰু কৰ্মীসকলৰ সংগঠিত ভাবে কামত লগাব পৰা নাযায় তেন্তে ইয়াতো আমাৰ মানুহ বিলাক লাভবান হ'ব নোৱাৰিব। চৰকাৰে যদিও অলপতে 'শ্ৰমিক বাহিনী' আইন কেৱল গৰকাপ্তানী বিভাগতে বলবত কৰিছে; তথাপি তাতে বিশেষ কাম হোৱা নাই—মাত্ৰ কেইখন মান সাধাৰণ চাকুলাৰহে ৰাখিব হৈছে—যদিও সেই আইন পাছ কৰাৰ আজি কেইবা মাহো পাৰ হৈ গল। সেই কাৰণে এইটো এটা উদ্বেগজনক কথা আৰু এই দৰে চলিলে কিমান কাম হ'ব—চিন্তাৰ বিষয়।

চৰকাৰে 'শ্ৰমিক বাহীনি আইন পাচ' কৰিছে—ইয়াৰ উদ্দেশ্য সকলোৰে জ্ঞানে। কিন্তু সকল আইন পাচ কৰি ক্ষান্ত হলেই নহব। এই বিষয়ত কাৰ্য্যকাৰী ভাবে আগবাঢ়ি যাব লাগিব। এই বিষয়ে আমাৰ অভিজ্ঞতা আছে। আমি কংগ্ৰেছ কৰ্মী হিচাবে সেৱাদলৰ সংগঠন কৰোঁতে এই বিষয়ে কিছু অভিজ্ঞতা হৈছে। আমাৰ Under-matric, আৰু M. V. পাচ কৰা যিবিলাক আহে সেইলোকে কিছুমান কাম কৰিবলৈ লাভ পায়। সেই বিলাক লৰাক যদি সংগঠন কৰি পইছাপোৱা কামত লগাব নোৱাৰে তেনেহলে আমাৰ নিবনুৱা সমস্যা কেতিয়াও দূৰ হ'ব নোৱাৰে। আমাৰ ইয়াৰ বহুতো Unskilled Labour ৰ প্ৰয়োজন আছে—এতিয়া সেইবোৰ কাম বাহিৰৰ মানুহৰ দ্বাৰা চলি আছে। অতীবোৰ কাম থকা স্বত্তেত আমাৰ লৰাবোৰে unskilled labour ৰ কাম কৰিবলৈ নিবিচাবে। তেওঁলোকে পানৰ দোকান দিবলৈ ভাল পায়—অবশ্যে পানৰ দোকান দিয়াটো বেয়া কথা নহয়—বা চাপ্ৰাচী কাম বিচাৰি ফ'বে। সেইবিলাক লৰাক সংগঠিত ভাবে কামত যদি লগোৱা যায়—তেন্তে আমাৰ অৰ্থনৈতিক অবস্থাৰ বহুত উন্নতি হ'ব। এইটো কথা তৃতীয় পৰিকল্পনাৰ বিশেষ মনোযোগ দিয়া হ'ব বুলি আশা কৰিলোঁ।

Shri KHAGENDRA NATH BORBARUA (Amguri):

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয় তৃতীয় পৰিকল্পনা সম্পৰ্কে আলোচনা কৰিবলৈ সুবিধা দিয়াৰ বাবে ধন্যবাদ জনাইছোঁ।

আমাৰ ভাৰতবৰ্ষৰ ৪০ কোটি মানুহৰ ভিতৰতে অসমৰ ১০ কোটি মানুহ আমি আটাইখিনি এক পৰিয়ালৰে। কিন্তু একে পৰিয়ালৰে মাজত বৈষম্যটো চাব লগা কথা। আমি পৰিষ্কাৰ কৈ দেখিছোঁ এই একে পৰিয়ালতে এটি দ্বন্দ্ব বিদ্যমান। এফালে ধনী বা শোষক আৰু অন্য ফালে শোষিত, অৰ্থাত্‌ দৰিদ্ৰ শ্ৰেণী। শোষক বা ধনী শ্ৰেণীৰ ভিতৰত তিনিজন আছে—বিদেশী পুঞ্জিপতি দেশীয় পুঞ্জিপতি আৰু গামস্ত সকল—বজা, মাটিৰ মহাজন আছিল। শোষিত শ্ৰেণীৰ ভিতৰত—কৃষক, শ্ৰমিক, মধ্যবিত্ত, সৰু সৰু কৰ্মচাৰী আৰু ব্যৱসায়ী। ধনীৰ শ্ৰেণীয়ে নিম্নতনা শ্ৰেণীৰ ওপৰত শোষণ কৰি বাচি আছে। এই শ্ৰেণীটো বয়ুমলাৰ দৰে আনৰ ওপৰত ওলমি আছে। এই দুই শ্ৰেণী ৰাখি যদি সমাজৰ কাৰণে কিবা পৰিকল্পনা কৰে—তেন্তে তাৰ সুফল ধনীৰ শ্ৰেণীয়েহে লাভ কৰিব। বয়ুমলা থকা গছৰ গুৰিত সাৰ দিলে সেই সাৰ বয়ুমলালৈহে যায়। আৰু ক্ৰমে গছজোপা জেৰ্ জেৰীয়া কৰি পাচলৈ মাৰে। তেনেকৈয়ে আমি পৰিকল্পনা যিসােনেই নকৰোঁ পৰিকল্পনাৰ উপকাৰ খিনি ভোগ কৰিব এই বয়ুমলা বা ধনীৰ এই শ্ৰেণীয়ে—নিষ্পেষিত শ্ৰেণীয়ে নহয়। কপাহৰ খেতি কৰে খেতিয়কে সেই কপাহকে মহাজন শ্ৰেণীয়ে খেতিয়কৰ পৰা নি আকৌ খেতিয়ককে কাপোৰৰ আকাৰত বিক্ৰি কৰে। চাহ পাত, তেল আমাৰ নিম্নাৰ্থপৰ লোকেই উৎপাদন কৰিছে কিন্তু আমাৰ চাহ তেল বিদেশী শোষকে আমাৰ পৰা লৈ যায় আৰু আমাকে বেচে। সিহঁতে একো নকৰাকৈয়ে মাজতে লাভ লৈ যায়। আৰু এই শ্ৰেণীটো এই দৰেই লোকৰ ওপৰত খাই আছে গতিকে চৰকাৰৰ পৰিকল্পনা ধনীৰ সুবিধাৰ কাৰণে কৰা পৰিকল্পনা। বাষ্টা, আস্থাতাল, স্কুল, পুখুৰী যত নকৰক—সকলো ধনীৰ স্বার্থৰ নিমিত্তে হৈছে। নিম্ন শ্ৰেণীয়ে বস্ত্ৰ উৎপাদন কৰে, আৰু হজম বা ব্যৱহাৰ কৰে। এই শ্ৰেণীক বচাই নাৰাখিলে ওপৰ তালাৰ মৰণ। গতিকে বেমাৰত ঔষধ, পিয়াহত পানী দিবই লাগিব। ইংলণ্ড, ফ্ৰান্স, এমেৰিকা আদি দেশতো দিছে। স্কুল কলেজ দিছে—নহলে কেবাণী মহৰি, কাৰিকৰী কাম বিলাক কৰিব কোণে? আজিৰ ৰাস্তায়দি বেলৰ লাইনেদি কাৰ বস্ত্ৰ গৈছে? ধনীৰ নে দুখীয়াৰ—তেনেহলে এই বোৰ কি পৰিকল্পনা? শোষক শ্ৰেণীকে যদি

উঠাব নোৱাৰিলে পৰিকল্পনা কৰকে বা নকৰক। গতিকে এই বোৰ পৰিকল্পনা আদি কৰাব মূলতে হ'ব লাগে এটা উমেহতীয়া শ্ৰেণী কৰিবলৈ—এখন শোধনহীন সমাজ কৰিবলৈ।

বৰ্তমান আমাৰ দেশত এদলে শাসনৰ নামত শোষণ কৰিছে। আমাৰ মূল লক্ষ হ'ব লাগে কেনেকৈ এই শোষণৰ বন্ধনলা গছ ছোপা উঠালিব পৰা যায়। সমাজত যেতিয়ালৈকে শোষণ থাকিব তেতিয়ালৈকে পাঁচবছৰীয়া পৰিকল্পনা কৰি কোনো ফল নহ'ব। দ্বিতীয় কথা তল শ্ৰেণীৰ মানুহক আগবাঢ়ায় আনিবৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। তলৰ এক শ্ৰেণীৰ যেতিয়ালৈকে আছে আগ বঢ়াবৰ দূৰৰ কথা পেটৰ ভাত মুঠিৰ কাৰণেও ভিকা কৰিব লাগে। গত আহিন আৰু কাতি মাহত গোটেই অসম ভোকত কপি গ'ল। এনে অৱস্থাৰ মানুহ নাছিল যি ঘৰত ১০।১২ জন ভিক্ষাৰী দিনে দেখা দিয়া নাছিল। আমাৰ গাঁৱত সিদিনা এদিনতে ৪৫ জন ভিক্ষাৰী আহিছিল। এতিয়াও কিছুমান মানুহ আছে যি ভিক্ষাৰী বৃত্তিকে অৱলম্বল কৰিছে। সমাজৰ পৰা এইবোৰ গুচোৱা দৰকাৰ। ইয়াকে যদি কৰিব নোৱাৰে তেনেহলে কি পৰিকল্পনা কৰিছো ?

খাদ্যৰ কথা কওঁতে আমাৰ ভাৰতৰ এই জলবায়ুত কি খাদ্যৰ দৰকাৰ। Nutrition Research Committee ৰ মতে ভাৰতত মজলীয়া কামৰ বাবে তিনি হেজাৰ কেনবী শক্তি দৰকাৰ আৰু বেচি টান কাম হলে তিনি হেজাৰ ছয়শ কেনবী দৰকাৰ। আমাৰ নিয়মীয়া আহাৰত থাকিব লাগে দাইল ৩ আউঞ্চ, চাউল ১৪ আউঞ্চ, কেচা পালী ৪ আউঞ্চ, শিপা জাতীয় পাছলী ৩ আউঞ্চ, অন্যান্য পাছলী ৩ আউঞ্চ, ফল-মূল ৩ আউঞ্চ গাখীৰ ১০ আউঞ্চ, চেনী ২ আউঞ্চ তেল মিউ আদি ২ আউঞ্চ, মাছ-মাংস ৩ আউঞ্চ আৰু কণী এটা। এক আউঞ্চৰ পৰিমাণ আঁচৈ তোলা। আজি এই আহাৰ আমি খাবলৈ দিব পাৰিছোনে নাই চাব লাগে। এই লক্ষ আগত ৰাখিহে পৰিকল্পনাত হাত দিব লাগে। কিন্তু ইয়াৰ কাৰণে আজি কোনো গবেষণা দেখা নাই। অসমৰ জলবায়ুত খাদ্য কি হ'ব লাগে চৰকাৰৰ হাতত তাৰ হিচাব নাই—কি চৰকাৰ এইটো ?

Mr SPEAKER Balance diet হ'ব লাগে, over feeding হ'ব নেলাগে।

Shri KHAGENDRA NATH BARBARUA (Amguri) : Balance diet দিব পাৰিবনে? দিনে দুটাকৈ কণী হলেও এজনৰ বছৰত ২।১ ৰাজ বাদ দিও ৭০০ কণা লাগে। ১০ জনৰ এটি পৰিয়ালক প্ৰায় ৭০০০ কণী লাগে। দিব পাৰিবনে? মানুহক ভাত মুঠি ভালকৈ দিয়াটো ruling party ৰ প্ৰধান দায়িত্ব।

ভাৰতৰ জনসংখ্যা লাহে লাহে বেচি হৈছে। সেই কাৰণে চৰকাৰে ল'ৰা ছোৱালী কম জন্ম দিবলৈ কৈছে। এইটো লোকক কোৱা মাত্ৰ। আকৌ কৈছে ভাত কমাই খাব। ভোকৰ ভাতকে খাবলৈ পোৱা নাই আকৌ কমাই কেনেকৈ খাব? প্ৰথম পৰিকল্পনাত ৫০ লাখ আছে, ২য় পৰিকল্পনাত ২৫ লাখ আৰু ৩য় পৰিকল্পনাত ২।১০ আঁচৈ কোটি, মুঠ ৩।১০ কোটি মানুহ নিয়োগ কৰিব লাগে। মোৰ ৫৭ নং প্ৰশ্নৰ (unstarred) উত্তৰত অসমৰ নিবনুৱা হিচাব দিছিল ১৯৫৬-১৯৫৯ চনলৈ বেজিষ্টাৰ কৰা সংখ্যা হল ১,৬০,৭৮২ পুৰুষ আৰু মহিলা ৩৯২৫, নিয়োগৰ সংখ্যা ১০,৪১৬ আৰু প্ৰায় ডেৰ লাখ এতিয়াও বাকী। ইফালে ভাৰতৰ জন্মহাৰ হল দিনে ১৫ হেজাৰ। সেইদৰে অসমতো হৈছে। এইবোৰ মানুহে যদি চাকৰী নেপায় তেন্তে পৰিকল্পনা কৰি কি লাভ? এই নিবনুৱা সমস্যা সমাধান কৰিম বুলি পাঁচ বছৰীয়া পৰিকল্পনা কৰিব লাগে। মই আগেয়েই বহুবাৰ পৰামৰ্শ যোগাই আহিছো যে বহুদেশ কেবেলা আৰু অন্যান্য ৰাজ্যৰ পৰা দক্ষতাসম্পন্ন লোক আনি আমাৰ ৰাজ্যত যুৱক যুৱতীক কাৰিকৰি শিক্ষা দিব লাগে। আজি ৰিকাইনেৰীত খলুৱা যুৱকৰ স্থান কম

অসম তেল প্ৰধান দেশ বুলি খ্যাত। চৰকাৰে আগতেই লৰাক শিক্ষা দি অনা নহল কিয় ? অসমত কোন কোন শিল্প গঢ়ি উঠিব পাৰে সেই অনুপাতে আমাৰ যুবকক প্ৰশিক্ষণ দি ৰাখিব লাগে।

আজি balance diet ৰাবলৈ নোপোৱাৰ কাৰণে বেমাৰক বাধা দিব নোৱাৰে অসমৰ এনে এখন গাওঁ নাই যিখনত বৰ্ত্তমান বসন্ত ৰোগ নাই। অৱশ্যে চৰকাৰে হিচাবত কম দেখুৱাব। কিন্তু চুকাইছে বহুত। সিদিনা নগাঁৱতে কেইবাজনো চুকাইছে। ইয়াৰ উপৰিও ভাৰতত মেলবীয়া, ৰোগত ৭১০ কোটি ভোগে প্ৰায় ৩ লাখ মৃত্যু হয় বছৰি, য'লৈ ২ লাখ বসন্তত ২ লাখ আনকি প্ৰসূতি তিবোতাও বছৰি ২ লাখ মৃত্যুৰ মুখত পৰিছে। সেই অনুপাতে অসমতো।

ভাৰত কৃষি প্ৰধান দেশ। সেইবাবে খেতিৰ ওপৰত বেচি গুৰুত্ব দিব লাগে। পৰিকল্পনা কৰি ভাত মুঠি দিব নোৱাৰাটো লাজৰ কথা। এতিয়াও চাউল বাহিৰৰ পৰা আনিব লাগে। এই বছৰ বতৰ অলপ ভাল বাবে ঠায়ে ঠায়ে অলপ ভাল খেতি হৈছে আৰু তাতে চৰকাৰে কৈছে এইবাৰ Bumper crop হৈছে। প্ৰচুৰ শস্য হৈছে বুলি ধনী চৰকাৰে ধনীক জাননী দিছে। ফলত ব্যৱসায়ী সকলে শস্য কম দামত কিনিবলৈ সুবিধা পাইছে। বেচোতাক ব্যৱসায়ীয়ে কৈছে, শস্য ঢেৰ—সম্ভাৱত নিদিলে বেচিম ক'ত ?

গতিকে সবহ শস্য উৎপাদন হ'ব লাগিব—নিবনুৱা সমস্যা সমাধানৰ কাৰণে চকু ৰাখিব লাগিব এইবিলাক কৰিবলৈ হলে কি লাগিল মানুহক ? মানুহ হ'ব Balanced diet দিবলৈ কি লাগিব ? —খাদ্য শস্য কেনেকৈ বৃদ্ধি হয়, শিল্প কেনেকৈ বৃদ্ধি হয় তালৈ মন দিব লাগিব।

আজি সোণৰ অসমত ভাৰত একাল হৈছে—পঞ্চবাৰ্ষিক পৰিকল্পনা দুটা হল—তথাপি যদি মানুহৰ ভাতেই নহল তেন্তে কি হল ? বজুতাও বহুত হল কিন্তু কি হল ? দেশত মগনীয়া বৃদ্ধি হল আৰু একো নহল। চাউল আহিছে বাহিৰৰ পৰা—যোৱাৰ বাৰ বৰমুণ হোৱা কাৰণে এইবাৰ ধান অলপ বেচি হৈছে—চৰকাৰে ৰিঙিয়াই ফুৰিছে Bumper Crop হৈছে (হাঁহি) ইয়াত চৰকাৰে ধন্যবাদ লোৱাৰ হেতু ক'ত ? (হাঁহি) খেতিয়ক কেইটাক মাৰা বৃদ্ধি—খেতি ভাল হৈছে এইবাৰ ধানৰ দাম কম হ'ব লাগে। গতিকে সেইয়ে হৈছে—

এইবাৰ মানুহে অল্লেখিত কৰিছে। বড়ো খেতি কৰিছে কিন্তু চৰকাৰে ৰাইজক ভঙা ভঙা মেচিন দিছে—শিৱসাগৰ মহকুমাৰ চামগুৰিত এটা মেচিন দিছে মনখুকুৰাত দিছে কিন্তু দিনে দিনে বন্ধ হয়—মেৰামত কৰিবলৈ চৰকাৰৰ কোনো লোকেই তাত ভৰি নিদিয়। গতিকে খেতিয়কৰ খেতিৰ প্ৰতি উৎসাহ ৰাঢ়িছে কিন্তু চৰকাৰে আগ ৰাঢ়িব পৰা নাই।

সাৰ বিতৰণৰ নমুনা এটা এটা দিওঁ—চৰকাৰে চামগুৰিত সাৰ ১০০ মোণ দিলে পিচত দেখা গ'ল তাত ২০ মোণ কম—এইটো বৰ আচৰিত চৰকাৰে দাম পুৰা লয় অথচ মাল চোবাংকৈ কমাই দিয়ে— (হাঁহি) এই হোজা খেতিয়ক মানুহকেইটাক ঠগাবলৈ যায়—

গতিকে এই চৰকাৰ ধনীক শ্ৰেণীৰ কাৰনেহে—দুখীয়া খাব নোপোৱাৰিলাকক নানা কৌশলেৰে ঠগায়।

আগৰ আচনিত দেখিছো—পইচা ক'ৰ পৰা আহে ? প্ৰথমতে, পইচা বিদেশৰ পৰা ধাৰ কৰি আনিছে দ্বিতীয়তে আমাৰ দেশৰ ভিতৰতো ধাৰ কৰিছে—Saving Certificate, Bank Insurance আদিৰ সহায়ত ধাৰ কৰিছে Small savings বুলি কিছু আনিছে—তৃতীয়তে গৰীবৰ ওপৰত ধাৰ ধাৰ্য কৰিছে চতুৰ্থতে চৰকাৰে Deficit financing কৰি অৰ্থাত বিজাৰ্ডবেঞ্চত সোণ জমা নবখাটক নোট ছপা কৰি মানুহক ফাকি দি ৰাইজক ধাৰত পেলোৱা হৈছে । অসম চৰকাৰবো ৩৪ কোটি ধাৰ লাগিছে । অৰ্থাত আমাৰ প্ৰতিজন লোকৰ নামত চৰকাৰে ৩৪ টকাকৈ ধাৰত ৰাখিছে মানুহক ধাৰত সোমাই দিলে সেই দেশৰ অৱস্থা কি হ'ব পাবে সহজেই অনুমান কৰিব পাবে ।

গতিকে বিদেশৰ পৰা টকা জমা পৰিত্যাগ কৰিব লাগে । বিদেশলৈ বস্ত্ৰ বপ্তানী কৰি তাৰ পৰা বিদেশী মুদ্রা আহৰণ কৰি তাৰ জৰিয়তে সামগ্ৰী কিনাৰ ব্যাৰ । কৰিব লাগে । তাকে কৰিব নোৱাৰাৰ ফলত কি হৈছে আমাৰ গৰিব জনসাধাৰণৰ ওপৰত ট্যাক্স লাগিছে । আমাৰ উদ্যোগ মন্ত্ৰীয়ে কি বহুতা দিছে ? কৈছে যে ট্যাক্স লাগিবই কাৰণ আমাক টকা লাগে । সকলো বকমৰ ট্যাক্স ঘূৰি ঘূৰি তল ধাপৰ মানুহৰ ওপৰত পৰিছে । বজা পিটাৰে দাবিৰ ওপৰত ট্যাক্স লগাইছিল আমাৰ দাবিৰ ওপৰতো ট্যাক্স কাহানিবা লাগেহে লাগে । চাবুৱাত বিবাহৰ ট্যাক্স লাগিছিল—দেখা বিবাহৰ ৫ টকা নেদেখা বিবাহৰ ৩ টকা (হাঁহি) Deficit financing ৰ ফলত মুদ্রাস্ফীতি হয় আৰু তেনেকৈ দুখীয়াৰ টকা ধনীৰ হাতলৈ যায় । অৱশ্যে ৰাষ্ট্ৰৰ শাসনযন্ত্ৰটো চলিবলৈ টকা লাগে । কিন্তু টকাৰ কাৰণে আইন ব্যৱস্থা ল'ব লাগে । Deficit financing ৰে মুদ্রাস্ফীতিত সহায় কৰে । মই ইয়াকে ক'ব খোজে যে বিশেষকৈ টকাৰ দৰ্কাৰ—কিন্তু কাৰ হাতত টকা আছে ? বৰ্ত্তমানে বিদেশীৰ হাতত থকা দেশীয় ধনীৰ হাতত থকা উদ্যোগবিলাক Nationalise কৰিলেই টকা হয় কিন্তু চৰকাৰে nationalise নকৰে । চাহ কয়লা, তেল আদিত বিদেশীয়ে লুণ্ঠন কৰিছে সেইসকলৰ ওপৰত যাতে অন্ততঃ Direct Tax, Income Tax পৰে, তাত যোৰ দয়ক ধনীৰ ওপৰত Tax বেচিকৈ বহাৰ লাগে আনফালৰ পৰা টকা তুলিবৰ হলে, খেতিয়কৰ, শ্ৰমিকৰ অৱস্থা ভাল হলেহে টকা দিব পাৰিব ।

ইয়াতে এটা কথা উঠিছে আমাৰ পেনৰ আকাৰ কিমান ডাঙৰ হ'ব । পেনৰ ক্ষেত্ৰত 'পেনৰ' 'চাইজ'তকৈও চাব লাগে বিশেষকৈ তাৰ সফলনা । ওয় পৰিকল্পনাৰ 'চাইজ' নিৰ্দ্ধাৰণ কৰিছে ১০,০০০ আৰু ১১,০০০ হাজাৰ কোটিৰ ভিতৰত ভাৰত এখন বিশাল দেশ । আৰু ইয়াৰ উন্নয়নৰ কাৰণে বহুতো কৰিব লগীয়া আছে গতিকে ১০ হাজাৰ বা ১১ হাজাৰ কোটি টকা একো বেচি নহয় । ইয়াত Public Sector আৰু Private Sector দুটা নাৰাখি—এটা ক'বা দৰ্কাৰ—অৰ্থাত পাব্লিক চেঞ্চৰ—ৰাজহা খণ্ডহে ৰাখিব লাগে । এনেস্থলতো Prime Minister এ কৈছে যে—Private Sector ত যিবিলাক কাম চলি আছে তাত disturb নকৰে । মই কওয়ে—যিবিলাক শিল্পানুষ্ঠান এতিয়া 'প্ৰাইভেট' চেঞ্চৰত আছে—সেইবিলাক জাতীয় কৰণ কৰিব লাগে ।

Shri KAMAKHYA PRASAD TRIPATHI (Minister, Industries):
Sir, I want to inform the hon. Member that the Communist Party of Kerala announced before they came into Power that they would nationalise the tea industry, but after they came into Power they did not nationalise the tea industry.

Shri PHANI BORA (Nowgong): Kerala Government was prevented by the Central Government to nationalise the industries. It wanted to nationalise the industry.

Shri KAMAKHYA PRASAD TRIPATHI: They were prevented by their own wisdom.

Shri KHOGENDRAN ATH BARBARUAH (Amguri) :

কমিউনিষ্ট পাৰ্টিৰ লগত এয়ে পাৰ্মক্য। তেখেত সকলৰ মতে ভাৰতৰ ধনিক শ্ৰেণীটো বাধিব লাগে। বিহগছৰ কি সৰ্ব্ব্ব আছে। মই কওয়ে ধনীৰ শ্ৰেণীটো সম্পূৰ্ণ নিৰ্মল কৰিব লাগে।

আমাৰ দুখায়া ৰাইজৰ উন্নতিৰ হকে আমাৰ চৰকাৰে কাম কৰিবলৈ হলে এই কেইটা কথাটো লক্ষ কৰিব লাগিব।

প্ৰথমে ভূমি সমস্যা। কৃষিৰ উন্নতি আৰু অধিক শস্য উৎপাদন কৰিবলৈ প্ৰথমতে মাটি লাগে আৰু পিচত খেতিৰ মজুলি। ভূমিহীন মানুহৰ সংখ্যা দিনক দিনে বাঢ়ি আহিছে। মাটি নাই বুলি চৰকাৰে কৈছে যদিও চৰকাৰৰ এই বিষয়ত হিচাব নাই বুলিয়েই ক'ব পাৰি। আমাৰ ৰাজ্যৰ মাটি কালিৰ পৰিমাণ ৪৮ হাজাৰ বৰ্গমাইল। তাৰে ১৬ লাখ একৰ ভূমিত খেতি কৰা হৈছে আৰু বাকী মাটিৰ কোনো বৰকম অৰিপ হোৱা নাই আৰু তাৰ কাৰণে কোনো বৰকম ব্লেন হোৱা নাই। এই মাটি বাহিব কৰাৰ উপায় নিৰ্ণয় কৰিবলৈ মই চৰকাৰক কও। আমাৰ ইয়াত যিবিলাক অদৰকাৰী ঠাই চৰকাৰৰ অথবা অন্যান্য বিবিধ ক্ষেত্ৰত সোমাই এনেয়ে পৰি আছে সেইবিলাক খেতিৰ কাৰণে খুলিদিব লাগে এই কাৰ্য্যতো চৰকাৰৰ তৰফৰ পৰা পথ দেখুৱাই চাহ মালিক সকলক প্ৰাৰ্হিত ভিতৰত থকা মাটি বিলাকত চাহৰ ঠাইত ধান খেতি কৰিবলৈ উদগনি দিছে। চাহ খেতিৰ কাৰণে দিয়া মাটিত আকৌ ধান খেতি, ই কেনে কথা। এই মাটি বিলাক তেওঁলোকৰ প্ৰাৰ্হিত পৰা কাটি আনি ভূমিহীন খেতিয়কক দিলে ৰাইজৰ উপকাৰ হয় দেশৰ উপকাৰ হয়। তাকে নকৰি চৰকাৰে, পৰোক্ষ ভাবে এই মাটি বিলাক বন্ধ কৰি বন্ধাৰ উপায় মাটিৰ মালিকক দেখুৱাই দিছে। ইবৰ দুখৰ কথা আমি সমাজতান্ত্ৰিক সমাজ ব্যৱস্থাৰ পথত Co-operative কৰিব লাগে, কিন্তু Co-operativeৰ নাম চৰকাৰে ললেও চৰকাৰ নিজেই Co-operative minded নহয়। মই জানিব খুজিছো এই সদনৰ কেইজন সদস্যই অথবা মন্ত্ৰীয়ে সমবায়ৰ নিমিত্তে নিজৰ মাটি বাৰী দি সহযোগিতা কৰিছে নিজে ক'পাৰেটিভ নকৰে আনক কয় কৰা। মানুহ কি 'বুবৰগ' নিজে নকৰিলে আনে কৰিব। এই সদনত মই জনাব খুজিছো যে, আমগুৰিৰ সদস্য জনে বৰাহী বাকী সমবায়ৰ কাৰণে তেওঁৰ নিজৰ মাটি 'চোৰেণ্ডা' কৰিছে। অথচ, এই Co-operative টো এতিয়ালৈকে নাৰা অজুহাত দেখুৱাই বিভাগীয় কতৃপক্ষই বেজিষ্টাৰ কৰানাই। যদি কিবা অসোৱাই আছে তাকে দেখুৱাই দিলেও হয়, তাকে নকৰে আনহাতে বেজেষ্টিয়ও নকৰে। ইবৰ পৰিতাপৰ কথা। এনেকৈ ক'অপাৰেটিভ ক্ষেত্ৰত চৰকাৰে মনোভাব দেখুৱালে এইটো স্পষ্টভাবে বুজা যায় যে কোনো কালেই Co-operative বিলাক কৃতকাৰ্য্য হব নোৱাৰিব কাৰণ জনসাধাৰণৰ মন তালৈ আকৰ্ষণ কৰিব নোৱাৰিব আৰু চৰকাৰৰ তেনে কোনো প্ৰচেষ্টাতেই ফলবতী হব নোৱাৰিব। এইটো কথা সদায় সত্য যে এনে ধৰণৰ সমুহীয়া উন্নয়নৰ কামত ৰাইজৰ সমুহৰ সক্ৰীয় সহযোগ আৰু তাত অংশ ভাৱ গ্ৰহণ কৰিবলৈ সক্ষম হব লাগিব। সেই পথত ৰাইজৰ প্ৰতি চৰকাৰৰ কোনো বৰকম উৎসাহ, উদ্দীপনা মূলক প্ৰচেষ্টা দেখা পোৱা নাই যাৰ দ্বাৰা ৰাইজ অনুপ্ৰানিত হব আৰু সমদলে লক্ষৰ পথলৈ আগ বাঢ়িব অথচ বাধ্য হৈ পেটৰ কামোবত মানুহে কাম কৰিবলৈ ওলাই আহিছে; কেতিয়াও অসমীয়া মানুহে নকৰা শিলগুটি ভঙ্গা কাম কৰিবলৈ ওলাই আহিছে।

(voices এই বিলাক কাম কৰিব নালাগেনেকি) পেটৰ দায়তহে শিল ভাঙিছে দেশৰ প্ৰেমত অনুপ্ৰানিত হৈ শিল ভাঙিবলৈ বাষ্টালৈ অহা পাই। এয়ে পঞ্চবাষিকী পৰিকল্পনাৰ ফল যিটো আনি দিছে প্ৰথম, দ্বিতীয় পৰিকল্পনাই। জনসাধাৰণক আলোচনা নকৰি প্ৰেচ কৰা হৈছে। সদনত পাচ কৰিয়েই জবসাধাৰণৰ মত বুলি ধৰিলয়। এইবোৰ প্ৰেমত জনসাধাৰণৰ উৎসাহ জগানাই জনসাধাৰণৰ বহুতে ভাবে প্লেন হলে চৰকাৰে টকা দিব কেইটামানে ঘৰ সাজিব সেইবোৰ ঘৰত টামোল পানৰ দোকান দি

চাউল, গাখীৰ, হাঁহ, কনি বেচি কেইটামান পইছা পাব। এই পাচ বছৰীয়া পৰিকল্পনতে অসমীয়া মানুহে শিল ভঙা দেখিলো। শিলভঙা কামটো বেয়া নহয় কিন্তু তেওঁলোকে কিয় শিল ভাঙিছে সেইটোহে ভাবিব লাগিয়া। মানুহে শিল ভাঙিছে পেটৰ দায়ত জাতীয় অনুপ্ৰেৰণাত নহয় এনেকৈ মানুহক কামত লগালে নহয় তাক যাতীয় গঠনৰ বাবে জনসাধাৰনৰ মাজত প্ৰেৰণা আহিব লাগিল।

আমাৰ চৰকাৰে এতিয়া অনুভব কৰিছে আমাৰ trained personel নাই এতিয়া বিফাইনেৰী হল তাতো আমাৰ মানুহৰ বাবে একো ছোৱা নাই। এই সমস্যাটো আহি পৰিব বুলি মই ৫৭ চনৰ অধিবেশনতে কৈছিলো। মই কও যদি এই বিফাইনেৰীত আমাৰ মানুহে সুবিধা নাপাই বিদেশীয়ে হে সুবিধা পায় তেন্তে ভীষণ পৰিস্থিতিয়ে দেখা দিব কাজিয়াৰ সৃষ্টি হব। চৰকাৰে আমাৰ Skill labour প্ৰয়োজন হব বুলি জানিও অসম তেলপ্ৰধান দেশ বুলি জানিও আমাৰ লবাক প্ৰশিক্ষণ দিয়াৰ ব্যবস্থা আগৰে পৰা কিয় নকৰিলে। এতিয়াও অসমত চাৰিটা কাগজৰ কলৰ স্থল আছে ৪টা চেনীৰ কল স্ততা মৰাপাতৰ কলৰ স্থল আছে এইবোৰত মানুহ নালাগিব এইবোৰ কৰাৰ বিষয়ে চৰকাৰে ভাবিছে জানো? বাইজৰ হেচা পাই এতিয়াহে চৰকাৰৰ অলপ চকু মেল খাইছে। ভুৱালেহে কল পকে তাকে কথাৰ আমাৰ চৰকাৰৰ ক্ষেত্ৰত একেবাৰে খাটিছে। আমাক শিকায় 'নইবা গব্বৰ দৰে খুছিলেহে খোজ বৰে' কিন্তু চৰকাৰটো নছলে নুঁখুছিলে। চৰকাৰে কাগজে পত্ৰে প্ৰচাৰ কৰে অমুকত আমি আগতকৈ ৯।১০ ভাগ আগ বাঢ়িছো অমুক কৰিছো তমুক কৰিছো কিন্তু ৯।১০ ভাগ টেক্স বাঢ়িলনে নাই? আগতে আমাৰ বাজেট আছিল ৫।৬ কোটি টকাৰ কিন্তু এতিয়া বাজেট পালেগৈ ৪০।৪৫ কোটি টকা টেক্সৰ কালে ইমান বেচি হৈছেগৈ তেনেহলে আমি কেনেকৈ আগবাঢ়িলো? লগত এটা কথা কও মোৰ আগতে এজন বজাই কৈছিল যে শাসন যন্ত্ৰটো নামতহে চলি আছে। মোৰ নিজৰ ক্ষেত্ৰত তাৰ প্ৰমান পাইছো। মোৰে এখন দৰখাস্ত দিয়া আজি এবছৰ হল কোনো এখন পোত যোৱা বিলৰ কাৰণে। সেই দৰখাস্ত দৰখাস্ততে এতিয়াও আছে। M.L.A. এজনৰ যদি 'এনে দশা ইতৰস্য কা কথা' প্ৰশাসন যন্ত্ৰতো তৃতীয় পৰিকল্পনাত ভাল কৰিবৰ কাৰণে ব্যবস্থা হব লাগে।

Shri MAHADEV DAS [Barpeta (Reserved for Scheduled cast)] : মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয় ঐয় পৰিকল্পনাৰ বিষয়ে কেবাজনো সদস্যই কৈ গল। মই এইবিষয়ত দুই চাৰিটা পৰামশ আগবঢ়াব খোজো। আশা কৰো বিভূ মন্ত্ৰী মহোদয়ে কথা বোৰ মন দি শুনিব।

আমাৰ বাইজৰ শতকৰা ৮০ ভাগ কৃষক। শতকৰা ৯০ ভাগ গাঁৱত বস কৰে। এতিয়া আমাৰ পৰিকল্পনাত চাব লাগিব এই গাঁৱলীয়া বাইজৰ মান দন্দ উন্নতিৰ কাৰণে কি সুব্যস্থা কৰিব পাৰি।

গাঁৱলীয়া মানুহক লগাব ভিতৰত যাতায়াতৰ কাৰণে লাগে ৰাষ্টা, খোৱা পানীৰ কাৰণে লাগে কুৱা আৰু শিক্ষাৰ কাৰণে বিশেষকৈ প্ৰাইমেৰী স্কুল উন্নত ধৰণৰ খেতি আৰু পুখি ভৰাল ওপৰত দৃষ্টি পৰিব লাগে। গাঁৱত মানুহ শতকৰা ৯০ জনৰ ভিতৰত ৮০ জনেই কৃষক। গতিকে আমি নিশ্চয় এই কৃষকৰ উন্নতিৰ কাৰণে লক্ষ্য ৰাখিব লাগিব। কৃষককনো লাগে কি খেতিৰ সজলী আৰু পানীৰ ব্যৱস্থা অসমত বছৰি প্ৰাকৃতিক দুৰ্যোগ হৈছে পানীৰ বাবে, কৰিণ অসমৰ চাৰিউ দানে পৰ্বত পাহাৰে বেৰি আছে। তাৰ লগত বৰষুণৰ পানী জোৰেৰ তললৈ নামি আহি বানপানী হয় আৰু খেতি-নষ্ট কৰে। সেই কাৰণে প্ৰত্যেক নদীৰ জন্ম ঠাইত এটা পানীৰ ভাল সৃষ্টি

কৰিব লাগে অৰ্থাৎ পানী জমা ৰখাৰ ব্যৱস্থা কৰিব পাৰিলে—। যেনেকৈ মানুহৰ জীৱন ধাৰণৰ কাৰণেই ধানৰ ভৰাল দৰকাৰ ঠিক সেইদৰেই খেতিৰ কাৰণেও পানী পানীৰ ভৰাল বৰ দৰকাৰ। এই ভৰালৰ পৰা ১২ মাহে পানীৰ যোগান ঘৰিব পৰা হ'ব। ইয়াৰ লগতে মাছৰ যোগান ধৰিব পৰা যাব। পানীৰ ভৰাল কৰোঁতে যিটো দাম তৈয়াৰ কৰা হ'ব তাৰ পৰা বিজুলী উৎপাদন কৰি শিল্পত সহায় কৰিব পাৰিব।

যাতায়ত উন্নতি কৰাটো অতী দৰকাৰী কথা এই যাতায়তে দেশৰ বিভিন্ন অংশক যোগাযোগ কৰাৰ লগতে বস্তৰ [দাম আৰু আমদানী-ৰপ্তানীৰ কাৰণে অতি আৱশ্যক। এই যোগাযোগৰ অসুবিধাৰ বাবেই আজি এটা বস্তৰ গুৱাহাটীত যি দাম তাৰ দাম ভিতৰুৱা ঠাইত বেচি। ১৯৫০ চনৰ ভূইকপৰ ফলত অসমৰ ভৌগলীক অৱস্থা পৰিবৰ্ত্তন হোৱাত, পিচত দ ঠাইবোৰত বৰ ভাল খেতি হয়, কিন্তু সেই উৎপাদনবোৰ যোগাযোগৰ অভাৱত উল্লাই আনিব নোৱাৰি অতী-কম-দামত বিক্ৰি কৰিব-লগাত পাৰিছে। বাস্তৱত যিবোৰ দলং আছে সেইবোৰোৰ অৱস্থা তিমানভাল নহয়। মেৰামতি কৰা হোৱা নাই, বৰপেটা মহকুমাৰ ভিতৰত বিশেষকৈ, বেকা, পছমৰা আদি নদীৰ দলং বোৰ নোহোৱাৰ কাৰণে যাতায়াতৰ অসুবিধা হৈছে। ওয় পৰিকল্পনাত এইবোৰ দলং ঠিক কৰিব লাগে।

বৰপেটা শব্দটো, বৰ অৰ্থাৎ ডাঙৰ আৰু পিত অৰ্থাৎ পিতনিৰ পৰাই বৰপেটা হৈছে। বৰপেটাত পিতানিবেই ভৱা আছিল গতিকে চৰকাৰী বাট পদুলীবোৰৰ কাম যদি মহকুমা হিচাপে ভাগ কৰে তেনেহলে আমাৰ বৰপেটাৰ প্ৰতি অন্যায়ে কৰা হয়। বৰপেটাৰ প্ৰতি তিমান সুবিধাৰ আগতে কৰা হোৱা নাছিল। সেই কাৰণে এতিয়া বৰপেটাৰ প্ৰতি বেচি মনোযোগ দিব লাগে।

বৰপেটাৰ বেচি ভাগ মানুহৰে শিল্পৰ প্ৰতি যথেষ্ট ৰূপ আছে। বোৱা কটা ঘৰতে আছে। এইকামত যদি বিজুলী শক্তি প্ৰয়োগ কৰিব পৰা হ'লহেঁতেন তেনেহলে বেচি আগবাঢ়িব পৰা হ'লহেঁতেন। হাতী-দাতাৰ শিল্প অসমৰ ভিতৰত কেবল বৰপেটাতহে আছে। অসমত, কাঁহৰ সাজ, বাচন শিল্পই আগ ঠাই পাইছে সাৰ্থেবাৰীত। কিন্তু তাত survey আৰু লেপন ঠিক মতে নোহোৱাৰ কাৰণেই বিশেষ কাৰ্য্যকৰী হোৱা নাই। যিটো মেচিন তাত ব্যৱহাৰ কৰিবলৈ দিছে সেই মেচিনে দৈনিক ১০০ মোণ কাঁহৰ কামৰ বেচি কৰিব নোৱাৰে।

Shri KAMAKHYA PROSAD TRIPATHY (Minister, Industries): তেওঁলোকক কোৱা হৈছিল যে মেচিনটো সেই ঠাইৰ কাৰণে ডাঙৰ হৈছে। যদি গুৱাহাটীত হ'লহেঁতেন তেনেহলে বহুত মানুহৰ কামত আহিলহেঁতেন। কিন্তু কথাটো তেওঁলোকে মানি লোৱা নাই। সেই কাৰণেই খৰচ বেচি হৈছে।

Mr Speaker : মেচিনটো চালু অৱস্থাতলৈ অহাই নাই। Capacity ৰ কথা আছে কেনেকৈ ?

Shri MAHADEV DAS [Barpeta (Reserved for Scheduled Castes)]: আজিও তাৰ পৰা কাম পোৱাই নাই সেইটো যাতে সোণকালে চালু হয় তাৰ বাবে মন্ত্ৰীমহোদয়ৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো।

তাৰ লগে লগে খেতিৰ উপযোগী মাটি বিলাক খেতিয়কক দিয়া বিষয়ত নজৰ দিব লাগে। মাটিবাৰী সম্পৰ্কে এটা কথা যিমান মাটিৰ দৰ্কাৰ সিমান মাটি দিব নোৱাৰে কিন্তু সৰহশস্য উৎপাদনৰ কাৰণে কৃষকক মাটি দিবই লাগিব। আমি

পাৰ্শ্বমাৰ্গে কৃষি আৰু শিল্পৰ উন্নতি সাধন কৰিব লাগিব। শিল্পৰ উন্নতি, সাধন কৰিব লাগিব। শিল্পৰ নমুনা কৰে দুখলাগে—সাপৰ্শ্বমাৰ্গীৰ কাৰ্য্যৰ বিলাকৰ অবস্থা দেখিলে দুখলাগে আমিসকলোৱে উপলব্ধি কৰিব পাৰিছো তাত যি দুৰ্দশা হৈছে। Technical সম্বন্ধে বহুত কথাই হৈছে। আমাৰ অনুসূচীত সম্পদায়ৰ কিছুমান লোক আছে বেনে বনীয়া হীৰা ইত্যাদি। এই হীৰাবিলাকে মাটি-সাজবাছন কৰে বৰ্ত্তমানত মাটিৰ বাসনৰ ওপৰতে মানুহৰ চকু নহোৱা হোৱাত অভাবত এই হীৰা বিলাকৰ সাজ বাচনৰ কাম বন্ধ হৈছে। এতিয়া সেই লোকসকলে নিজৰ শিল্প এৰি অন্য ব্যৱসায়ত যাব লগত পৰিছে লাহে লাহে এই শিল্পটো মোহোৱা হব অথচ চৰকাৰে কোনো চকু বৰখা নাই। মোৰ বিবেচনামে এই অনুসূচীত সম্পদায়ৰ লোকসকলক যথেষ্ট ঋণ, সাহায্য দি চৰকাৰে সেই শিল্পবিলাক জিয়াই বৰখাৰ লগে লগে সেই সকলক জিনীকা নিৰ্ব্বাহৰ সংস্থাপন কৰি তেওঁলোকৰ নিবনুৱা সমস্যা সামাধান কৰিব লাগে। এটা জাতিৰ একাংশ লোক যদি স্বং-শোণনুপ হয় তেন্তে সেই জাতিতোৱে কোনোদিনে ঠনধৰি উঠিবনোৱে। আমাৰ চৰকাৰৰ নমুনা যি দেখিছো মোৰ বন্ধু বববববাই আচনিৰ কথা কৈছে আমি আচনি কৰাৰ আৰ্গেয়ে কিমান জনজি দৰ্কীৰ তাকে বাধ্য কৰি আমাৰ এই কাৰিকৰ সকলক আবশ্যকীয় পৰিশিক্ষণ দিবলৈ দেশবিদেশলৈ পঠাব লাগে।

আমাৰ সোণাৰীবিলাকে সোণাৰ হাব আদি তৈয়াৰ কৰিছিল। কিন্তু আজি কালি কেমিক্যালৰ সুন্দৰ সুন্দৰ অলঙ্কাৰ বাহিৰৰ লোকে তৈয়াৰী কৰাত আমাৰ সোণাৰীবিলাক অকৰ্মন্য হৈছে। আমাৰ কিছুমান সোণাৰীক চৰকাৰে কেমিক্যালৰ কাম শিক্ষাৰ সুবিধা দি আনিলে তেওঁলোকেও সেইকাম কাম কৰি জীৱিকা নিৰ্ব্বাহ কৰিব পাৰে। গতিকে চৰকাৰে এই কাৰীকৰ সকলকৰ এটা Survy কৰি তাৰ যথোচিত ব্যৱস্থা কৰিলে এই লোকসকলে দুবেলা দুমুঠি খাবলৈ সংস্থান হয়।

মই বহুদিনৰ পৰাই কৈ আহিছো যে কিছুমান অনুসূচীত সম্পদায়ৰ লোকৰ আৱৰ্জনা একেবাৰে নাই। যাৰ সুকীয়া বিদ্যা আছে তাৰ টকা নাই সেইলোকক চৰকাৰে কিছু টকা ঋণ দি হলেও সহায় কৰিলে তেওঁলোকৰ সংস্থান হয়। যিবিলাকৰ নাই সেই সকলক নানা যক্ৰা শিক্ষিত নিয়োগ কাৰ্য্যৰ ব্যৱস্থা কৰি লাগে। ইয়াৰ কাৰণে যথেষ্ট টকা ধৰা উচিত।

ইয়াৰ পিচত মেডিকেল সম্পৰ্কে অলপ কথা কও। এখন দেশত যদি শক্তি শালী মানুহ নাথাকে তাত নানা পৰিকল্পনাৰ কোনো ফল নাই। চিকিৎসা সম্পৰ্কে আমাৰ চৰকাৰে ব্যৱস্থা কৰিছে নানা ঠাইত ডাক্তৰ খাৰাও কৰিছে—কিন্তু বহুততে ডাক্তৰ নাই। আমাৰ ৰাজ্যত একেটামাত্ৰ মেডিকেল কলেজ। তাৰ পৰা আৱশ্যক মতে ডাক্তৰ ওলাব নোৱাৰে চৰকাৰ হলে দুখন কিয় ৩ খনো কৰিব লাগিব এখনো কৰিব লাগিব এখনত ১০ জন যদি ডাক্তৰ ওলাই ২০ জন বা ৩০ জন ওলোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগিব যাতে সোণফালে আমাৰ ডাক্তৰ অভাব দূৰ হয় তাৰ ব্যৱস্থা কৰিবই লাগিব।

গাৱলীয়া অঞ্চলত ডাক্তৰ পঠাবলৈ হলে তেওঁলোকৰ Pay scale ৰ কথা উঠে ডাক্তৰ সকলে চৰকাৰত থাকিলে বহুতো সুবিধা আছে। Private Practice চলে লৰা ছোৱালীক পঢ়াব পাৰে। গতিকে আন্তহতীয়া আৰু গাৱলীয়া অঞ্চলত যিবিলাক ডাক্তৰে কামকৰে তেওঁলোকৰ Pay scale বেচি কৰি দিব লাগে যাতে সবহ দৰমহাই তেওঁলোকক আকৰ্ষণ বাবে। এনে এটা ব্যৱস্থা তৃতীয় পৰিকল্পনাত চৰকাৰে হাতত লব লাগে।

লোকেনবোর্ডৰ ডাক্তৰ খানা বিলাকৰ চৰকাৰে লোৱাটো ভাল কথা হৈছে কিন্তু যিবিলাক Subsidised ডাক্তৰখানা আছিল সেইবিলাকে চৰকাৰী সাহায্যৰ পৰা বঞ্চিত হোৱাটো ঠিক নহয়। এইসময়ত স্বাস্থ্য মন্ত্ৰী সদনত থাকিলে ভাল আছিল। এইবিলাক বিষয়ে গোটেই আসমতে এটা Survey কৰিব লাগে। যিবিলাক ডাক্তৰখানা চৰকাৰৰ অধীনত নাই, সেইবিলাক চৰকাৰৰ অধীনলৈ আনিব লাগে। তেনেকৈ তৃতীয় পৰিকল্পনাত সকলো ডাক্তৰখানা যাতে ভালকৈ চলিব পাৰে তাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

তাবপিচত মই বৰপেটা Civil Hospital ৰ কথাকও তাৰ কাৰণে কিছু সাহনুভতিৰে চাব লাগে। তাত যিবিলাক ঘৰৰ আচনি লোৱা হৈছে, সেইবিলাক ইমান সংকীৰ্ণ ঠাইত হৈছে, তাত থাকিলে, বেমাৰ ভাল হওক চাৰি, বেমাৰ নথকা মানুহৰো বেমাৰ হব। ডাক্তৰসকলেও লেখিছে। তৃতীয় পৰিকল্পনাৰ ভিতৰত কোৱা হৈছে প্ৰত্যেক পাচ মাইলে একোটা হাস্পিতালে হব লাগে। বৰপেটা চহৰৰ প্ৰায় ৩৫ হাজাৰ লোক আছে। তাৰ ওচৰত যিবিলাক ৰিজাৰ্ড আছে তাত Civil Hospital টো ঠাইই যি মুকলি ঠাইত তৈয়াৰ কৰিব লাগে। এইটো হয়তো এটা প্ৰেণত শেষ নহব পাৰে। কিন্তু লাহে লাহে হলেও কামটো সূচাব ভাবে হব।

আজি সৰহ শস্য উৎপাদনৰ কাৰণে যেনেকৈ খেতিয়ক সম্প্ৰদায়ক সহায় কৰিছে তেনেকৈ মীনমহলৰ উন্নতিৰ কাৰণে মছৰা সম্প্ৰদায়ক সহায় কৰিব লাগে আজি অসমৰ মীনমহলে ১২ লাখ টকা চৰকাৰক দিয়ে। কিন্তু আজিলৈ দুটা পৰিকল্পনা হৈ গল- এই কালছোৱাৰ ভিতৰত মীনমহলত চৰকাৰে এটা পইচাও খৰচ কৰা নাই। আমাৰ ৰাজহমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই জানে যে বৰপেটা মহকুমাৰ জল মহল বোৰৰ অৱস্থা আৰু সীমা নিৰ্দ্ধাৰণ নহোৱা ফলত মাছ মৰীয়া সম্প্ৰদায়ৰ লোক সকলে কাজিয়া পেছালৰ মাজত থাকি মহলৰ কাম কৰি আছে। ফলত মছৰা সম্প্ৰদায়ৰ দিনে দিনে অস্তিত্ব নোহোৱা হৈছে। সেইকাৰণে মই চৰকাৰক অনুৰোধ কৰো যাতে কৃষকৰ অৱস্থাৰ উন্নতিৰ কাৰণে যি ব্যৱস্থা কৰা হয় মাছ মহলদাতাৰ উন্নতিৰ কাৰণেও তেনেধৰণৰ ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা দৰ্কাৰ যি মীনমহলে চৰকাৰক বছৰি বছৰি টকা দিয়ে, তাৰ প্ৰতি চৰকাৰে আওকান কৰা কথাটো মই মোৰ বাজেট বক্তৃতাতো কৈছো। সেইকাৰণে মই সদনৰ সদস্যসকলোকে অনুৰোধ কৰো যেন মাছৰ শ্ৰীবৃদ্ধি বঢ়োৱাত ব্যৱস্থা কৰিব।

অসমত বৈষ্ণৱ মানহে মাছ নাখাইছিল কিন্তু আমাৰ ধৰ্মপ্ৰচাৰক শঙ্কৰ মাধবে মাছৰ উপকাৰীতা বুজি বৈষ্ণৱসকল মাছ খাবলৈ অনুমতি দিলে এনে- এটা দৰ্কাৰী খাদ্য যে মাছ তাৰ শ্ৰী বৃদ্ধি পানীৰ শ্ৰী বৃদ্ধিৰ লগতে হয় পানী থাকিলেই কৈবৰ্ত্ত জাতি বৰ্ত্তি থাকিব, এতিয়া পানী স্বংশ কৰিবনে কৈবৰ্ত্ত জাতিক বক্ষা কৰিব আজি এডৰা পানীৰ পৰা বছৰে দুবাৰ খাজনা আদায় কৰিছে এখন ঠাইক মীনমহল বান্ধি দিয়া হৈছে পানীৰ সময়ত মীনমহলৰ বাবে খাজনালৈ পানী শুকালে কৃষকৰ খাজনা ললে এইটো চৰকাৰৰ কি নীতি? মই টানি অনুৰোধ কৰো যাতে চৰকাৰে এই বেমেজালী দূৰ কৰে।

তৃতীয় পৰিকল্পনাৰ কালছোৱাত মাছৰ বৃদ্ধি যাতে হয়, তাৰ ব্যৱস্থা চৰকাৰে লব লাগে। মাছ আমাৰ প্ৰধান খাদ্য। মাছ নহলে আমাৰ আহাৰ ঠিকমতে খাব নোৱাৰো। তাৰো পৰি এই মাছ ব্যৱসায়ী কৈবৰ্ত্ত সমাজটো ইয়াৰ ওপৰত বৰ্ত্তী আছে পানী যেতিয়ালৈকে আছে মাছ আছে আৰু মাছ যেতিয়ালৈকে থাকিব, আমাৰ দেশ সম্প্ৰতিশালী হৈ থাকিব; আৰু তাৰ ব্যৱসায় কৰি বৰ্ত্তী থকা অতিকৈ পিচপৰা

কৈবৰ্ত্ত জাতিটোৰ মঙ্গল সাধন হ'ব। তাৰ পিচত, অধিক শস্য উৎপাদন বিয়ত কিছু কথা ক'ব খোজো। এই ক্ষেত্ৰত চৰকাৰে যথেষ্ট ব্যৱস্থা লৈছে আৰু ব্যৱস্থা কাৰ্য্যকাৰী হৈছে বুলিব লাগিব। কৃষি উৎপাদনৰ লগতে তাৰ লগত সম্বন্ধ থকা আৰু তৰকাৰী আদি উৎপাদন বৃদ্ধি কৰি, এইবিলাক মাৰকেটিং চৰাইটিৰ উৰিয়ে বিক্ৰী কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিব পাৰিলে এহাতে যি বিলাক কৰে তাৰ আৰু আন হাতে দেশৰ সম্পদ বৃদ্ধি হ'ব।

তাৰ পিচত জাতীয় বাজপথ (নেচনেল হাইৱে) টোৰ কোনো প্ৰকাৰৰ সুবিধা বৰপেটা নগৰে নাপায়। এই বাজপথটো তৃতীয় পৰিকল্পনাৰ অন্তৰ্গত 'সইৰ্ভাচিন' কৰি হলেও বৰপেটা চোৱাই নিব লাগে। তাৰ পিচত ক্ৰান্‌সপৰ্টৰ ব্যৱস্থাও অসম চৰকাৰৰ তৰফৰ পৰা কৰিব লাগে; এই তৃতীয় পৰিকল্পনাৰ কালছোৱাত।

তাৰপিচত অনুসূচিত সম্প্ৰদায়ৰ লোকসকলৰ ঘৰবাৰী বিলাক আৰ্হিও বৰ বেয়া এওঁলোকৰ ঘৰবাৰী বিলাক উন্নতি কৰিবলৈ Housing Scheme ৰ পৰা অথ সাহায্য দিয়াৰ ব্যৱস্থা চৰকাৰে কৰিব লাগে। এওঁলোক যাতে অন্যান্য সম্প্ৰদায়ৰ লগত সমানে আগবাঢ়িব পাৰে তাৰ প্ৰচুৰ ব্যৱস্থা আৰ্হি আমাৰ প্ৰয়োজন হৈছে। মোৰা ১৯৫১ চনৰ পিয়লত এওঁলোকৰ সংখ্যা যি আছিল তাতকৈ এতিয়া বহুত বেচি আৰু অহা পিয়লত মোৰ বিশ্বাস ৮ লাখৰ ওপৰ হ'ব। এওঁলোকৰ সৰ্ব্বপ্ৰকাৰৰ উন্নতিৰ কাৰণে এই তৃতীয় পৰিকল্পনাৰ কালছোৱাত properly survey কৰি উন্নয়ন ব্যৱস্থা হাতত ল'ব।

ইয়াকে কৈ মোৰ বক্তব্য সামৰিলো।

Shrimati KOMOL KUMARI BARUA (Katonigaon):

অধ্যক্ষ মহোদয় তৃতীয় পৰিকল্পনাৰ প্ৰস্তুতি সময়ত অনা এই প্ৰস্তাৱটোৰ কাৰণে গোয়ামী ডাঙৰীয়াৰ ধন্যবাদ জনাইছো। মই আমাৰ তৃতীয় পাঁচ বছৰীয়া পৰিকল্পনাৰ আচনী সম্পৰ্কে দু-আধাৰমান ক'ব খোজো।

মহোদয় আৰু সমাজবাদী সমাজ প্ৰতিষ্ঠাৰ সংকল্প লৈছে। ধনী দুখীয়াৰ ব্যবধান আতৰাই জনমুখি আয়ৰ পৰিমাণ বৃদ্ধি কৰি জীৱনৰ মান উন্নয়ৰ বাবে যত্ন কৰিবলৈ পৰিকল্পনা লৈছে হ'ক। ইয়াৰ কাৰণে গুৰুত্ব দিব লগীয়া প্ৰথম আৰু প্ৰধান বিষয় হৈছে আমাৰ খাদ্য সমস্যাৰ সমাধানৰ অনু-বস্ত্ৰৰ সমস্যা সমাধান নহয় ধনী দুখীয়াৰ প্ৰাৰ্থক্য নাভৰে তেতিয়াতলৈকে সমাজবাদী সমাজৰ পৰিকল্পনা কাৰ্গজ কলমতে অকা থাকিব। এইবাবেই আমাৰ প্ৰথম গুৰুত্ব দিবলগীয়া হৈছে খাদ্য বিষয়ত আৰু তাৰ কাৰণেই আৱশ্যক কৃষিৰ উন্নতি বিধান। ভাৰত তথা অসম কৃষি প্ৰধান দেশ শতকৰা ৮৫ জনেই আমাৰ খেতিয়ক অথচ আমি খাদ্য শস্যত আত্ম নিৰ্ভৰশীল হ'ব পৰা নাই। কৃষিৰ উন্নতি কৰে পথাৰ পৰিচালনা কৃষি, সেৱা সমবায় আদি যিবোৰ ব্যৱস্থা লোৱা হৈছে সেইবোৰ আৰু সক্ৰিয় আৰু সবল কৰাৰ ব্যৱস্থা আমাৰ তৃতীয় পৰিকল্পনাতো থাকিব লাগিব। কৃষিৰ উন্নতি মানেই সকলো বিষয়তে আত্মনিৰ্ভৰশীল হোৱাতে নুবুজায়। জলবায়ু ভৌগলিক অৱস্থিতি আদি অনুসৰি আমাৰ অসমত যিবোৰ খেতি ভালধৰণে হয় সেই বোৰৰ ওপৰত গুৰুত্ব দি সেইবোৰ বেচি ধৰণে কৰি যিবোৰ খেতি ভালধৰণে জলবায়ু বা অন্য নানা কাৰণে নহয় সেইবোৰৰ অন্য প্ৰদেশৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰিলেহে economically আমি কৃষিৰ উন্নতি লাভ কৰিব পাৰিম। তাকে নকৰি আমাৰ ইয়াৰ সকলো খেতি কৰিবলৈ অথবা যত্ন কৰিলে আমাৰ শ্ৰম আৰু ধনহে খৰছ হ'ব, লাভ সেই অনুপাতে নহ'ব।

এই বাবেই যিবোৰ শস্যৰ খেতি আমাৰ ইয়াত ভালধৰণে হয় তাৰ বাবে মই তৃতীয় পৰিকল্পনাত গুৰুত্ব দিবৰ কাৰণে চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰো।

Mr. SPEAKER : Order, order I am sorry to find that there is not a single Minister present in the house. Kindly call the Chief Minister. (Chief Minister, at this stage entered the Assembly Chamber) I had to suspend the proceedings of the House for two Minutes for want of presence of any of the hon'ble ministers in the House. I bring this to the notice of the Leader of the House.

Shrimati KOMOL KUMARI BARUA (Katonigaon) :

শিক্ষা মহোদয়, সম্পূৰ্ণ হয় গবেষণাৰ জৰিয়তে। সেই বাবেই কৃষি বিভাগৰ শিক্ষা আৰু গবেষণা সংযুক্ত কৰি তাৰ পৰা আমাৰ ইয়াৰ কৃষি সম্পৰ্কে কাৰ্য্য কৰা তথ্য উদ্ঘাটন কৰিব পাৰিলেহে কৃষি জগতলৈ এটা যুগান্তৰ অহা দেখিবলৈ পোৱা যাব। সেইবাবে মই কৃষি শিক্ষাৰ লগত গবেষণাকে integrate কৰিবৰ কাৰণে পৰামৰ্শ দিব খোজা। নহলে আমি কৃষি কলেজ এটা পাইছো যদিও এই কলেজৰ জৰিয়তে কাৰ্য্যক্ষেত্ৰত উৎপাদন বৃদ্ধিত একো সুফল পাব নোৱাৰিম। নানাগাৰ কমিটিৰ পৰামৰ্শ কাৰ্য্যকৰী কৰিবলৈ আচনী লবৰ কাৰণে চৰকাৰক অনুৰোধ কৰো। তিনিজন Joint Directors, Land, Extension, Education and research ৰ দায়িত্ব দিব লাগে বুলি ভবা কাৰণ পৰিদৰ্শক আমাক তাতেহে লাগে ওপৰত নহয় যদিও আমাৰ ইয়াত কেৱল পৰিদৰ্শকৰ বাবেহে আমাৰ Joint Director সকলৰ সত্ত্ব দিব খৰিছে। কৃষিৰ লগত পানীৰ উপযুক্ত যোগান ব্যবস্থা অতি আবশ্যিক তাক সকলোৱে বুজে। আমাৰ বহু ওখ মাটিত পানী যোগানৰ সুবিধা নোহোৱাৰ কাৰণেই ভাল খেতি হোৱাত বাধা পৰিছে। অসমত বহু নৈ উপনৈ আছে কৃষিৰ যিবোৰৰ বানপানীয়ে আমাক যথেষ্ট ক্ষতিগ্ৰস্ত কৰে। আজি স্পটনিকৰ যুগত বৰষুণৰ ওপৰত পানী যোগানৰ নিৰ্ভৰ নকৰি ক্ষতিগ্ৰস্ত কৰে। আজি স্পটনিকৰ যুগত বৰষুণৰ ওপৰত পানী যোগানৰ নিৰ্ভৰ নকৰি সেইবোৰ নিয়ন্ত্ৰণ কৰি তাৰ পৰা বিজুলী উৎপাদন আৰু খেতিৰ পানী যোগানৰ ব্যবস্থা কৰিলে আমাৰ বৰ্ত্তমান বিজুলী শক্তিৰ যিটো অভাব যাৰ বাবে বহু শিল্প চলিব পৰা নাই সেই অভাব মোচন পৰাৰত পানী যোগানৰ ব্যবস্থা হব।

মহোদয়, আনাৰ অৰ্থনৈতিক সমস্যা সমাধানৰ কাৰণে বিজুলী প্ৰসাবতা অতি আবশ্যকীয় হৈ পৰিছে তাক সকলোৱে উপলব্ধি কৰিছে। সেইবাবে কৃষিৰ লগে লগে সকলো সম্ভৱপৰ শিল্প উদ্যোগ হাতত হাতত লোৱাৰ আবশ্যিকতা সম্পৰ্কে সকলোৱে অভিমত প্ৰকাশ কৰিছে।

অসম খনিজ আৰু বনজ সম্পদত চহকী হলেও তাৰ সদব্যবহাৰ নোহোৱাৰ কাৰণেই এই বহুমুখীয়া সম্পদৰ অধিকাৰী হৈয়ো আমাৰ অবস্থা অতি গৌচনীয়া এতিয়াও আমি অতি দুখীয়া হৈয়ে আছে।

আজি দেশৰ আৰু এটা প্ৰধান সমস্যা হৈছে নিবনুৱা অৰ্দ্ধ নিবনুৱা আৰু কাৰীকৰী বিন্যাত পাৰ্গত ব্যক্তিৰ অভাব। সেইবাবে আমি ভাবো পৰিকল্পনাৰ এটা প্ৰধান বিষয় হব আমাৰ প্ৰকৃতিক সম্পদাৰিৰ ব্যবহাৰ, সম্ভৱপৰ সকলো শিল্পৰ আচনী লৈ বিবাট জনশক্তিক দেশৰ সমৃদ্ধি সাধনত আঙুৱাই লৈ যোৱা আৰু তাৰ কাৰণে যিবিলাক শিল্প আমাৰ ইয়াত হোৱাৰ সম্ভাৱনা আছে তাৰ জোখাবে আমাৰ স্থানীয় লবাছোৱালীক প্ৰশিক্ষন দিয়াৰ ব্যবস্থা কৰা। কালি মাননীয় শিল্প মন্ত্ৰী দেৱে কৈছে যে সৌৰাষ্ট্ৰত প্ৰথম পৰিকল্পনাতে চৰকাৰে technical training ৰ বাবে ব্যবস্থা কৰাৰ ফলত তেওঁলোকৰ আজি নিজৰ শিল্প সমূহত মানুহৰ অভাব হোৱা নাই। কিন্তু আমাৰ ইয়াত সেইটো নোহোৱাৰ বাবেই আজি আমাৰ শিল্পক

কাৰিকৰী বিদ্যাত পাৰ্গত মানুহৰ অভাৱৰ ফলত আমি অন্য প্ৰদেশৰ মানুহৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰিব লগাত পৰিছোঁ। এইদৰে যোৱা দুটা পৰিকল্পনাত নহল যদিও আমাৰ তৃতীয় পৰিকল্পনাত যাতে training ৰ ব্যৱস্থা যথেষ্টকৈ বহল কৰা হয় তাৰ বাবে মই চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিব গৈছোঁ। কাৰণ পৰিকল্পিত ভাবে এতিয়াৰ পৰা training ৰ আঁচনীলৈ সেই মতে কাম কৰিলে আমাৰ নিবনুৱা সমস্যা সমাধান হ'ব দেশৰ জনশক্তিক ভাৱদৰে দেশৰ বিভিন্ন উন্নয়ন মূলক উদ্যোগত কাম কৰিবলৈ সুবিধা দিয়া হ'ব। অৰ্দ্ধ নিবনুৱাৰ সমস্যা সমাধানৰ কাৰণে ঘৰুৱা শিল্পৰ উন্নতি কৰোঁও আৱশ্যকীয় আঁচনীত গুৰুত্ব দিব বুলি আমি আশা কৰিলোঁ।

মহোদয় আমাৰ ইয়াত বৰ্তমান Oil Refinery হৈছে কিন্তু সেইমতে oil technology ত আমাৰ ল'ৰা trained up কৰাৰ ব্যৱস্থা নাই। আমাৰ স্থানীয় ল'ৰাক trained up কৰাই লোৱা হলে আজি দেশৰ বন দেশতে থাকিনহেতেন অসমে এই শিল্পৰ ফল ভাৱদৰে পালেহেতেন। ঠিক তেনেকৈ যে আমাৰ ইয়াত যিবোৰ শিল্প প্ৰতিস্থাৰ আঁচনী লোৱা হৈছে আৰু হ'ব সেইবোৰ চলিবলৈ আমাৰ কাৰিকৰী শিক্ষাত পাৰ্গত মানুহৰ অভাৱ। আৰু তাৰ বাবে আমি অক্ষয় এণ্ডনত দহ গুণ খৰচ কৰিব লাগিব। অলপতে যোলে spun Silk mill ৰ Machinery চাবলৈ অসমৰ পৰা দুজন জাপানলৈ গৈছে আৰু তাৰ কাৰণে প্ৰায় দহ হাজাৰ মান টকা খৰচ হ'ব। এই দহ হাজাৰ টকা কেবল machinery চাবলৈ যোৱাত খৰচ নকৰি এজন ল'ৰাক দুবছৰ উক্ত শিল্পতে trained up কৰাই আনিব পৰা পালেহেতেন। এই বাবেই আমাৰ তৃতীয় পৰিকল্পনাত শিল্পৰ যিবোৰ আঁচনী ল'বলৈ স্থিৰ কৰা হয় সেইবোৰৰ কাৰণে মানুহক শিক্ষা দিয়াৰ ব্যৱস্থা হ'ব লাগে বুলি আমি ভাবোঁ।

আজি সকলোৱে অনুভৱ কৰিছোঁ যে বিজুলী শক্তিৰ অভাৱত আমাৰ বহুতো শিল্প গঢ়ি উঠিব পৰা নাই। অথচ বিজুলী উৎপাদন কৰিবৰ বাবে অসমত যথেষ্ট সুবিধা আছে। আমাৰ দুৰ্ভাগ্য যে প্ৰথম দুটা পৰিকল্পনাত অন্য ৰাজ্যৰ দৰে আমাৰ ইয়াত উল্লেখযোগ্য river valley Project লোৱা নহল। উমক্ৰ আৰু উমিয়াম হৈছে যদিও গোটেই অসমৰ অভাৱ ই নোচন কৰিব নোৱাৰে। আজি দামোদৰ ভেলি, ভাক্ৰানাঙ্গল, কোশী আদি Project মক্ৰভূমিকো সেউজীয়া বননিত পৰিৱৰ্তন কৰি একালে সম্ভৱত বিজুলী যোগাইছে আন হাতে লাখ লাখ একৰ খেতিয়া পথাৰত পানীৰ যোগান ৰবিছে। আমাৰ কপিলী ভেলি Project ৰ খোলা হৈছে বুলি সদলত জনোৱা হৈছে। এই কপিলী ভেলি Project ৰ বাহিৰেও অসমত আৰু কি কি river valley Project ৰ সম্ভাৱনা আছে তাক পৰীক্ষা কৰি তৃতীয় পৰিকল্পনাত হাতত ল'ব বুলি আমি আশা কৰিলোঁ।

মহোদয় যাতায়ত আৰু পৰিবহন যে দেশৰ উন্নতিৰ প্ৰধান অংশ গ্ৰহণ কৰে তাক সকলোৱে বুজে। সেইবাবে আমাৰ যি transport botleneck ৰ পৰা শিল্পই গা কৰিব পৰা নাই তাক আঁতৰোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰা হয়। বিশেষকৈ পিচ পৰা অঞ্চলৰ যাতায়ত আৰু পৰিবহনৰ ব্যৱস্থা তৃতীয় পৰিকল্পনাত আঁচনী ল'বলৈ চৰকাৰক অনুৰোধ কৰোঁ। স্বাস্থ্যবন্ধাৰ অৰ্থে চিকিৎসাৰ সুবিধা যাতে তৃতীয় পৰিকল্পনাত সকলো ঠাইতে দিয়া হয় তাকো আমি আশা কৰিলোঁ। কাৰণ প্ৰথম দুটা পৰিকল্পনাত পৰিকল্পিত ভাবে সকলো ঠাইতে সমানে আগবাঢ়াই নিয়াৰ ব্যৱস্থা নকৰাৰ কাৰণে এতিয়াও চিকিৎসা ব্যৱস্থাত অতি পিচ পৰি থকা অঞ্চল বহুত আছে। সেইবোৰত যাতে চিকিৎসাৰ সুবিধা দিয়া হয় তাকো আমি কামনা কৰোঁ।

অথ নৈতিক উন্নয়নৰ কাৰণেই যদি আমি আমাৰ পৰিকল্পনা বিলাক লৈছোহক। নিবনুৱা সমস্যা সমাধান নহলে, জনসুখী আয় বৃদ্ধি কৰিব নোৱাৰিলে আমি কোনো পৰিকল্পনাতে সফল-কাৰ্য্য লাভ কৰিব নোৱাৰিম।

আজি প্ৰত্যেক জন সদস্যই আনাৰ গাঁৱবোৰত, মেট্ৰিক পাচ কৰিব নোৱাৰা নিবনুৱা সকলৰ সংখ্যা যথেষ্ট বেচি হৈ আহিছে বুলি কৈছে। এইবোৰক কামত খটোৱাৰ কাৰণেই যদি প্ৰত্যেক মহকুমাৰ ব্যৱসায়ৰ ভিত্তিত Production cum-Training দিয়া অনুস্থানৰ ব্যৱস্থা কৰা হয়, তেতিয়াহলে Welder, Turnel, fitter আদিৰ যি অভাৱ হৈছে সেইবোৰ কিছু পূৰণ আৰু মেট্ৰিক পাচ নকৰা নিবনুৱাৰ সংখ্যাও কমিব। অগমৰ ইয়াত যিবোৰ শিল্প প্ৰতিস্থান গঢ়ি উঠিব সেইবোৰত এই under matric বোৰক apprentice কৰিবৰ সুবিধা দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিবৰ কাৰণে অনুৰোধ কৰিলো। কিছুমান গৰু সুধা লাগতিয়াল বস্তুৰ consumer goods কাৰণে আমি আন ঠাইৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰিব লাগে। সেইবোৰ যদি আমাৰ ইয়াত তৈয়াৰ কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিব পাৰে তেন্তে বাহিৰলৈ যোৱা টকাৰ শকত অংশ এটা বৈ যাব। আৰু আমাৰ গহত নিবনুৱাই কাম পাব। ১ম আৰু ২য় পৰিকল্পনাৰ শিল্পৰ প্ৰতি যথেষ্ট গুৰুত্ব নিদিয়াৰ কাৰণে আমি এই ক্ষেত্ৰত গহত পিচ পৰি গলো। ৩য় পৰিকল্পনাত, যোৱা দুটা পৰিকল্পনাৰ যিবোৰ খুট বৈ গল তাৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি সকলো অঞ্চলৰ উন্নতিৰ কাৰণে আচনি লব লাগে। এই আচনি যাতে পৰিকল্পনা আয়োগে কাৰ্টি দিবলগীয়াতকৈ কৰা মহয় আৰু জনসাধাৰণেও সফল ভোগ কৰিবলৈ পায় তাৰ প্ৰতি লক্ষ ৰাখিব লাগে বুলি আমি ভাবো।

মহোদয়, আনাৰ শিল্পৰ উন্নতিৰ প্ৰধান অন্তৰায় হ'ল মূলধনৰ অভাৱ। বৰ্তমান financial Corporation আৰু শিল্প বিভাগে কিছু ঋণ দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিছে যদিও সি আশানুৰূপ নহয়। আৰু কুটীৰ শিল্প বিভাগৰ যি ঋণ দিয়াৰ নিয়ম আছে তাৰ সুবিধা লবলৈ যাওঁতে মানুহ হতাশ নোহোৱাকৈ নেথাকে, কাৰণ একোটা ঋণ পাবলৈ ৫/৬ বছৰৰ কম নেনাগে। Loan নোৱৰ মঞ্জুৰ কৰাৰ পিচতো টকা পাবলৈ ২/৩ বছৰ বাগে। এই অৱস্থাৰ প্ৰতিক্ৰমত মহলে শিল্পৰ প্ৰতি মানুহৰ আগ্ৰহ হ'ব নোৱাৰে। সেইকাৰণে কুটীৰ শিল্পৰ ঋণ দিয়াৰ কিপ্ৰ ব্যৱস্থাৰ অবতাৰণা কৰিবলৈ অনুৰোধ কৰিলো। ইয়াৰ লগতে চৰকাৰে আৰু এনে ধৰণৰ আচনি লব লাগে—যাৰ জৰিয়তে কোনো শিল্পৰ কাৰণে ধাৰ দিবলৈ technical corporation আৰু উৎপাদিত বস্তুৰ বজাৰৰ সম্পৰ্কে জানিবলৈ দিব পৰা হয়—যাৰ জৰিয়তে শিল্প উদ্যোগী সকল যথেষ্ট হ'ব পাৰে আৰু শিল্পৰ প্ৰতি আকৰ্ষণ বঢ়াব পৰা হয়।

মহোদয়, মই আগতে কৈ আহিছো যে যোৱা দুটা পৰিকল্পনাত যিবোৰ ঠাইত যাতায়ত, স্বাস্থ্য, শিক্ষা আদিৰ কোনো প্ৰকাৰৰ সুবিধা দিয়া নহল সেইবোৰক যাতে প্ৰথম সুবিধা দিয়া হয় তাৰ বাবে ৩য় পৰিকল্পনাত আচনি লব লাগে নহলে সমাজবাদী সমাজ প্ৰতিস্থাৰ পৰিকল্পনা বাস্তৱত আৰু কেতিয়াও পৰিণত নহয়। এতিয়াও বহু অঞ্চল আছে যত চিকিৎসাৰ কোনো সুবিধা নহয়, এক ইঞ্চি গৰকাপ্তানীৰ বাস্তা নাই অথচ সেইবোৰ ঠাইত এই সুবিধাবোৰ দিলে বেহা বেপাৰ আদিৰ যোগেদি আৰ্থিক অৱস্থা টনকিয়াল কৰিব পাৰে।

আমাৰ পৰিবহন ব্যৱস্থাৰ উন্নতিৰ আচনি লোৱা অতি আৱশ্যক হৈ পৰিছে। এতিয়া দেখা যায় পৰিবহন ব্যৱস্থা চৰকাৰে লোৱাৰ পৰা ৰাজ্যৰ এটা ভাল অংশ পৰিবহন বিভাগে দিছে। যিবোৰ ঠাইত এতিয়াও চাৰকাৰী যাম-বাহন চলোৱা নাই সেইবোৰতো তাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। ইয়াৰ লগতে মাল কঢ়িয়াৰ দায়িত্বও পৰিবহন বিভাগে ললে আমাৰ ৰাজভাললৈ আৰু এটা শকত অংশ আহিব বুলি আশা কৰিব পাৰি আৰু আমাৰ ৩য় পৰিকল্পনা কাৰ্যকৰী কৰিবলৈ সুবিধা হ'ব।

মই এয় পৰিকল্পনাত শিক্ষা বিষয়ত গুৰুত্ব দিব বুলি আশা কৰিলো, বিশেষকৈ স্ত্ৰীশিক্ষাৰ বহুল প্ৰচাৰৰ বাবে আচনি লব লাগে যেহেতু সমগ্ৰ জনসাংখ্যাৰ আধা অংশ নাৰী জাতিটোক যদি দেশ গঠনৰ কামত সক্ৰিয় অংশ গ্ৰহণ কৰিব পৰাৰ যোগ্যতা আৰু অৰ্হতা সম্পন্ন কৰিব পৰা হনয় তেন্তে আমাৰ কোনো আচনিয়েই কৰ্তকাৰী নহয়। সেইবাবে আমাৰ ইয়াতো কেন্দ্ৰৰ National Council of Women Education ৰ আহিত আচনি লব লাগে।

মহোদয়, অৰ্থনৈতিক সমস্যা সমাধানৰ বাবে এয় পাঁচ বছৰীয়া পৰিকল্পনাত বৰ্তমান প্ৰশাসনীয় ব্যৱস্থাৰ উন্নতি সাধন, শিক্ষা, স্বাস্থ্য, কৃষি, পৰিবহন, যাতায়ন, নিবনুৱা সমস্যা সমাধান, ভূমি সংস্কাৰ আদিৰ আচনিয়ে আগ শাৰী পাব বুলি আশা কৰি মোৰ বক্তব্য সামৰিলো।

Shri DANDESWAR HAZRIKA (Morongi): Mr. Speaker, Sir, Under Rule 285 of the Assembly Rules may I request you to address this house on this motion so that the members may be enlightened.

Mr. SPEAKER I shall consider it.

Shri KHAGENDRANATH NATH (Goalpara): মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ তৃতীয় পৰিকল্পনা এনে ভাৱে বচনা হব লাগে যাতে দেশত উৎপাদন অধিক পৰিমাণে হব পাৰে। যি দেশৰ উৎপাদন অধিক নহয় সেই দেশত যিমানেই পৰিকল্পনা নকৰক তথাপি অৰ্থনৈতিক উন্নতিও হব নোৱাৰে আৰু শক্তিশালীও হব নোৱাৰে। আজি আমাৰ চৰকাৰে পথাৰ পৰিচালনা কমিটি গঠন কৰিছে আৰু ইয়াৰ উদ্দেশ্য হৈছে যিবোৰ যথার্থ কৃষক তেওঁলোকক সহায় কৰা। কিন্তু আমি দেখিছো এই পথাৰ পৰিচালনা কমিটি গঠন হবৰে পৰা খেতিয়কক কি সহায় কৰিব তাৰ কোনো ব্যৱস্থা কৰা দেখা নায়। যি দুই এটা ব্যৱস্থা কৰিছে, যেনে পথাৰ পৰিচালনা কমিটিয়ে গৰু কিনিবৰ বাবে টকা দিছে চেণ্ট্ৰেল কোঅপাৰেটিভ বেংকৰ জৰিয়ৰে। কিছুমান ক্ষেত্ৰত অনুমোদন নোহোৱাকৈয়ে টকা দিছে আৰু কিছুমান টকা পোৱা নাই। বিজ্ঞান কিনিবলৈকা টকা দিছে। কিন্তু এই ব্যৱস্থাত কৰবাত পেচ আছে আৰু সেই পেচ গাঁৱলীয়া মানুহে ভাঙা কঠিন। প্ৰথমতে টকা পাওঁতে বহুত পলম হয়। গৰু কিনিবৰ বাবে কিম্বা বিজ্ঞান কিনিবৰ বাবে যদি টকা সময় মতে মেপায় তেনেহলে টকা দিয়াৰ কোনো ফল নধৰে। দ্বিতীয়তে যি টকা দিয়ে সি যথেষ্ট হোৱা নাই। সেই কাৰণে মই কওঁ যে তৃতীয় পৰিকল্পনাৰ সময়ত প্ৰত্যেক কৃষক পৰিয়ালক, হয়তো ১৪ হেজাৰ কৃষক পৰিয়াল হব, এহেজাৰ টকা দিবলাগে যাতে তেওঁলোকৰ সকলো অভাৱ পূৰণ হয়। এতিয়াৰ দৰে এক-দুই টকা দি একো নহয়। ১৪ হেজাৰ পৰিয়ালক এহেজাৰকৈ দিলে বহু টকা লাগিব, কিন্তু বেচি টকা খটালেহে উৎপাদন বেচি হব। এই কথা যেন চৰকাৰে চিন্ত কৰি চায়।

কুটিৰ শিল্পৰ আলোচনা এই সদনত প্ৰতি বছৰেই হব লাগিছে, কিন্তু এই শিল্পৰ বিশেষ উন্নতি হৈছে বুলি কব নোৱাৰি। ইয়াৰ বাবে এজন যুটীয়া ডিবেক্তৰা এজন ডেপুটী ডিবেক্তৰ আৰু এজন চুপাৰেনটেনেদেট। তেওঁলোকে হিচাপ লোৱাৰ বাহিৰে উন্নতিৰ বাবে চিন্তা কৰিবলৈ আজিৰি পায় কও?

মই কব খোজে আজি কুটিৰ শিল্পৰ কথা এই সদনত এবাৰ নহয় প্ৰত্যেক বাবে আজি ৫/৭ বছৰে—কোৱা হৈছে। দেখায়াৰ কুটিৰশিল্প আমাৰ অসমত কোনেও আগ বঢ়াই নিব পৰা নাই। এই বিভাগত বহুতো Deputy

Director হোৱাৰ উপৰিও জিলাত Superintendent আদি—বহুতো উচ্চ কৰ্মচাৰী হৈছে; কিন্তু কোন জিলাত কিমান এই কুটিৰ শিল্পত অগ্রসৰ হৈছে তাৰ হিচাব কৰা নাই।

কুটিৰ—শিল্পৰ নিছিনা গুৰুত্বপূৰ্ণ বিষয়টোত যিমান সহায় পাব লাগিছিল সিমান পোৱা নাই। শ্ৰীমতী বৰুৱাই কৈছে যে কোনো পৰামৰ্শ Development Committee ৰ পৰা ছিলতলৈ আহে আৰু তাৰ পিচত কি হয় কব নোৱৰো। প্ৰত্যেক শিল্পানুষ্ঠানত বিশেষজ্ঞ কৰ্মচাৰী দিব লাগিব, তাত ক'ত কিমান কাম হৈছে চাব লাগিব কাম নহলে তাৰ কাৰণ জানি তাৰ খুটি নাতিপূৰণ কৰিব লাগিব তেতিয়াহে কুটিৰ শিল্পৰ কাম হব। কুটিৰ শিল্পৰ উন্নয়নৰ পথত যিটো অৰ্ধনৈতিক বাধাৰ সৃষ্টি হৈছে, তাৰ ফলত উন্নতি হওক চাৰি দিনে দিনে বেয়াহে হৈছে। ১৫/২০ বছৰ আগতে যি সকল লোকৰ অবস্থা ভাল আছিল আজি দেখিব পোৱা যায় সেই সকল লোকৰ কোনোমতে জিয়াই থকা অবস্থা হৈছে। ডাঙৰ ডাঙৰ কোম্পানী; আৰু মহাজনক হাজাৰ হাজাৰ লাখ লাখ টকা চৰকাৰে ধ্বংস দিছে তাৰ ফলত তেখেত সকলে আৰু বেণী ধনী হৈ গৈছে, কিন্তু দুখীয়া, দিনে দিনে দুখীয়া হৈছে। এই দুখীয়া সকলৰ আৰ্থিক সমস্যা সমাধান কৰিব নোৱৰিলে আমি যিমানহে নকও, বা বজুতা দিও—তাৰ পৰা কোনো লাভ নহব। এই সমস্যাৰ সমাধান কৰাই হল আমাৰ প্ৰধান কৰ্তব্য।

দ্বিতীয় পৰিকল্পনাত; মই কব পাৰো যে প্ৰত্যেক ডাঙৰ মানুহে সহায় পাইছে। কিন্তু দুখীয়া মানুহে কোনো সহায় পোৱা নাই। বস্তৰ দাম দিনক দিনে বেচি হৈছে; মানুহ বাচি থাকিব নোৱাৰাত পৰিছে—গতিকে চৰকাৰে এনেভাবে আচনি লব লাগিব যাতে টকা দৰ্কাৰ অনুপাতে সকলোৱে পাব পাৰে। সকলো কাগজ পত্ৰতে আচনি নকৰি, তাক ভালকৈ কাৰ্যকৰী কৰিব লাগে, য'ৰ পৰা আমাৰ দুখীয়া সৰ্বসাধাৰণৰ আৰ্থিক উন্নতি হব পাৰে।

স্বাধীনতাৰ আগতে আমাৰ জিলাৰ আৰু বৰপেটা মহকুমাৰ জনসাধাৰণ মানুহৰ যিটো কাম কাৰবাৰ আছিল, সেইটো একেবাৰে নাইকিয়া হৈছে। আগতে সাধাৰণ মানুহে নাও, গাৰী আদি চলাইও বহুত টকা পাইছিল। এতিয়া সেই বিলাক আয়ৰ বাট বন্ধ হৈছে। এতিয়া এনে ৰবনৰ আচনি কৰিব লাগিব যাতে এই লোক সকলৰ আৰ্থিক সমস্যাৰ সমাধান হয়, সেই বিষয়ে চিন্তা কৰিব লাগিব। জনসাধাৰণৰ ভাত কাপোৰৰ সংস্থান কৰাৰ সুবিধা দিয়া এটা চৰকাৰৰ প্ৰথম আৰু প্ৰধান কৰ্তব্য।

১৯৪৭ চনৰ ১৫ আগষ্টলৈ দেশৰ যিটো সমস্যা আছিল যেনে গোৱালপাৰাৰ জমিদাৰী আমোলত মানুহৰ যিটো অবস্থা আছিল, স্বাধীনতাৰ পিচত কিছুমান লোক পথৰ ভিক্ষাৰী হৈছে। বানিজ্য ব্যবসায় একো নাই। গোৱালপাৰা জিলাত ১৩ লাখ মানুহ আছে। সেই বিলাকে আৰ্থিক অবস্থা বৰ শোচনীয় এই লোকসকলে ইষ্ট বেঙ্কলৰ লগত বেহা ৰেপাৰ, চলাই আহিছিল। আজি সেই ব্যবসায় বানিজ্য একেবাৰে বন্ধ হৈছে। বৰপেটা মহকুমাৰ মানুহ বোৰেও তেতিয়া গোৱালপাৰালৈ অহা যোৱা কৰি ব্যবসা বানিজ্য চলাই আহিছিলে তাৰ ফলত তেখেত সকলৰ অৱস্থা বহুত স্ফুল্ল আছিল, আৰু মোৰ নিজৰ অভিজ্ঞতাৰ পৰাই কব পাৰো যে বহুতৰ ঘৰত পাচসেৰ দহ সেৰকৈ সোন মজুত আছিল, এনেকি অতি দুখীয়া মানুহ বা দিধবা তিঘোতা মানুহৰ ঘৰতো দুই চাৰি তোলাকৈ সোন আছিল, কিন্তু এতিয়া সকলো ধ্বংস হৈ গৈছে, আৰু আৰ্থিক অৱস্থাৰ কঠিন সমস্যাৰ সন্মুখীন হব লগা হৈছে। আজি এই দুয়ো ঠাইৰে অৱস্থা শোচনীয়। গাৰো পাহাৰত খনিজ পদাৰ্থ বহুত

আছে। কিন্তু চৰকাৰে আজিলৈ তাক উদ্ধৃত কৰিব নোৱাৰিলে আজিলৈকে সেই বিষয়ে চৰকাৰে কোনো আচনি কৰা নাই। যদি ইয়াৰ এটা আচনি চৰকাৰে কৰিলেহেতেন আজি অসমবাসীয়ে প্ৰাকৃতিক সম্পদেৰে ভৰপূৰ হ'লহেতেন। মই আশাকৰো চৰকাৰে সেই সম্পদ বিলাক কামত লগাবলৈ যোনকালে ব্যৱস্থা কৰিব।

মই চৰকাৰক জনাও যে, গোৱালপাৰা আৰু বৰপেটা মহকুমাৰ উন্নয়নৰ কাৰণে কিছুমান সদস্যৰে এটা উপদেষ্টা কমিটি গঠন কৰক। তাকনো কেনেকৈ উন্নত কৰিব পাৰি তাৰ পৰামৰ্শকে লৈ এটা Master plan কৰি কি প্ৰকাৰে আৰ্থিক সমস্যা সমাধান কৰিব পৰা যায় তাৰ ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিবলৈ চৰকাৰৰ তীক্ষ্ণ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰা হ'ল। আমাৰ জিলাখন প্ৰাকৃতিক সম্পদেৰে ভৰপূৰ যেনে, কাঠ, বহু, কপাহ, জুট, ধান, সব্ৰিয়হ, আদি কৰি নদ, নদী, নালা পাহাৰ জঙ্ঘল সকলো আছে। কিন্তু এইবিলাক কামত লগাব পৰা নাই। সেই বিলাক লগাবলৈ চৰকাৰে যোনকালে ব্যৱস্থা কৰিব। যিসকল ঠাই আটাইতকৈ অনুন্নত প্ৰথমতে সেই বোৰ ঠাই উন্নত কৰাৰ পৰিকল্পনা হাতত ললেহে দেশখন আগ বাঢ়িব পাৰিব।

তাৰ পিচত কৃষক সকলক সাৰ মচ আদি দিয়াৰ উপৰিও Irrigation ৰ দ্বাৰা পানীৰ ব্যৱস্থা কৰি খাদ্য উৎপাদনৰ কামত লগাব লাগে আৰু লগে লগে কুটিৰ শিল্পৰ উন্নতি সাধনত বিভাগে তৎপৰ হ'ব লাগে।

ইয়াকে কৈ মই সামৰনি মাৰিলো।

ADJOURNMENT

The Assembly was then adjourn till 9 A.M. on Friday, the 18th March, 1960.

R. N. BARUA,
Secretary,
Legislative Assembly Assam.

